

LÄNSSTYRELSEN I MALMÖHUS LÄN

MILJÖVÅRDSSENHETEN

MEDDELANDE NR 1991:4

Inventering av grus och alternativa material i Malmöhus län

Del 3: Sydöstra området

TILLSTÅND FÖR KARTMATERIAL

Allmänt kartmaterial från Lantmäteriet.
Medgivande nr 90.0226. Godkänt ur
sekretessynpunkt för spridning.
Lantmäteriverket 1990-12-04

FÖRORD

Naturgrus utgör en nödvändig råvara för en rad olika former av samhällsbyggande. Trycket på grustillgångarna ökar i takt med ökade transportkostnader. Härigenom kommer konflikter att uppstå mellan bevarande- och exploateringsintressen.

En hushållning med dessa icke förnyelsebara naturresurser måste därför komma till stånd. Genom en bättre planering av täktverksamheten, baserad på kunskaper om materialsammansättning, volym, kvalitet och motstående intressen, kan konflikterna med olika bevarandeintressen minimeras och naturresursernas utnyttjande effektiviseras.

Enligt bestämmelserna i naturresurslagen skall mark- och vattenområden användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företrädere skall ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning. Mark- och vattenområden, som har betydelse från allmän synpunkt på grund av områdenas naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet, skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön. Mark- och vattenområden som innehåller värdefulla ämnen eller material skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra utvinningen av dessa.

Föreliggande rapport redovisar inventering av naturgrus och alternativa material inom sydöstra regionen av Malmöhus län. Inventeringen har utförts i enlighet med riksdagens beslut den 1 december 1982 (prop 1981/82:220) vari regeringen bl a föreslog att regionala inventeringar av täktmaterial skall utföras. Statens naturvårdsverk har anvisat medel för inventeringen.

Det centrala ansvaret för inventeringen har statens naturvårdsverk och genomförandet åvilar länsstyrelsen. Inventeringen har utförts av Thomas Terne, länsstyrelsen, i de västra delarna av Sjöbo kommun medan Lennart Sorby, länsstyrelsen, har inventerat övriga områden. De har även utarbetat förekomst- och områdesbeskrivningarna för sina respektive områden. Lennart Sorby och Leif Björkman, länsstyrelsen, har reviderat materialet samt sammanställt det till föreliggande rapport över grus och alternativa material i sydöstra Malmöhus län.

LÄNSSTYRELSEN
Miljövårdsenheten

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sammanfattning	<u>Sid</u>
1. INLEDNING	1
1.1 Syfte	1
1.2 Omfattning	1
2. INVENTERINGENS UPPLÄGGNING	3
2.1 Förberedande arbeten	3
2.2 Fältundersökningar	3
2.3 Kvantitetsuppgifter	3
2.4 Kvalitetsundersökningar	4
2.5 Motstående intressen	5
2.6 Redovisning	6
2.6.1 Inventeringsbeskrivningarnas uppläggning	7
3. REGIONAL BESKRIVNING	11
3.1 Läge och topografi	11
3.2 Geologisk översikt	11
3.2.1 Berggrund	11
3.2.2 Jordarter och istidsutveckling	12
3.3 Områdesbeskrivande del	13
3.3.1 Alternativa material	14
3.3.2 Intermoräna sediment	14
3.3.3 Undantagna områden	14
3.3.4 Södra Österlen	15
3.3.5 Backlandskapet	16
3.3.6 Vemmenhögsområdet	18
3.3.7 Romeleåsens sydöstra del	19
3.3.8 Vombsänkan	21
3.3.9 Lerskifferslätten	22
3.3.10 Litteratur	41
3.3.11 Ordlista	43
4. KOMMUNVIS REDOVISNING AV NATUR- GRUSFÖREKOMSTER	47
4.1 Skurups kommun	48
4.2 Ystads kommun	83
4.3 Sjöbo kommun	159

SAMMANFATTNING

Föreliggande delrapport ur länsstyrelsens i Malmöhus län inventering av naturgrus över och under grundvattenytan samt alternativa material omfattar länets sydöstra region. Inventeringen har omfattat litteratur- och kartstudier, flygbildstolkning, fältinventering, kvalitetsanalyser och en utvärdering av uppgifterna. Avlagringarnas uppbyggnad, utbredning, sammansättning, bildningsmiljö och mäktighet har undersökts under fältinventeringen. Grusförekomsternas totala och teoretiskt uttagbara volym har beräknats. Slutligen har en naturvärdesklassificering utförts för varje förekomst.

En sammanställning av regionens förekomster finns kortfattat i Tabell 1. Utförligare beskrivningar finns för varje förekomst med karta under kommunbeskrivningarna.

Totalt finns ca 910 milj fm^3 grusmaterial inom regionen varav ca 220 milj fm^3 har bedömts som teoretiskt uttagbara. Av den totala volymen återfinns ca 500 milj fm^3 inom naturvärdesklass I områden. I den totala volymen ingår oftast hela avlagringens uppskattade volym över grundvattenytan. Teoretiskt uttagbar volym utgör den volym som praktiskt skulle kunna utvinnas ur förekomsten efter det att den totala volymen reducerats med behovet för motstående intressen, exempelvis vägar, bebyggelse och olika skyddsområden.

Den teoretiskt uttagbara volymen fördelas på olika materialsammansättningar enligt följande:

Grov (stenig, grusig) sammansättning	ca	1 milj fm^3
Växlande (grusig, sandig) sammansättning	ca	150 milj fm^3
Fin (sandig) sammansättning	ca	70 milj fm^3

Grusförekomsterna omfattar skilda typer av is-älvssavlagringar. Ett återkommande drag i delar av området är att bildningarna är mer eller mindre täckta av morän eller annat ofyndigt material. Inom mindre områden är strandsediment av betydelse.

Grusmateriallets kvalité är i de flesta delar av regionen ganska dålig, då andelen mjuka sedimentära bergarter varierar mellan 25-50 %. Lokalt kan materialet vara av relativt god kvalité med en mindre andel mjuka bergarter men inom andra områden kan det överstiga 50 %.

Av totalt 163 förekomster har 36 objekt klassificerats som särskilt skyddsvärda av olika natur- och kulturvårdsskäl och givits Naturvärdesklass I.

Materialförekomster under grundvattenytan kan generellt anses vara ganska goda då stora jorddjup förekommer, framförallt i de centrala och södra delarna av området. De lokala förhållandena orsakar emellertid stora variationer inom området.

Alternativa material såsom grova moräner förekommer inom regionen i så små volymer att de inte redovisas i inventeringen. Tillgången på bergkrossmaterial för regionen får anses vara god. Berg lämpligt som krossmaterial, främst kristallint urberg, förekommer på Romeleåsen och vid Torpa klint. Stora motstående intressen finns emellertid inom förekomsterna. En särskild rapport från länsstyrelsen i M-län redovisar bergmaterialtillgången på Romeleåsen: Krossbergsinventering i M-län. Romeleåsen.

1. INLEDNING

1.1 Syfte

Denna rapport som behandlar en översiktlig grusinventering för sydöstra delen av Malmöhus län ingår som en del i en större riksomfattande utvärdering av tillgången på täktmaterial. Syftet med inventeringen är att erhålla ett underlag för bedömning och planering av den framtida användningen av dessa icke förnyelsebara naturresurser.

Inventeringen skall kunna användas för följande ändamål:

- som beslutsunderlag vilket gör det möjligt för länsstyrelser m fl att vid täktprövning bedömma den enskilda täkten från resurssynpunkt i ett regionalt perspektiv
- som underlag för naturresursräkenskaper
- för bedömning av värdet från naturvårdssynpunkt
- för att förutsäga och bemästra framtida eller redan uppkomna bristsituationer
- som underlag för fysisk planering
- som underlag för regional grushushållningsplanering
- som underlag för massdatabank

1.2 Omfattning

Rapporten, utgör den tredje av fyra delrapporter om tillgången av täktmaterial i länet. Den redovisar förekomsterna i kommuner anslutna till Sydöstra Skånes Kommunalförbund, d v s Sjöbo, Skurup och Ystad.

Området är beläget inom följande topografiska kartblad, till vilka det även finns, med områdets norra delar undantagna, moderna geologiska jordartskartor utgivna av Sveriges Geologiska Undersökning (SGU serie Ae) på vilka inventeringen huvudsakligen är baserad:

1D/2D Ystad NV/Tomelilla SV, SGU Ae 99 och Ae 100
 1D/2D Ystad NO/Tomelilla SO, SGU Ae 65 och Ae 66
 2D Tomelilla NV
 2D/2E Tomelilla NO/Simrishamn NV

Vid inventeringen av områdena har länsstyrelsen fått ta del av SGU's primära material.

Inventeringen omfattar naturgrus över och under grundvattenytan samt alternativa material, huvudsakligen grova moräner men även bergmaterial. Endast förekomster med volymer över 50 000 fm³ och med en mäktighet över 2 m har inventerats.

Naturgrusförekomsterna har utvärderats med avseende på volym, sammansättning, kvalitet, morfologi och bildningshistoria. Utvärderingen baseras på fältundersökningar, analyser, tidigare undersökningar och litteraturuppgifter samt borrhdata.

Volymreducerande hinder och motstående intresse har utretts för förekomsterna, vilka också har klassificerats med ett naturvärde, utgående ifrån följande kriterier:

- geovetenskapligt värde
- värde för landskapsbilden
- biologiskt värde (fauna och flora)
- hydrologiskt värde
- värde för friluftslivet
- värde för forskning och undervisning

Klassificering av naturvärdet har gjorts enligt nedan:

Klass I - Områden som från naturvårdssynpunkt har särskilt stort värde och inte skall upplåtas för täktverksamhet.

Klass II - Områden med så stort värde för naturvården att särskild uppmärksamhet erfordras vid prövning av ansökningar om täktverksamhet.

Klass III - Områden som från naturvårdssynpunkt har begränsat värde och som normalt bör kunna upplåtas för täktverksamhet. Några klass III objekt finns emellertid inte inom inventeringsområdet, då det för varje område finns motstående intressen.

2. INVENTERINGENS UPPLÄGGNING

2.1 Förberedande arbeten

Som grund för arbetet studerades de moderna jordartsgeologiska kartbladen (SGU, serie Ae) med avseende på förekomster av sorterade sediment och grova moräner. Sveriges Geologiska Undersökning i Lund medgav även länsstyrelsen att ta del av rekognoseringskartorna i skala 1:10 000.

Genom flygbildstolkning sv/v 1:30 000 och genomgång av länsstyrelsens täktregister kunde de flesta större och mindre täkter noteras för att senare fältinventeras.

Från Brunnsarkivet vid SGU i Lund erhöles djupuppgifter och materialsammansättning. Dessa har kompletterats med uppgifter från täktplaner, konsultutredningar och vetenskapliga arbeten som successivt har studerats under det fortlöpande arbetet.

2.2 Fältundersökningar

Under fältarbetet besöktes samtliga naturgrusförekomster och större och mindre skärningar. Inventeringen har bestått av både okulär besiktning och mer detaljerad kartering för att kunna bedömma avlagringarnas materialsammansättning, variation, utbredning, mäktighet, bergartssammansättning och bildningsmiljö. Vidare noterades även bildningens morfologi, markanvändning, grundvattentytans uppskattade läge och motstående intresse. En preliminär värdering gjordes för naturvärdesklassificeringen.

I alla täkter lades stor vikt vid lageruppbyggnad, materialsammansättning, variation och bildningsmiljö. Dessa ligger ofta till grund för lokala och regionala tolkningar av förekomsternas bildningshistoria, sammansättning och utbredning.

De insamlade uppgifterna noterades i inventeringsprotokoll för inlagring i SGU:s grusdataarkiv.

2.3 Kvantitetsuppgifter

Anvisningarna i "Inventering av naturgrus och alternativa material - allmänna råd" (SNV RR 1983:5) har varit normgivande vid volymberäkningarna av materialet med ledning av de fältinsamlade uppgifterna. I mån av tillgång har fältmaterialet kompletterats med borrhuppgifter och data från konsultundersökningar.

Volymberäkningsmetoderna baseras på avlagringstyp. Beräkning enligt medelmäktighet är emellertid den mest tillämpliga. Grusvolymerna har angetts i kubikmeter fast mått (fm^3). Omräkningsfaktorn till ton för väl lagrat naturgrus är ca 2.

I den totala volymen ingår oftast hela avlagringens uppskattade volym över grundvattenytan. Där en detaljerad urskiljning förekommer av material över respektive under grundvattenytan har volymen material under grundvattenytan kvantifierats under rubriken "Material under grundvattenytan".

Teoretiskt uttagbar volym utgör den volym som praktiskt skulle kunna utvinnas ur förekomsten efter det att den totala volymen har reducerats med behovet för motstående intressen, exempelvis vägar, bebyggelse och olika skyddsområden. Teoretisk uttagbar volym förekommer som cirkeldiagram på kartorna med markerade fyndigheter. Här anges också den ungefärliga kornstorlekssammansättningen uppdelat i Fint (sandigt), Växlande (grusigt och sandigt) och Grovt (stenigt och grusigt) material.

Gruskvantifieringen är dock behäftad med flera felkällor. Underlagets yta är ofta dåligt känd och nivån kan variera både uppåt och nedåt. Avlagringarnas stratigrafi är endast kända i områden med omfattande täktverksamhet eller där borrhingsundersökningar har utförts. Områdets geologiska utveckling är komplex och kan ha givit upphov till tektoniska störningar eller ofyndigt material i förekomsterna vilket starkt kan reducera volymen. Flera av förekomsterna är också täckta av ofyndigt material vilket gör utbredningen osäker.

Volymberäkningar för material under grundvattenytan har endast kunnat kvantifieras där noggrannare undersökningar har utförts. I de flesta fall har emellertid grundvattenytans läge och den fyndiga materialvolymen under denna endast kunnat uppskattas utifrån enstaka borrhuppgifter. De uppgifter som anges bör därför anses vara närmevärden på den potentiella volymen.

2.4 Kvalitetsundersökningar

Grusmateriallets sammansättning och kvalité är av avgörande betydelse för förekomstens potentiella användbarhet inom mer kvalificerade områden än enbart för fyllnadsändamål. T ex kan nämnas att kraven på materialet i väggroppens översta delar har höjts och betongindustrin har höga krav på kornstorlekssammansättningen och att det inte förekommer reaktiva mineral eller organiskt material.

Grusmateriallets dominerande kornstorlekssammansättning framgår av beskrivningarna för varje förekomst.

Under inventeringen har en okulär bedömning utförts av grusmateriallets bergartssammansättning med speciell inriktning på frekvensen av kvalitativt dåligt material i varje förekomst. Den okulära bedömningen har i de södra delarna kompletterats med ett antal bergartsanalyser av grusmateriallet som kan anses vara regionalt representativa även om variationer förekommer (se karta "Berg-

artssammansättning" nedan). Bergarternas kvalité är beskrivna under avsnittet om berggrundens uppbyggnad.

Generellt kan sägas att andelen sedimentära bergarter är hög eller mycket hög i grusavlagringarna, med några lokala undantag. Detta leder till ett kvalitativt dåligt material som i de flesta fall inte lämpar sig för kvalificerade ändamål. För lokala behov och som kvalificerat fyllnadsmaterial är materialet tillfyller.

2.5 Motstående intressen

Malmöhus län är ett tätbefolkat län. Huvuddelen av länet utgörs av jordbruksmark och endast en mindre del av skogsmark. De allemansrättsliga områdena är begränsade inom länet. De övergripande samhällsintressenas önskemål med krav på arealer för olika ändamål kan leda till motsättningar med andra arealutnyttjanden bl a täktverksamhet.

Inventeringen redovisar därför översiktligt de motstående intressen som finns från samhällets sida för varje förekomst under rubrikerna Samlat naturvärde och Övriga större motstående intressen. Jordbrukets respektive skogsbrukets areella anspråk behandlas inte.

Under rubriken Samlat naturvärde redovisas de övergripande geovetenskapliga, landskapseстетiska, biologiska och hydrologiska värdena samt områden av intresse för friluftslivet.

Generellt utgör Skåne och speciellt Malmöhus län ett för Sverige unikt och komplicerat geologiskt område. Berggrunden och de lösa avlagringarna har inte bara en komplex uppbyggnad utan även stora former och/eller varierande morfologi. Detta medför stora geovetenskapliga, morfologiska och forskningsvärden. Den varierande uppbyggnaden medför skiftande hydrologiska förhållanden som skapar grund för en mycket varierad och unik vegetationszonering inom många områden. Detta medför att stora delar av länet har stora landskapseстетiska värden. Många områden har forskningsvärden från flera ämnesområden och pedagogiskt värde för skolor, universitet och intresseorganisationer.

Under rubriken Övriga större motstående intressen redovisas motstående intressen utom naturvårdsintressena. Dessa kan indelas i följande huvudgrupper.

Bebyggelse: Avlagringens volym har reducerats om det förekommer större eller sammanhängande bebyggelse på förekomsten. Enskilda hus eller mindre gårdar har däremot inte varit volymreducerande då deras läge i flera fall kräver ett inköp av fastigheter för att förekomsten skall kunna utnyttjas.

Vägar och ledningar: För större vägar och ledningar har volymen reducerats då dessa medför stora kostnader vid flyttning.

Kulturhistoriskt värdefulla miljöer och fornlämningar: Inom Malmöhus län finns ungefär 200 områden som har bedömts vara kulturhistoriskt intressanta. Dessa områden består av miljöer som väl speglar en viss epok eller en historisk kontinuitet. Områdena är helhetsmiljöer. Lika viktig som bebyggelsen är det tillhörande kulturlandskap som omger den och som utgör dess förutsättning. Målsättningen är att de drag som är karakteristiska för området och förklarar den kulturhistoriska utvecklingen skall bevaras.

Av dessa områden har ett 70-tal bedömts vara så värdefulla att de klassats som riksintressen. Tåktverksamhet innebär nästan undantagslöst sådana ingrepp i landskapet att den är oförenlig med riksintresset. Inom andra värdefulla områden måste frågan om eventuell tåkt prövas omsorgsfullt från fall till fall.

I Malmöhus län finns över 10 000 registrerade fornlämningar. Merparten av dessa är dolda under mark. Endast ca 20 % är synliga ovan mark. De dolda fornlämningarna består framförallt av boplatser, de äldsta mer än 10 000 år gamla. Den största delen av de synliga fornlämningarna består av gravmonument såsom dösar, gånggrifter, gravhögar, resta stenar etc.

Alla fornlämningar är skyddade i lag. Till en fornlämning hör ett så stort markområde som behövs för att bevara den och som är nödvändigt med hänsyn till dess art och betydelse. Skyddsområdets storlek varierar och kan i vissa fall vara mycket stort. För borttagande av fornlämning eller ändring och ingrepp i fornlämningsområde krävs särskilt tillstånd från länsstyrelsen. Kostnader som är förknippade med arkeologisk dokumentation i samband med att en fornlämning tas bort åvilar sökanden.

Vattentäkter: Vattnet i grusavlagringarna utgör de största grundvattentillgångarna i länet och är av särskilt intresse för lokala grundvattenuttag och som reservvattentäkter.

2.6 Redovisning

Inventeringen redovisas kommunvis med början i norr och med en löpande nummerföljd för förekomsterna inom varje kommun. Förekomstnumret relaterar både till beskrivning och karta.

Utbredningen av de inventerade förekomsterna redovisas på kopior av den topografiska kartan i skala 1:50 000 med en röd markering. Röd streckning inom förekomsten anger områden med naturvärdesklass I som ska undantas eventuell exploatering.

Vid förekomsterna redovisas även den teoretiskt uttagbara volymen med cirklar. Deras storlek motsvarar volymen enligt schema nedan. Cirklarnas storlek för samma volym är olika på kommunöversiktskartorna och förekomstdetaljkartorna (se schema nedan).

2.6.1 Inventeringsbeskrivningarnas uppläggning.

Ett standardformulär har utarbetats under pågående inventering med syftet att presentera varje förekomst på ett likartat sätt under väldefinierade rubriker anpassade till de varierande geologiska förhållanden som råder inom länet.

Nedanstående text definierar de olika rubrikerna.

<u>Huvud:</u> Ex Grusinv i M-län 2D SV Skurups kommun	I huvudet finns den översiktliga basinformationen om att beskrivningen utgör en del av Grusinventeringen för M-län, vilken kommun och vilket topografiskt kartblad förekomsten ligger inom.
<u>Förekomstens nr och benämning:</u> Ex 3100. <u>Janstorp</u>	Varje förekomst inom länet har fått ett specifikt nummer vid inventeringen. Numret utgör basen för den databehandling och lagring av förekomsten som kommer att finnas hos SGU och länsstyrelsen i M-län. Varje kommun har en löpande nummerföljd baserad på tiotal och som börjar med jämnt hundratal. Förekomster med nära anknytning som bildning har ibland fått löpande entalsnr (ex 4581, 4582, 4583). Dessa utgör olika förekomster men har en gemensam övergripande beskrivning. Förekomsten har även fått ett objektsnamn efter förekomstens läge vilket oftast är specifikt.
<u>Ek karta</u> Ex 2D 1b Slimminge	Indelning i ekonomiska kartblad följer lantmäteriets indelning och är en del i områdesbestämningen.
<u>Dom mtrl</u> Ex Sand	Dominerande materialsammansättning är inventerarens observation och tolkning av hela förekomstens sammansättning. Grövre respektive fin-kornigare material kan finnas inom delar av förekomsten men i underordnade volymer. Bestämningen baseras på den information som finns under <u>Täkter och material</u> .
<u>Tot volym</u> Ex 2 000 000 fm ³	Den totala volymen anges i m ³ fast mått (fm ³) och är beräknad med avseende på hela fyndighetens volym över grundvattenytan.
<u>Teor utb volym</u> Ex 1 000 000 fm ³	Den teoretiskt uttagbara volymen avser m ³ i fast mått som är möjlig att bryta ut vid täktverksamhet över grundvattenytan. <u>Övriga större</u>

motstående intressen har undantagits.

Naturvärde
Ex II

Naturvärdesbedömningen har utförts av länsstyrelsen och redovisas översiktligt under Samlat naturvärde. Förekomsterna utgörs endast av klass I och klass II områden.

Klass I områdena har bedömts ha så höga naturvärden ur olika aspekter att fyndigheten måste undantas från all täktverksamhet till förmån för bevarande.

Klass II områdena är potentiella materialtillgångar för täktverksamhet, men varje enskild förekomst tas upp till särskild prövning.

Landskap och topografi:

Området beskrivs allmänt ur landskaps- och markutnyttjandesynvinkel.

Morfologi:

Förekomstens ytformer och karaktär.

Täkter och material:

Avlagringens täkter, material-sammansättning, stratigrafi och utbredning utgör grunden för fyndighetsbedömningen ur volym- och materialhänseende. Tillgången på information varierar starkt för olika förekomster varför bedömningarnas tillförlitlighet varierar.

Material under grundvattenytan (g v y):

Inom vissa förekomster finns det entydiga borrhoppgifter eller undersökningar som påvisar fyndigt material under g v y, medan inom andra områden sådan information saknas. För vissa områden kan därför ibland materialvolym och kvalité angivas medan för övriga områden endast regionalgeologiska uppgifter utgör grunden för bedömningen.

Bildningshistoria:

Baserat på den information som insamlats har en geologisk bedömning gjorts för avlagringens bildnings-sätt och miljö. Denna geologiska modell är av stor vikt för bedömning av förekomsten, dess utbredning, sammansättning och variation.

Samlat naturvärde:

En översiktlig beskrivning av geovetenskapliga, biologiska, hydrologiska och landskapestetiska värden samt områden av intresse för friluftslivet.

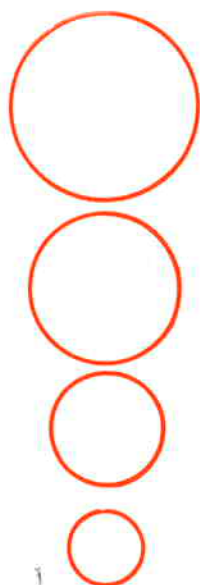
Övriga större
motstående intresse: Dessa utgörs av fasta anläggningar
såsom större vägar, bebyggelse,
större ledningar och vattentäkter.
De utgörs även av områden med stora
samhälleliga skyddsvärden t ex
fasta fornlämningar.

Schema över förekomsternas volymer

Teckenförklaring

Förekomstskarta
1:50 000

Kommunöver-
siktsskarta

Förekomst med naturgrus (grov morän)
> 50 000 fm³ brytbart material. Före-
komstnummer relaterat till beskrivning och
datalagringsprotokoll.

Förekomst enl ovan men med naturvärde 1.

Materialvolym inom förekomsten motsvarande
teoretiskt uttagbar volym enl. inventeringen.

> 1 000 000 fm³

500 000 -
1 000 000 fm³

100 000 -
500 000 fm³

< 100 000 fm³

Symbolema markerar naturgrusets samman-
sättning i procent indelat i Grovt (stenigt och grusigt),
Växlande (grusigt och sandigt) och Fint (sandigt)
material.

Markeringen för ganska säkra förekomster av
naturgrus under ofyndigt material. Grusföre-
komsten är mer än 2 m mäktig. Det täckande
materialets mäktighet överstiger inte halva
gruslagrets mäktighet.

Markering för områden med troliga eller möj-
liga förekomster av naturgrus under ofyndigt
material.

Område där naturgrusfyndigheten ligger huvud-
sakligen under grundvattenytan och till ett djup
av minst 3 m under denna

Bergartsammansättning i några grusföremster i södra delen av regionen

1:100 000

Erikslund

Skurup

N. Norrhaga

Bäckalid

S. Sjörup

Bergsjöholm

S. Herreslud

V. Skogdala

NÖ. Abbekås

V. Dybäck

Urberg

Sandsten

Skiffer

Pal. Kalksten

Kritkalksten

Övrigt

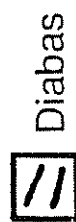
Uthetkarlar, Stockholm 1980

Geological survey of Sweden
Statens karttjänst 1980:17:13

BERGGRUNDSGEOLOGISK KARTA

över sydöstra Malmöhus län

Legend

Diabas

Kalksten mm. Te=Tertiär/Dankalksten
K = Krita

Lerskiffer, sandstenar mm. J=Jura inkl Rät
T=Trias

Lerskiffer mm. S=Silur
O=Ordovicium

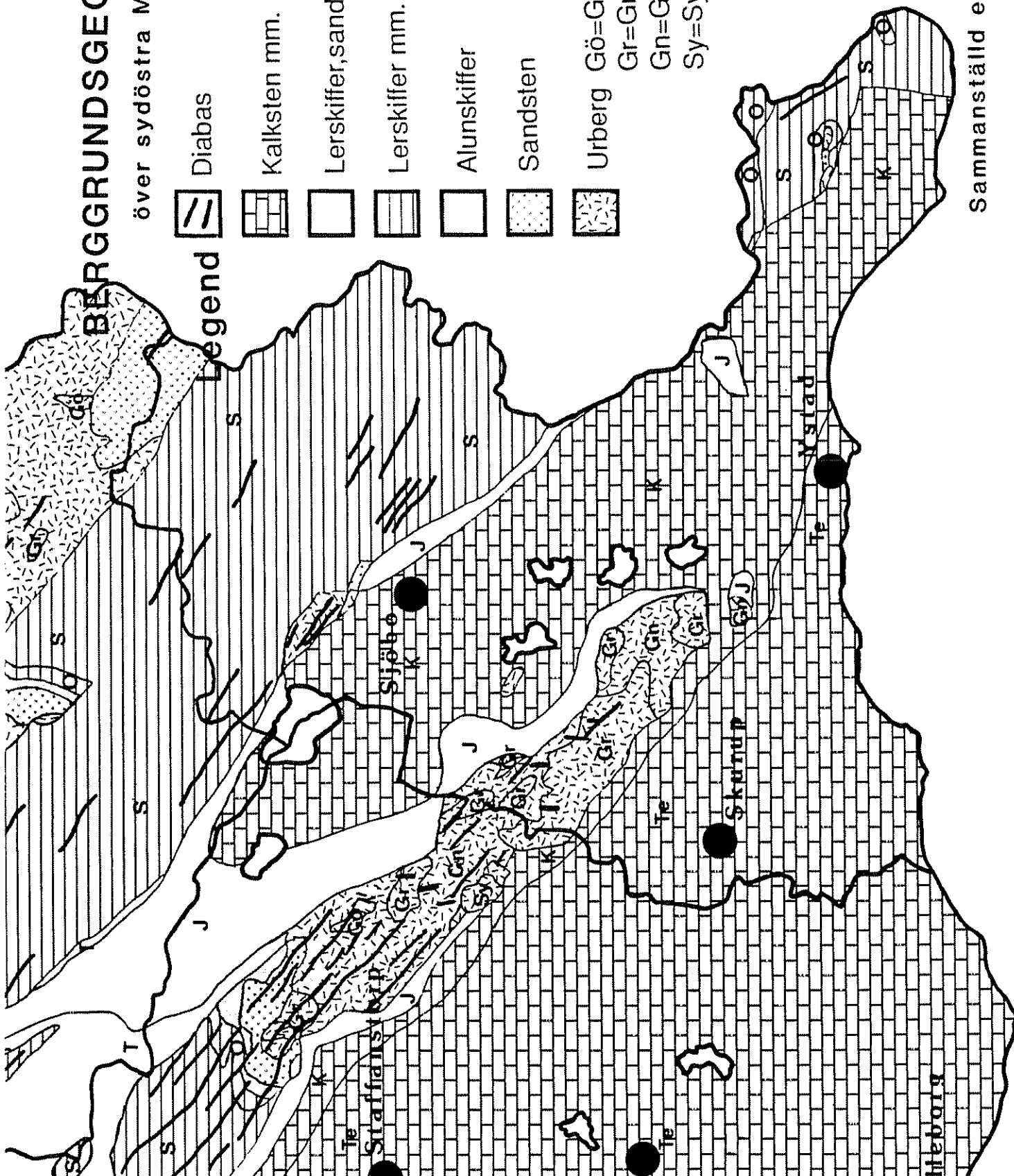
Alunskiffer

Sandsten

Urberg Gö=Grönsten
Gr=Granit
Gn=Gnejs
Sy=Syenit

Sammanställd efter SGU Ba 40

3. REGIONAL BESKRIVNING

3.1 Läge och topografi

Inventeringsområdet utgör sydöstra delen av Malmöhus län. Området begränsas av havsområden i söder. Området kan grovt indelas i en kustslätt i söder, backlandskapet väster om Fyledalen, Romeleåsen, Vombsänkan, Fyledalen och angränsande delar av lerskifferslätten i norr. Området är mer eller mindre en helåkersbygd med större skogs- eller betesmarksområden inom delar av Romeleåsen, backlandskapet, Fyledalen och Vombsänkan. Romeleåsen är det mest markerade höjdområdet i det annars låglänta landskapet som huvudsakligen ligger under 100 m ö h. Topografin inom backlandskapet är emellertid starkt bruten och varierad. Området är relativt glest bebyggt. Den huvudsakliga befolkningsskoncentrationen finns runt kommunernas huvudorter.

3.2 Geologisk översikt

Den geologiska uppbyggnaden av sydöstra delen av Malmöhus län speglar Skånes geologiska historia mycket väl. Den mosaik av jord- och bergartstyper som finns i området är avgörande för landskapsbilden. Detta är inte bara av största betydelse för grusinventeringen utan också för samhällsplaneringen, varför en översikt ges nedan.

3.2.1 Berggrund

I geologiskt hänseende ligger Skåne som ett gränsland mellan övriga Sverige och kontinenten. Anledningen är att det går en stor bergartsgräns i nordväst-sydöstlig riktning genom Skåne. Denna gränsszon skiljer i huvudsak Sveriges urbergsberggrund från den kontinentala sedimentära berggrunden. Gränssonen har utsatts för större och mindre rörelser i berggrunden under olika tidsskeden vilket har lett till den mycket variationsrika utbildningen av berggrunden och dess areella utbredning.

Den mest påtagligt avvikande morfologin i området utgörs av horstarna Romeleåsen och Torpaklint och den stora Fyledalsförkastningen. Romeleåsen och Torpaklint består av urberg, huvudsakligen gnejs och granit. Urberget är generellt något gnejsigt, vilket ofta leder till ett något svagare berg. Från geoteknisk synpunkt är det ändå ett tämligen bra material. Graniten i Romeleåsens sydöstra del utgör också ett tämligen bra material, men den är djupvittrad i vissa spickzoner.

I de nordligaste delarna av Sjöbo kommun finns ett område med kambrisk sandsten. Denna sedimentära bergart består av en mer eller mindre ren kvartssand som har förtätats till en mycket homogen och hård bergart.

Från geoteknisk synpunkt är denna bergart ett mycket bra material.

Norr och öster om Vombsjön, begränsat av läns- och kommungränsen och Fyledalsförkastningen upptas ett större område av siluriska skifferrika ler- och siltstenar. Kalksten förekommer i denna berggrund. Siltstenarna i lagren kan vara ganska väl cementserade medan lerstenarna ofta är mjuka. Totalt sett har dock lagren dåliga geotekniska egenskaper då de lätt krossas ner.

Urberget och de kambrosiluriska sedimentbergarterna är genomslagna av svärmar med diabasgångar i nordväst-sydöstlig riktning. Dessa har en begränsad bredd men är annars en tät och massiv bergart. Geotekniskt är de av tämligen god kvalité.

Söder om området med siluriska ler- och siltstenar och som zoner längs Romeleåsens nordvästra sida utgörs berggrunden av triassiska och jurassiska bergarter. Denna sedimentära berggrund är mycket varierad och består av leror, sand-, silt-, och lerstenar samt kolflötser. I vissa lager är kornen löst sammanhållna medan de i andra är hårdare sammanbundna (litifierade). Gemensamt är dock att de är lätt nedkrossbara och har dåliga geotekniska egenskaper.

Inom större delen av området söder om Romeleåsen och från Vombsjön i sydöstlig riktning till sydkusten, utgörs berggrunden av olika typer av kalkstenar, sandstenar, kalksandstenar och lerstenar av kretaceisk och tertiär ålder. Berggrundsytan ligger här på relativt stort djup. Från geoteknisk synpunkt är de av dålig kvalité.

3.2.2 Jordarter och istidsutveckling

Områdets glaciala historia är mycket komplex och någon entydig bild för områdets bildningshistoria kan inte presenteras här. Läsaren hänvisas istället till Lagerlund (1980), Berglund & Lagerlund (1981), Ringberg (1988) och SGU:s beskrivningar till Jordartskartorna (serie Ae).

Litteraturen antyder att vissa lager kan vara bildade under tidigare istider. Isrörelser från nordost-ost-sydost har troligen dominerat men uppgifter om isrörelser från sydlig sektor förekommer.

Jordarterna inom området domineras av olika typer av morän, ofta leriga eller moiga. Stora områden täcks även av leror avsatta vid isavsmältningen.

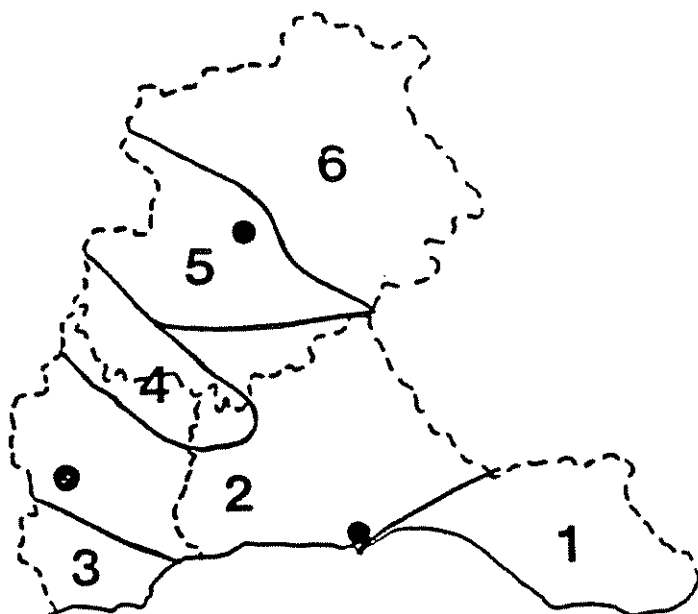
Isälvsavlagringarna utgörs av flera olika typer och täcker lokalt stora delar av området. En förenklad indelning av dessa kan hänföras till åsar, isälvsavlagringar i allmänhet och strandbildningar.

3.3 Områdesbeskrivande del

Inventeringen har omfattat huvudsakligen naturgrusförekomster, men även mindre områden med grov morän som ersättningsmaterial för naturgrus har lokaliserats. En krossbergsinventering för Romeleåsen har utförts och redovisats separat. Grusförekomsterna omfattar skilda avlagringstyper och ett återkommande drag är att isälvsavlagringarna är mer eller mindre täckta av morän eller annat ofyndigt material.

För beskrivningen av grusförekomsternas karaktär och bildningshistoria har inventeringsområdet indelats i delområden. Områdena har delvis en likartad bildningshistoria men skiljer sig i andra avseenden.

1. Södra Österlen, d v s området öster om Nybroån samt området mellan Köpingebro och Ystad. Se 3.3.4.
2. Backlandskapet väster om Fyledalen, beläget ovanför eller i anslutning till Ystad-Vombsänkan och fram till en linje Mossby-Skivarp-Lindby-Näsbyholm-Romeleåsen. Se 3.3.5.
3. Vemmenhögsområdet, kring Alnarps-Skivarpssänkan och området sydväst därom, d v s sydväst om en linje Mossby-Skivarp-Lindby-Näsbyholm. Se 3.3.6.
4. Romeleåsens sydöstra del och avlagringar i anslutning till sluttningen. Se 3.3.7.
5. Vombsänkan. Se 3.3.8.
6. Lerskifferslätten, norr om Fyledalen och Sjöbo. Se 3.3.9.

3.3.1 Alternativa material

Med undantag för urbergshorstarna Romeleåsen och Torpaklint och för de kvartsitiska sandstenar som finns i den nordligaste delen av Sjöbo kommun, består den åtkomliga berggrunden av lösa sedimentära bergarter som varken lämpar sig som betongballast eller vägmateriäl. Det kristallina urberget är däremot möjligt att utnyttja, men motstående intressen med bl a anspråk på ett bevarande av naturtyper är av olika skäl starka.

De kvartsitiska sandstenarna är av mycket god kvalité och utnyttjas inom andra områden för kvalificerade ändamål. Motstående intressen i anslutning till förekomsterna är stora bl a från bebyggelse, naturvård och friluftsliv.

Diabas kan utnyttjas för framställning av makadam. Med hänsyn till de höga krav som numera ställs på bl a vägbeläggingsmaterial, får diabasen ett begränsat användningsområde. Diabasgångarna är orienterade i nordväst-sydöstlig riktning och förekommer inom utbredningsområdet för silurisk lerskiffer och äldre bergarter (urberg och sandstenar).

Grov morän d v s lerfattig morän med antingen övervägande sandig-grusig sammansättning eller med hög sten- och blockhalt, har inte påträffats i sådan mängd att de ansetts vara brytvärda.

Berg för krossändamål har inventerats på Romeleåsen av SGU. En rapport om bergförekomsterna har publicerats av länsstyrelsen. (Medd 1988:2)

3.3.2 Intermoräna sediment_m_m

Grusförekomsterna i området kan antingen föras till typen isälvsavlagringar eller till typen fossila strandavlagringar. Fossila strandavlagringar finns utmed stora delar av kusten.

På inventeringskartan har speciellt markerats områden med intermoräna sediment som ligger strikt under morän eller annan ofyndig jordart. Lokalisering och avgränsning har gjorts med ledning av lagerföljdsprotokoll upprättade dels vid brunnsborrningar och dels vid studier i skärningar. I viss mån har topografin varit till hjälp vid avgränsningen. Det är viktigt att poängtera att förutsättningarna för potentiella tillgångar av sand eller grövre material i submoränt läge är mer eller mindre goda inom de markerade områdena.

3.3.3 Undantagna områden

De norra delarna av Sjöbo kommun, kring Vollsjo och Bjärsjölagård, har inventerats översiktligt då tidigare undersökningar inte har påvisat några större naturgrus-

förekomster. Inom området har inte påträffats några brytvärda förekomster av naturgrus eller grova moräner.

3.3.4 Södra Österlen, området öster om Nybroån samt området mellan Köpingsbro och Ystad

3.3.4.1 Morfologi

Området kan indelas i två delområden:

- a) Skifferplatån, norra och östra delarna. Området karakteriseras av stora flacka ytor med låg relief. Jordtäcket är tunt över den paleozoiska skifferberggrunden och följer huvudsakligen dess morfologi. Isälvsavlagringarna utgörs av flacka kullar eller ryggar med liten mäktighet, med undantag av Hörupsåsen som utgör en markant rygg, välvd eller platåformad och som är den enda icke berggrunds-betingade större formen.
- b) Kritkalkstensområdet. Området avgränsas åt norr av väg 10 och åt öster av Hagestadborgsvägen. Morfologin domineras av de stora formerna Köpings backar och Kåsebergaåsen-Hammars backar. Västra delen av området utgörs av ett låglänt landskap med flacka former med några mer markerade kullar. Området öster om Köpings backar och norr om Kåsebergaåsen - Hammars backar har också låg relief men utgörs av mer eller mindre markerade kullformer. De påtagliga landformerna i området utgörs till stor del av isälvsmaterial.

3.3.4.2 Bildningshistoria

Områdets landformer är bildade vid inlandsisens avsmältning. Isen avsmälte åt öster men efterlämnade en zon med stagnant eller död is framför den aktiva glaciären. I den stagnanta ismassan avsattes de grova och finkorniga sedimenten i Köpings backar, Kåsebergaåsen-Hammars backar och Hörupsåsen, och vid den vidare avsmältningen bildades det småkulliga landskapet däremellan. Området påverkades troligen av ett högt vattenstånd vid avsättningen i vilket sedan avsattes den lera som täcker avlagringarna på både högre och lägre nivåer.

3.3.4.3 Bergartssammansättningen i grusförekomsterna

Inom Hörupsåssystemet domineras materialet av paleozoisk skiffer som successivt avtar något mot väster. Kåsebergaåssystemet har också en hög andel paleozoisk skiffer men domineras av urbergsmaterial och paleozoisk kalksten. Kritkalksten och flinta ingår också till en viss del i systemen och ökar mot söder. Området mellan dessa system har en likartad sammansättning med ökat skifferinnehåll norrut. Mot väster avtar skifferinnehållet medan kritkalkstens- och flintainnehållet ökar.

3.3.4.4 Grusmaterialets användningsområden

Isälvsmaterialet inom området är till övervägande delen sandigt och siltigt. Detta material innehåller dessutom en hög andel mjuka sedimentära bergarter varför materialet endast är användbart som kvalificerat fyllnadsmaterial.

Hörupsåsen och vissa mindre avlagringar innehåller en del grusigt material. Emellertid utgörs även dessa av en mycket stor andel mjuka sedimentbergarter varför de inte kan användas som kvalitativt vägmaterial. Andelen kritkalksten och flinta framförallt i de västra delarna gör materialet olämpligt som betongballast.

3.3.4.5 Grusförekomster under grundvattenytan (g v y)

Inom områdets södra delar förekommer relativt stora jorddjup där förutsättningarna kan vara goda för brytvärda volymer under g v y men oftast är materialet fin-kornigt.

I de norra delarna ligger emellertid berggrunden ytligt vilket medför små möjligheter för uttag.

3.3.5 Backlandskapet väster om Fyledalen, beläget ovanför eller i anslutning till Ystad-Vombsänkan och fram till en linje Mossby-Skivarp-Lindby-Näsbyholm-Romeleåsen

3.3.5.1 Morfologi

Området utgör östra delen av det skånska backlandskapet. Morfologin är rikt varierad med växlingar mellan storskalig backmorfologi till böljande områden med en del plåtåer. Områdets backiga karaktär stärks av det stora antal våtmarker och sjöar som finns mellan backarna.

Norra delen av området är relativt mjukt kuperat men kring sjöarna är reliefen högre och brantare. Området norr om Ystad och i ett stråk mellan Ystad och Rydsgård söder om E 14 har landskapet också relativt hög relief, medan området norr om E 14 och kring Skurup har flackare former.

Isälvsmaterialet förekommer i storskaliga egenformer huvudsakligen i de norra delarna, längs Vombslättens södra avgräsning. De spridda isälvsavlagringarna har olika karaktär och består av kullar, ryggar, terrasser samt mer eller mindre jämna fält. Mindre påtagliga former finns längs Fyledalens sluttningar, Högestadsområdet och kring Skurup. Övriga avlagringar har mer eller mindre intramoran karaktär där isälvsavlagringarnas primära former är svåra att avgöra.

Backlandskapet söder och sydost om Sövdesjön har inventerats översiktligt i flygbilder och genom fältkontroller. I den mån större grusförekomster finns i områ-

det ligger de under morän eller sandiga issjösediment. Det finns inga borrhningar eller andra studier som stöder ett antagande om större grusvolymen inom området. Området omfattar delvis ett småskaligt, mjukt kuperat backlandskap som övergår i ett storskaligt backlandskap med tillspetsad relief söder om Sövdesjön. Områden mellan moränbackarna intas av issjösediment som bildar förhållandevis jämna ytor.

3.3.5.2 Bildningshistoria

Områdets stratigrafi och avlagringarnas genes är ofullständigt kända men följande utveckling är trolig för bildningen av området. Inlandsisen har smält av från väster mot öster. Kvar i området fanns stora mängder dödis mellan vilka olika sediment avsattes. Skurup-Örsjö och Snårestads avlagringar utgjorde ett sandurfält, eller två olika system, som omgivna av dödis avsattes frontalt till den avsmältande inlandsisen eller lateralt till en islob i Östersjösänkan. (Dessa sediment kan emellertid också vara avsatta vid inlandsisens framryckning).

Genom en oscillation i isloben överskrids dessa avlagringar från sydost eller söder. Härvid glacialtektoniserades sedimenten och den stora ryggformen mellan Rydsgård och St Herrestad utbildades. Eventuellt fick man då uppdämning av glaciala sjöar norr om isloben med avsättning av finkorniga sediment.

Sedimenten kring Marsvinsholm, Bergsjöholm och Öja är troligen bildade på likartat sätt och eventuellt under samma fas.

Isavsmältningen norr om E 14 och i de norra delarna av backlandskapet har troligen skett genom att dödis har bildats framför den aktiva fronten under isavsmältningen åt öster. Eventuellt har en eller flera mindre oscillationer förekommit i isfronten under avsmältningen. I denna miljö avsatte smältvattenströmmar sediment i anslutning till sprickor och andra lågpunkter i dödisterängen.

3.3.5.3 Bergartssammansättningen i grusförekomsterna

I de södra delarna uppgår andelen urbergsmaterial i avlagringarna ofta till mellan 30-50%. Paleozoisk kalksten utgör en ganska stor andel av materialet, upp mot 50 % i Öja men oftast kring 10-20 %. Kritkalksten finns i de flesta avlagringar och ökar markant mot söder. Paleozoisk skiffer ingår i de flesta avlagringar men utgör en ganska liten andel. Jurassiska sedimentbergarter förekommer framförallt i de norra delarna i vilka ca 75% utgörs av urberg och hårda sandstenar. Grupperna skifferbergarter och paleozoiska kalkstenar är ungefär lika stora.

3.3.5.4 Grusmaterialiets användningsområden

Avlagringarna i ett stråk mellan Öja och Skurup utgörs i de flesta fall av ett stenigt grus-sandigt grusmaterial, ofta i intramörant läge. Övriga avlagringar har en varierad sammansättning men domineras ofta av sandigt material.

Den relativt höga andelen mjuka sedimentbergarter i de flesta avlagringarna medför att dessa inte är av bästa kvalité som vägmateriäl.

Förekomsten av jurassiskt material i de norra sedimentområdena utgör ett hinder för användning som betongballast. Kritkalkstensförekomsterna i några av de södra avlagringarna gör dessa också olämpliga som betongballast.

De flesta avlagringar utgörs av ett mycket kvalificerat fyllnadsmateriäl.

3.3.5.5 Grusförekomster under grundvattenytan (g v y)

Förutsättningarna är generellt mycket goda inom området med stora jorddjup och intermoräna sediment som kan ha stor utbredning inom flera förekomster.

3.3.6 Vemmenhögsområdet, kring Alnarps-Skivarps sänkan och området sydväst därom, d v s sydväst om en linje Mossby-Skivarp-Lindby-Näsbyholm

3.3.6.1 Morfologi

Norra delen av området är mjukt kuperat med större och mindre former, medan de södra delarna utgörs av en mycket flack sänka mellan en flack kulle i öster och ett storskaligt backlandskap dominerat av en höjd i väster.

3.3.6.2 Bildningshistoria

Områdets norra delar utgör de sydligaste delarna av det skånska backlandskapet och är troligen bildat från kvarliggande dödis vid inlandsisens avsmältning åt öst-sydost. Isälvsavlagringarna i detta område utgörs troligen bara av mindre utsmältningsavlagringar, men det kan även finnas mäktigare intramöräna förekomster, t ex vid Önnarp.

De södra delarna visar inte samma morfologiska bild varför en mer aktiv isrörelse antas ha förekommit under isavsmältningen. Framför denna is avsattes sanduravlagringar i form av de stora flacka områdena vid Dybäck, Almaröd och Mossby. Dessa avlagringar saknar till stor del någon påtaglig morfologi.

3.3.6.3 Bergartssammansättningen i grusförekomsterna

Isälvsavlagringarna innehåller en relativt stor andel kritkalksten och flinta medan förekomsten av paleozoisk skiffer är relativt låg. Materialet domineras av urberg och paleozoisk kalksten.

3.3.6.4 Grusmaterialets användningsområden

Isälvsmaterialet är ofta relativt finkornigt, grusig sand-siltig sand, varför det är mindre intressant som vägmateriäl. Kvalitetsmässigt innehåller sedimenten också en stor del mjuka sedimentbergarter som gör dem olämpliga för hård belastning. Kritkalkstens- och flintinnehållet gör materialet också olämpligt till betongballast. Materialet utgör ett kvalificerat fyllnadsmateriäl.

3.3.6.5 Grusförekomster under grundvattenytan (g v y)

Området har generellt stora jorddjup men de geologiska förutsättningarna tycks skilja sig från 3.3.5 Backlandskapet väster om Fyledalen, varför materiäl undet g v y inte förekommer i någon större omfattning.

3.3.7 Romeleåsens sydöstra del och avlagringar i anslutning till sluttningen

3.3.7.1 Morfologi

Grusförekomsterna på Romeleåsen och längs nordsluttningen av horsten utgörs inom inventeringsområdet av rullstensåsar och ett flertal andra typer av isälvsavlagringar. Rullstensåsarna sträcker sig från Romeleåsens övre sluttningsdel och kan följas mer eller mindre kontinuerligt till dess mellersta eller nedre del.

Ramnakullarna utgör den mest iögonfallande delen av ett fossilt dräneringssystem vars källor kan spåras till trakten av Klasaröd.

Ässystemet vid Slugarp kan följas från trakten sydost om Skoghult och norrut där isälvsavlagringen bildar ett litet fält med åsrygggar som övergår i markant kulliga former. Det är troligt att den "sockertoppsliknande" kullen söder om Nygård har ett samband med de övriga avlagringarna.

Områdets södra delar karakteriseras av ett backlandskap med hög och varierad morfologi som ligger öster och söder om den flacka plåtåöveryta som kännetecknar Reomeleåsen väster om Beden. Isälvsavlagringarna består av mer eller mindre markerade ryggformer.

Utmed Romeleåsen, från Blentarp och åt nordväst mot Veberöd, sträcker sig ett uppdelat fält med isälvsavlagringar. I områdets nordöstra del, närmast Romeleåsen,

överbägar ett växlande sandigt och grusigt material. Begränsade partier och lagerenheter kan innehålla en övervägande grov sammansättning. Inom övriga delar dominerar sand, ställvis med ett underordnat inslag av grus och sten. Fältet är uppdelat av dalar som genomsår avlagringarna från foten av Romeleåsen och ut mot Klingavälsån. De enskilda delarna av fältet uppvisar i huvudsak flacka former som avbryts av undulerande former. Korta erosionsrännor genomsätter de perifera delarna av avlagringarna.

3.3.7.2 Bildningshistoria

Avlagringarna bildades av smältvattenflöden från inlandsisen när denna drog sig tillbaka österut från Vombsänkan. Områden med dödis avsnördes och lokala issjöar utbildades. Assedimenten är avsatta av smältvatten som dränerades i motlut antingen i tunnlar eller i öppna sprickssystem under inlandsisens avsmältningsskede. När isälvsfältet mellan Blentarp och Veberöd anlades låg ismassor kvar i sänkans centrala delar. Mellan ismassorna och Romeleåsen existerade en mera omfattande issjö åtminstone under delar av isälvsfältets uppbyggnad. De framträdande dalgångarna är ett resultat av smältvattenflöden sedan issjön dränerats. Dalgången vid Idala bildades sannolikt genom tappning av en lokal issjö som funnits i trakten av Dörröd på Romeleåsen.

3.3.7.3 Bergartssammansättningen i grusförekomsterna

Isälvsaterialet i de södra delarna dominerar av urbergsmaterial med mindre förekomst av paleozoisk skiffer och kalksten. Vid Slugarp är andelen urberg något lägre. I gengäld är andelen skiffer och paleozoiska kalkstenar högre.

Norr om Blentarp dominerar urberg och hårda sandstenar. Tillsammans uppgår andelen av de båda grupperna till 70-80 %. Skifferhalten varierar relativt sett inom större intervall. Vid Simontorp är halten låg (ca 5 %) medan betydligt högre värden (ca 15 %) har beräknats för avlagringarna vid Hemmestorp. Andelen paleozoisk kalksten överensstämmer i de båda fallen, strax under 15 %. Halten kritbergarter uppgår till endast 5 %.

3.3.7.4 Grusaterialets användningsområden

Isälvsavlagringarna i den södra delen dominerar av sandigt grus-grusig sand med grövre sediment inom vissa delar. Förekomsten av paleozoisk skiffer i avlagringarna gör dem mindre lämpliga som vägmateriel. Flinta och kritkalksten förekommer knappast i materialet vilket skulle möjliggöra en användning som betongballast. Materialet kan betraktas som ett mycket kvalificerat fyllnadsmateriel.

Norr om Blentarp består isälvsaterialet till övervägande del av sand eller något grusig sand som vilar på finsediment (lera och silt). Detta medför att materialets användningsområde är begränsat till kvalificerade

utfyllnadsändamål. I sydvästra delen närmast Romeleåsen har isälvsavlagringen en generellt grövre kornstorleks-sammansättning och en bättre gradering. Materialet bedöms vara lämpligt för betongtillverkning inte minst med hänsyn till den låga halten ofördelaktiga bergarts-komponenter. Begränsade delar av avlagringen innehåller ett övervägande grovt material lämpat för krossning till betong eller vägändamål.

3.3.7.5 Grusförekomster under grundvattenytan (g v y)

Förutsättningarna för brytvärda volymer under g v y är små på Romeleåsen där berggrundsytan ligger ytligt. Nedanför släntzonen ökar jorddjupet snabbt vilket medför relativt goda möjligheter. Oftast är emellertid materialet finkornigt på djupet.

3.3.8 Vombsänkan

3.3.8.1 Morfologi

Vombsänkan begränsas norrut av den s k Fyledalsförkastningen som är topografiskt markerad genom en tydligt utbildad sluttning mot den flacka lerskifferplatån ovanför. I sydväst utgör Romeleåsens förkastningsbrant en i landskapet väl framträdande begränsningslinje. Vombsänkan är över huvudtaget ett mycket flackt område med formelement som, med några få undantag, välver sig mjukt över planet. Kring Sövdesjön och vidare söderut upp över Romeleåsen blir formerna mera markerade och övergår i ett storkuperat moränlandskap.

Huvudsakliga delar av Vombsänkan upptas av isälvsavlagringar i form av vidsträckta sandurfält. Sedimenten har en övervägande sandig sammansättning. I anslutning till vissa av de mera framträdande avlagringsformerna finns växelvis sand och grus med ett visst inslag av sten. Grovt material förekommer ytterst sparsamt och bildar inga egna självständiga former. Vomb-Sjöbofältets begränsningslinjer karakteriseras av brantstående sluttningar. Fältet har för övrigt en flack överyta sett i stora drag. Bildningarna Ilstorp-Tågrastråket är orienterade i västnordväst-ostsydost och framträder med en mjuk välvning över omgivande sedimentplan.

3.3.8.2 Bildningshistoria

Avlagringarna avsattes av smältvattenflöden som dels kom från tillrinningsområdet till Vombsänkan och dels från avsmältande ismassor inom sänkan. I ett senare skede har också Fyledalen bidragit med vattenmassor. Vattnet dränerades i västlig riktning mot Kävlingeåns dalgång. I de tidigare skedena av deglaciationen dämades vattnet i lokala issjöar. Lokalt låg större dödismassor kvar under väsentliga delar av Vombsänkans utfyllnadstid och hindrade sedimentationen. Vombsjön och Krankesjön kan nämnas som mera spektakulära exempel.

3.3.8.3 Bergartssammansättningen i grusförekomsterna

Bergarterna i grusfraktionen består till 70-75 % av urberg och sandstenar. Skifferhalten varierar mellan 15 % och 25 % varav andelen alunskiffer är låg men ökar något österut mot Sjöbo. Paleozoiska kalkstenar och kritbergarter förekommer i mycket låga halter. Generellt i avlagringarna gäller att kolfragment kan påträffas här och var koncentrerade till vissa skikt.

3.3.8.4 Grusmaterialiets användningsområden

Med hänsyn till främst kornstorleksammansättning och sorteringsgrad har materialet inom merparten av de redovisade förekomsterna ett användningsområde som inskränker sig till kvalificerade utfyllnadsändamål. Endast en mindre andel av de totala volymerna har en sådan materialkvalitet att de utan förädling lämpar sig för betongändamål eller som förstärkningslager i en vägkropp.

3.3.8.5 Grusförekomster under grundvattenytan (g v y)

Inom Vombsänkan blir sedimenten generellt sett fin-kornigare med ökat djup under markytan och övergår i silt och lera i nära anslutning till g v y i sänkans övre grundvattenmagasin. Det finns dock områden där förutsättningarna är gynnsamma att utvinna sand och grus under g v y, antingen i samband med konventionell täkt ovan g v y eller vid nyetablering av en täkt med målet inställt på enbart uttag under g v y. De sistnämnda områdena har markerats särskilt i inventeringskartan och gäller bl a områden på slätten mellan Fyledalen och Klingavälsån (främst sand men troligen också grövre material).

3.3.9 Lerskifferslätten, norr om Fyledalen och Sjöbo

3.3.9.1 Morfologi

Spjälla-Röddingefältet avslutar med sin branta zon mot Fyledalen den s k lerskifferslättnens utbredning mot söder. Området är här omväxlande kuperat med djupt inskurna dalar i fältets sluttningar. Mot norr övergår landskapet i ett mer storskaligt, flackt landskap där ytformerna troligen domineras av berggrundsstrukturer täckta av ett relativt tunt jordtäckte. Inom området förekommer mindre kullar, ryggar och åsar och särskilt i isälvsavlagringarna är morfologin mer varierad. Isälvsavlagringarna sträcker sig från Sjöbo och österut och vidare åt nordost över Lövestad. Norr om Sjöbo, kring Bjärsjölagård och Vollsjo finns inga större förekomster.

3.3.9.2 Bildningshistoria

Under isavsmältningen mot ost-nordost avsattes Spjällaröddingefältet successivt kring dödisblock. Området var avgränsat söderut av en större dödismassa som låg kvar i Vombsänkan. Avsmältningen skedde troligen genom att en del av isfronten blev stagnant framför den aktiva isen. I den stagnanta zonen avsattes åsarna som löper i ost-västlig och nordost-sydvästlig riktning. Framför zonen spolades isälvs materialet ut kring dödisblock i ett sandurfält. Vombsänkan har haft stor hydrologisk betydelse på inlandsisen, dräneringen har kanaliserats mot sänkan.

3.3.9.3 Bergartssammansättningen i grusförekomsterna

Förekomsterna har generellt en mycket hög andel mjuka sedimentbergarter i grusmaterialet. Andelen skiffer, med en stor andel alunskiffer, är oftast mellan 25-75 %, men minskar något åt nordost där andelen är 25-50 % eller lokalt lägre. Övrigt grusmaterial består av urberg och kvartsitisk sandsten medan kritkalkstenar och flinta saknas nästan helt.

3.3.9.4 Grusmaterialets användningsområden

Förekomsterna är ofta grusiga, i åspartier och vissa kullar utgörs de av ett stenigt grus. De mer utbredda avlagringarna och kullarna består av växlande lager av grus, sandigt grus och sand. Materialet innehåller en hög andel skiffer vilket gör materialet olämpligt för kvalitativa ändamål. Förekomsterna utgör ett kvalitativt fyllnadsmaterial men kan lokalt användas för andra ändamål.

3.3.9.5 Grusförekomster under grundvattenytan (g v y)

Berggrundsytan ligger relativt ytligt inom hela området vilket medför små förutsättningar för att finna större brytvärda förekomster under g v y.

Kommun Förekomst nr	Topografisk karta	Ekonomisk karta	Benämning	Totalt	Volym x 10 ³ m ³ G	Teoretiskt uttagbart V F	Naturvär- desklass	Olämpligt berg- arts mtrl eller jordart	Typ av avlag- ring	Anmärkning
SKURUP										
3100	2D SV	2D 1b Slimminge	Janstorp	2 000	-	550	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Fomlämningar
3110	2D SV	2D 1b Slimminge	Stora Skallstorp	150	-	100	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	
3120	2D SV	2D 1b Slimminge	Stubbarp	200	-	100	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr friluftsliv
3130	2D SV	2D 1b Slimminge	Slimminge	550	-	550	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	
3140	2D SV	2D 1c Beden	Grevingetorp	100	-	100	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr friluftsliv Fomlämningar
3150	2D SV	2D 1c Beden	Lindhult	1 000	-	-	I	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr naturvård Landskapsbildsskydd Fomlämningar
3160	2D SV	2D 0c Villie 2D 1c Beden	Svenshög	150	-	30	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Fomlämningar
3170	2D SV	2D 1c Beden	Frankhult	200	-	-	I	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr naturvård
3180	2D SV	2D 0c Villie 2D 1c Beden	Trunnerup	250	-	100	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Fomlämningar
3190	2D SV	2D 0a Skurup 2D 0b Örsjö 2D 1b Slimminge	Sandåkra	2 600	-	-	II	Mjuka sed bergarter, silt	Isälvsavl	Riksintr naturvård Naturreservat Fomlämningar
3200	2D SV	2D 0a Skurup	Zimmermans backe	2 500	-	-	I	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Naturreservat Fomlämningar

Kommun Förekomst nr	Topografisk karta	Ekonomisk karta	Benämning	Totalt	Volym x10 ³ m ³ G	Teoretiskt uttagbart V	Naturvär- desklass F	Olämpligt berg- arts mtrf eller jordart	Typ av avlag- ning	Anmärkning
3210	2D SV	2D 0a Skurup	Stjärneholm	200	-	100	-	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr kulturtrådd Fornlämningar
3220	2D SV	2D 0b Örsjö	Hylteberga	150	-	50	-	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Fornlämningar
3230	2D SV	2D 0b Örsjö	Bäckedal	250	-	200	-	Mjuka sed bergarter, moränlera	Isälvsavl	
3240	2D SV	2D 0b Örsjö	Södra Hylteberga	500	-	-	150	Silt, mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Fornlämningar
3250	2D SV	2D 0b Örsjö	Dalaled	12 000	-	5 800	-	Moränlera, mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Länsintr kulturtrådd Fornlämningar
3260	2D SV	2D 0a Skurup	Västervång	100	-	100	-	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	
3270	1D NV	1D 9b Skivarp	Hassle-Bösarp	4 000	-	-	450	Silt, mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Länsintr kulturtrådd Fornlämningar
3280	2D SV 1D NV	2D 0b Örsjö 1D 9b Skivarp	Emillund	10 000	-	6 000	-	Moränlera, mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Länsintr kulturtrådd Fornlämningar
3290	2D SV	2D 0b Örsjö	Örsjö kyrka	1 400	-	200	200	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Länsintr kulturtrådd Fornlämningar Jämväg
3300	2D SV	2D 0b Örsjö 2D 0c Villie	Rydsgård	11 600	-	3 800	-	Moränlera, mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Fornlämningar
3310	1D NV 2D SV	1D 9b Skivarp 1D 9c V Nöbbelöv 2D 0b Örsjö	Nygård	300	-	-	300	Silt, mjuka sed bergarter	Isälvsavl	

Kommun Förekomst nr	Topografisk karta	Ekonomisk karta	Benämning	Volym x10 ³ m ³ Totalt	Teoretiskt uttagbart G V F	Naturvär- desklass	Olämpligt berg- arts mtrl eller jordart	Typ av avlag- ning	Anmärkning
3320	1D NV	1D 9b Skivarp	Tånebro	150	- - 150	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Fomlämningar
3330	1DNV	1D 9c V Nöbbelev	Nöbbelev	200	- 200 -	II	Moränlera, mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Länsintr kulturtrådd Fomlämningar
3340	1D NV	1D 8b Dybäck 1D 8c Abbekås 1D 9b Skivarp 1D 9c V Nöbbelev	Örmölla	4 800	- 500 700	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr friluftsliv Landskapsbildsskydd Riksintr kulturtrådd Fomlämningar
3350	1D NV	1D 8b Dybäck 1D 8c Abbekås 1D 9b Skivarp 1D 9c V Nöbbelev	Abbekås	1 100	- - -	I	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr friluftsliv Landskapsbildsskydd Riksintr kulturtrådd Fomlämningar
3360	1D NV	1D 8b Dybäck 1D 8c Abbekås 1D 9b Skivarp 1D 9c V Nöbbelev	Kroppsmarken	100	- - 60	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Fomlämningar
3370	1D NV	1D 9b Skivarp	Maholm	450	- 50 50	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Fomlämningar
3380	1D NV	1D 9b Skivarp	Skivarp	3 400	- - -	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Länsintr kulturtrådd Fomlämningar
3390	1D NV	1D 9b Skivarp	Almaröd	1 400	- 700 -	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Fomlämningar
3400	1D NV	1D 8a Tullstorp 1D 8b Dybäck 1D 9b Skivarp	Dybäck	4 500	- - 1 100	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr kulturtrådd Fomlämningar
3410	1D NV	1D 8a Tullstorp	Tykestund	1 000	- - 350	II	Mjuka sed bergarter, silt	Isälvsavl	Riksintr kulturtrådd Fomlämningar

Kommun Förekomst nr	Topografisk karta	Ekonomisk karta	Benämning	Totalt	Volym x10 ³ m ³ G	Teoretiskt uttagbart V F	Naturvär- desklass	Olämpligt berg- arts mtrl eller jordart	Typ av avlag- ning	Anmärkning
3420	1D NV	1D 9a V Vemmenhög	Nyby	800	-	400	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	
YSTAD										
3500	2D SV	2D 1d Bellinga	Killeröd	300	-	250	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr naturvård Fornlämningar
3510	2D SV	2D 0d Skårby	Skårby	300	-	50	II	Mjuka sed bergarter, moränlera	Isälvsavl	Riksintr naturvård Riksintr kulturm vård Fornlämningar
3520	2D SV	2D 0d Skårby	Västregård	100	-	70	II	Mjuka sed bergarter, moränlera	Isälvsavl	Järnväg
3530	1D NV 2D SV	1D 9c V Nöbbelöv 1D 9d Balkåkra 2D 0c Villie 2D 0d Skårby	Holathög	1 400	-	700	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr naturvård Fornlämningar
3540	1D NV	1D 9d Balkåkra	Ensligheten	100	-	-	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr naturvård Riksintr kulturm vård Järnväg
3550	1D NV	1D 9c V Nöbbelöv 1D 9d Balkåkra	Snårestad	9 000	-	8 400	II	Moränlera, mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr naturvård Fornlämningar
3560	1D NV	1D 9c V Nöbbelöv	Kullagården	300	-	200	II	Moränlera, mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Landskapsbildsskydd Riksintr kulturm vård Fornlämningar

Kommun Förekomst nr	Topografisk karta	Ekonomisk karta	Benämning	Totalt Volym x10 ³ m ³ G	Teoretiskt uttagbart V F	Naturvär- desklass	Olämpligt berg- arts mtrl eller jordart	Typ av avlag- ning	Anmärkning
3570	1D NV	1D 9d Balkåkra	Snårestads boställe	600	-	II	Moränlera, mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr naturvård Fomlämningar
3580	1D NV 2D SV	1D 9d Balkåkra 2D 0d Skårby	Marsvinsholm	2 300	-	II	Moränlera, mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr naturvård Riksintr kulturm vård Fomlämningar
3590	2D SV	2D 0d Skårby	Hunnestad	600	-	II	Mjuka sed bergarter, moränlera	Isälvsavl	Fomlämningar
3600	1D NV 2D SV	1D 9d Balkåkra 2D 0d Skårby	Bjåresjö	1 300	-	II	Moränlera, mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr naturvård Riksintr kulturm vård Fomlämningar
3610	1D NV	1D 9e Ystad	Martensgård	900	-	II	Moränlera, mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr naturvård Riksintr kulturm vård Fomlämningar
3620	1D NV	1D 9d Balkåkra	Ruuthsbo	1 800	-	I	Moränlera, mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr kulturm vård Fomlämningar
3630	1D NV	1D 9e Ystad	Bergsjöholm	10 500	-	I	Moränlera, mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr naturvård Riksintr kulturm vård Fomlämningar
3640	1D NV	1D 9e Ystad	Källesjö gård	100	-	I	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr naturvård Riksintr kulturm vård Fomlämningar
3650	1D NV	1D 9e Ystad	Hedeskoga	100	-	II	Moränlera, mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr kulturm vård Fomlämningar Kraftledning
3660	1D NV 2D SV	1D 9e Ystad 2D 0e Krageholm	Skogstorpet	3 900	-	I	Silt, mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr naturvård Riksintr kulturm vård Fomlämningar

Kommun Förekomst nr	Topografisk karta	Ekonomisk karta	Benämning	Totalt	Volym x10 ³ m ³ G	Teoretiskt uttagbart V	Naturvär- desklass F	Olämpligt berg- arts mtrl eller jordart	Typ av avlag- ning	Anmärkning
3670	2D SV	2D 0e Krageholm	Norrhaga	3 000	-	3 000	-	Möränlera, mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Fornlämningar
3680	2D SV	2D 0e Krageholm	Gulefålle	2 300	-	2 300	-	Möränlera, mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr kulturm vård Fornlämningar
3690	2D SV	2D 0e Krageholm	Dannemark	150	-	100	-	Möränlera, mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Fornlämningar
3700	2D SV	2D 0e Krageholm	Källebro	60	-	60	-	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	
3710	2D SV	2D 0e Krageholm	Sövestad	350	-	150	-	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr kulturm vård Fornlämningar
3720	2D SV	2D 0e Krageholm 2D 1e Alliskog	Skärskog	650	-	650	-	Möränlera, mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Fornlämningar
3730	2D SO	2D 1f Baldringe 2D 2f Rödninge	Lyckås	12 300	-	-	-	Mjuka sed bergarter, silt	Isälvsavl	Riksintr naturvård Landskapsbildsskydd Riksintr kulturm vård Fornlämningar Vattentäkt
3740	2D SO	2D 1f Baldringe	Baldringetorp	80	-	80	-	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr naturvård
3750	2D SO	2D 1f Baldringe	Baldringe	150	-	100	-	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr naturvård Landskapsbildsskydd
3760	2D SO	2D 1f Baldringe	Högestads mosse	400	-	250	-	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	

Kommun Förekomst nr	Topografisk karta	Ekonomisk karta	Benämning	Volym x10 ³ m ³ Totalt	G	Teoretiskt uttagbart V	F	Naturvär- desklass	Olämpligt berg- arts mtrl eller jordart	Typ av avlag- ning	Anmärkning
3770	2D SO	2D Of Högestad	Östergård	800	-	700	-	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Fomlämningar
3780	2D SO	2D 1f Baldinge 2D Of Högestad	Högestad	16 000	-	4 800	1 600	II	Mjuka sed bergarter, silt	Isälvsavl	Riksintr naturvård Naturreservat Landskapsbildsskydd Riksintr kulturm vård Fomlämningar
3790	2D SO	2D Of Högestad	Högestad Nygård	300	-	300	-	II	Mjuka sed bergarter, moränlera	Isälvsavl	Riksintr kulturm vård Kraftledning
3800	2D SO	2D Of Högestad	Jennyhill	200	-	150	-	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	
3810	2D SO	2D Of Högestad	Karlstält	1 700	-	1 700	-	II	Mjuka sed bergarter, moränlera	Isälvsavl	Fomlämningar
3820	2D SO	2D Of Högestad	Högestad ängar	550	-	-	-	I	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr kulturm vård
3830	2D SO	2D Og St Köpinge	Fårap	1 900	-	1 400	-	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr naturvård Riksintr kulturm vård Fomlämningar
3840	2D SO	2D Of Högestad	Stora Herrestad	800	-	600	-	II	Silt, mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Fomlämningar Kraftledning
3850	2D SO	2D Of Högestad	Backagården	1 700	-	1 700	-	II	Mjuka sed bergarter, moränlera	Isälvsavl	Länsintr kulturm vård Fomlämningar
3860	2D SO	2D Of Högestad	Öja	4 000	-	2 100	-	II	Moränlera, mjuka sed bergarter	Isälvsavl	

Kommun Förekomst nr	Topografisk karta	Ekonomisk karta	Benämning	Totalt	Volym x10 ³ m ³ G	Teoretiskt uttagbart V F	Naturvär- desklass	Olämpligt berg- arts mtrl eller jordart	Typ av avlag- ning	Anmärkning
3870	1D NO	1D 9f Öja	Öja gård	1 300	-	800	II	Moränlera, mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Fornlämningar
3880	1D NO	1D 9f Öja	Herrestad Nygård	1 900	-	900	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Fornlämningar
3890	1D NO	1D 9g Köpingsbro 1D 9f Öja	Köpingsbro	5 600	-	2 600	II	Mjuka sed bergarter, silt	Isälvsavl	Riksintr naturvård Fornlämningar Milit övningsfält
3900	1D NO	1D 9f Öja	Lilla Köpings	2 000	-	1 200	II	Mjuka sed bergarter, silt	Isälvsavl	Fornlämningar Milit övningsfält
3910	2D SO	2D 0f Högstads 2D 0g St Köpings	Vilhemso	1 350	-	700	II	Mjuka sed bergarter, silt	Isälvsavl	Riksintr kulturvård Fornlämningar Kraftledning
3920	2D SO	2D 0g St Köpings	Jakobsberg	180	-	130	II	Silt, mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr kulturvård Fornlämningar
3930	2D SO	2D 0g St Köpings	Stora Köpings	5 100	-	700	II	Silt, mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr naturvård Riksintr kulturvård Fornlämningar Järnväg
3940	1D NO 2D SO	1D 9g Köpingsbro 2D 0g St Köpings	Köpings	9 500	-	4 500	II	Silt, mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Länsintr kulturvård Fornlämningar
3950	1D NO	1D 9g Köpingsbro	Köpings backar	72 200	-	-	I	Silt, lera, mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Länsintr kulturvård Fornlämningar

Kommun Förekomst nr	Topografisk karta	Ekonomisk karta	Benämning	Totalt Volym x10 ³ m ³ G	Teoretiskt uttagbart V F	Naturvär- desklass	Olämpligt berg- arts mth eller jordart	Typ av avlag- ning	Anmärkning
3960	1D NO	1D 9f Öja 1D 9g Köpingsbro	Ystads sandskog	14 400	-	0	I Silt	Strandvall, flygsand	Riksintr naturvård o friluftsliv Naturreservat Jämväg Miljö övningsfält Fornlämningar
3970	1D NO	1D 9g Köpingsbro	Nybrostrand	10 000	-	4 600	II	Isälvsavl, strandvall, flygsand	Riksintr naturvård Länsintr kulturm vård Miljö övningsfält Fornlämningar
3980	1D NO	1D 9g Köpingsbro	Kabusa	2 900	-	-	I	Isälvsavl	Riksintr naturvård o friluftsliv Landskapsbildsskydd Fornlämningar Miljö övningsfält
3990	1D NO	1D 9h Glemminge	Bengtsåkra	550	-	250	II	Isälvsavl	Riksintr naturvård
4000	1D NO	1D 9h Glemminge	Nyhem	1 500	-	450	II	Isälvsavl, ås	Fornlämningar
4010	1D NO	1D 9h Glemminge	Svanedal	1 500	-	1 500	II	Isälvsavl	Kraftledning Fornlämningar
4020	2D SO	2D 0h Bollnerup	Römölla	80	-	80	II	Isälvsavl	
4030	1D NO	1D 9i Löderup	Örumsgården	200	-	100	II	Isälvsavl	
4040	1D NO	1D 9i Löderup	Örum	150	-	-	II	Isälvsavl	Länsintr kulturm vård Fornlämningar

Kommun Förekomst nr	Topografisk karta	Ekonomisk karta	Benämning	Volym x10 ³ m ³ Totalt	G	Teoretiskt uttagbart V	F	Naturvär- desklass	Olämpligt berg- arts mtrl eller jordart	Typ av avlag- ning	Anmärkning
4050	1D NO	1D 9i Löderup	Hörup	6 000	-	4 400	-	II	Mjuka sed bergarter, moränlera	Isälvsavl	Riksintr naturvård Fomlämningar Vattentäkt
4060	1D NO	1D 9h Glemminge 1D 9i Löderup	Hedvigsdal	7 300	-	4 200	-	II	Mjuka sed bergarter, moränlera	Isälvsavl	Riksintr naturvård Fomlämningar Vattentäkt
4070	1D NO	1D 9h Glemminge	Ingelstorp	350	-	200	-	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr kulturvm vård Fomlämningar
4080	1D NO	1D 9h Glemminge	Klockaregården	1 100	-	300	300	II	Mjuka sed bergarter, silt	Isälvsavl	Riksintr kulturvm vård Fomlämningar
4090	1D NO	1D 9h Glemminge 1D 9i Löderup	Löderup kyrka	700	-	-	-	II	Mjuka sed bergarter, silt	isälvsavl	Riksintr kulturvm vård Fomlämningar
4100	1D NO	1D 8i Hagastadborg	Peppinge	900	-	50	350	II	Silt, mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr kulturvm vård Fomlämningar
4110	1D NO	1D 8h Käseberga	Hagalid	3 500	-	-	800	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl, flygsand	Riksintr kulturvm vård Fomlämningar
4120	1D NO	1D 8h Käseberga	Alingsgård	1 100	-	-	550	II	Silt, mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr naturvård Riksintr kulturvm vård Fomlämningar
4130	1D NO	1D 8h Käseberga	Hammars backar	42 000	-	-	-	I	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr naturvård o friluftsliv Landskapsbildsskydd Fomlämningar Milit övningsfält

Kommun Förekomst nr	Topografisk karta	Ekonomisk karta	Benämning	Totalt Volym x10 ³ fm ³ G	Teoretiskt uttagbart V F	Naturvär- desklass	Olämpligt berg- arts mtrl eller jordart	Typ av avlag- ning	Anmärkning
4140	1D NO	1D 8h Käseberga 1D 8i Hagestadborg 1D 8j Sandhammaren	Käsebergaåsen	89 000	-	I	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr naturvård o friluftsliv Naturreservat Landskapsbildsskydd Riksintr kulturm vård Fomlämningar
4150	1D NO	1D 8i Hagestadborg	Stockholmsgården	1 400	200	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr naturvård Fomlämningar
4160	1D NO	1D 8i Hagestadborg	Tomhög-Nylätt	1 000	400	II		Isälvsavl	Fomlämningar
4170	1D NO	1D 8i Hagestadborg	Hagestadborgs mölla	150	-	II	Mjuka sed bergarter, moränlera	Isälvsavl	
4180	1D NO	1D 8j Sandhammaren	Hejdedal	450	100	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr kulturm vård Fomlämningar
4190	1D NO	1D 8j Sandhammaren	Ramshög	450	-	II		Isälvsavl	Riksintr kulturm vård Fomlämningar
4200	1D NO	1D 8j Sandhammaren	Ekesåkra	150	-	II		Isälvsavl	Riksintr naturvård o friluftsliv Riksintr kulturm vård Fomlämningar
4210	1D NO	1D 8j Sandhammaren	Sandhammaren	27 700	-	I	Mjuka sed bergarter	Strandvall, flygsand	Riksintr naturvård friluftsliv Naturreservat Riksintr kulturm vård Fomlämningar

Kommun Förekomst nr	Topografisk karta	Ekonomisk karta	Benämning	Totalt Volym x10 ³ m ³ G	Teoretiskt uttagbart V F	Naturvär- desklass	Olämpligt berg- arts mtrl eller jordart	Typ av avlag- ring	Anmärkning
SJÖBO									
4300	2D SV	2D 3b Östarp	Hemmetorps ture	18 000	-	8 000	II	silt	Isälvsavl Riksintr naturvård Naturreservat Fornlämningar
4310	2D SV	2D 2b Stallerhult 2D 2c Blentarp 2D 3b Östarp 2D 3c Everföv	Östarp	31 000	-	-	I	Isälvsavl	Riksintr naturvård Länsintr kulturm vård Fornlämningar
4320	2D SV	2D 3b Östarp 2D 3c Everföv	Everföv	6 250	-	5 750	II	Silt	Riksintr naturvård Riksintr kulturm vård Fornlämningar
4330	2D SV	2D 2b Stallerhult 2D 2c Blentarp 2D 3c Everföv	Blentarp	10 000	-	1 500	II	Silt	Länsintr kulturm vård Fornlämningar
4340	2D SV	2D 2b Stallerhult	Klinthus	800	-	-	I	Isälvsavl, ås	Naturreservat Fornlämningar
4350	2D SV	2D 2c Blentarp	Trulstorp	1 250	-	500	II	silt	Isälvsavl
4360	2D SV	2D 2c Blentarp	Värmland	700	-	550	II	Silt	Isälvsavl
4370	2D SV	2D 2b Stallerhult 2D 2c Blentarp	Lihult	900	-	900	II	Morän	Riksintr friluftsliv Landskapsbildsskydd Länsintr kulturm vård
4380	2D SV	2D 2c Blentarp	Ågerup	1 250	500	750	II	Morän	Riksintr friluftsliv Landskapsbildsskydd Länsintr kulturm vård

Kommun Förekomst nr	Topografisk karta	Ekonomisk karta	Benämning	Volym x10 ³ m ³			Naturvär- desklass	Olämpligt berg- arts mtrl eller jordart	Typ av avlag- ning	Anmärkning
				Totalt	G	V	F			
4390	2D SV	2D 1c Beden 2D 2c Blentarp	Bockenhus	1 000	-	1 000	-	II	Isälvsavl	Riksintr friluftsliv Landskapsbildsskydd Länsintr kulturm vård
4400	2D SV	2D 1c Beden 2D 2c Blentarp	Hylla	2 000	-	-	1 500	II	Isälvsavl	Länsintr kulturm vård Fornlämningar
4410	2D SV	2D 1c Beden	Slugarp	3 000	-	-	-	I	Isälvsavl	Riksintr naturvård Länsintr kulturm vård Fornlämningar
4420	2D SV	2D 1c Beden	Skoghult	300	-	300	-	II	Isälvsavl, ås	Riksintr naturvård
4430	2D SV	2D 1d Bellinga	Lien	300	-	250	-	II	Isälvsavl	Riksintr naturvård o friluftsliv Fornlämningar
4440	2D SV	2D 1e Åliskog	Hagalund	300	-	-	200	II	Isälvsavl	Riksintr naturvård o friluftsliv Landskapsbildsskydd
4450	2D SV	2D 1e Åliskog	Synteletet	60	-	60	-	II	Isälvsavl	
4460	2D SV	2D 2e Eriksdal	Eriksdal	850	-	-	-	I	Isälvsavl	Riksintr naturvård Landskapsbildsskydd Fornlämningar
4470	2D SV	2D 2e Eriksdal 2D 2d Sövdeborg	Kumleröd	15 000	-	14 000	-	II	Isälvsavl	Fornlämningar
4480	2D SV	2D 2d Sövdeborg	Jägarehus	14 000	-	-	-	I	Isälvsavl	Riksintr naturvård o friluftsliv Landskapsbildsskydd Riksintr kulturm vård Fornlämningar

Kommun Förekomst nr	Topografisk karta	Ekonomisk karta	Benämning	Totalt	Volym x10 ³ m ³ G	Teoretiskt uttagbart V	Naturvär- desklass F	Olämpligt berg- arts mtr eller jordart	Typ av avlag- ring	Anmärkning
4490	2D SV	2D 2d Sövedeborg	Sövede	9 500	-	4 200	-	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr naturvård o friluftsliv Riksintr kulturvård Fomlämningar
4500	2D SV	2D 2d Sövedeborg	Blågnäs	3 800	-	-	-	Mjuka sed bergarter	isälvsavl	Riksintr naturvård o friluftsliv Landskapsbildsskydd Riksintr kulturvård Fomlämningar
4510	2D SV	2D 2c Blentarp	Salsbjär	800	-	-	-	Lera	Isälvsavl	Riksintr naturvård o friluftsliv
4520	2D SV	2D 2c Blentarp	Lillevång	2 700	-	-	-	Lera	Isälvsavl	
4530	2D SV	2D 3c Everföv	Karups Nygård	750	-	-	-		Isälvsavl	Riksintr naturvård Naturreservat Landskapsbildsskydd Fomlämningar
4540	2D SV	2D 3c Everföv 2D 3d Sjöbo	Ilstorp	4 600	-	3 500	-	Mjuka sed bergarter, silt	Isälvsavl	Riksintr naturvård Naturreservat Riksintr kulturvård Fomlämningar
4550	2D SV	2D 3d Sjöbo	Ilstorpsgården	2 100	-	1 500	-	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Fomlämningar
4560	2D SV	2D 3d Sjöbo	Spjälla	850	-	200	650	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	
4570	2D SV	2D 3d Sjöbo 2D 3e Tolånga	Tågra	1 800	-	900	300	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl, ås	Riksintr naturvård Fomlämningar
4581	2D SV	2D 4c Björka 2D 4d S Åsum	Björka	21 000	-	-	-	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Länsintr kulturvård Fomlämningar

Kommun Förekomst nr	Topografisk karta	Ekonomisk karta	Benämning	Volym x10 ³ m ³ Totalt	Teoretiskt uttagbart G V F	Naturvär- desklass	Olämpligt berg- arts mtrl eller jordart	Typ av avlag- ning	Anmärkning
4582	2D SV	2D 4c Björka 2D 3c Everlöf 2D 3d Sjöbo	Bokeslätt	30 000	- 2 700 8 300	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr naturvård Fomlämningar Flygplats
4583	2D SV	2D 3c Everlöf 2D 3d Sjöbo	Sjöbo sommarby	11 000	- - -	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Fomlämningar
4590	2D SV	2D 3d Sjöbo	Sjöbo	14 000	- - -	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl, sandur	Riksintr kulturum vård Fomlämningar Detailplan område
4600	2D SV	2D 2e Eriksdal 2D 3d Sjöbo 2D 3e Tolånga	Sjöbo ora	100 000	- - -	I	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr naturvård Landskapsbildsskydd Fomlämningar
4610	2D SV	2D 2e Eriksdal 2D 2f Röddinge	Röddinge	10 300	- - -	I	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr naturvård Landskapsbildsskydd Länsintr kulturum vård Fomlämningar
4621	2D SV 2D SO	2D 2e Eriksdal 2D 3e Tolånga 2D 2f Röddinge 2D 3f Vanstad	Ivarstorp	32 500	- 20 000 11 000	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Länsintr kulturum vård Fomlämningar
4622	2D SO	2D 2f Röddinge 2D 3f Vanstad	Ekeröd	500	- - -	I	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl, ås	
4630	2D SV	2D 4c Björka 2D 4d S Åsum	Torps gård	2 400	- 1 100 -	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr kulturum vård Fomlämningar
4640	2D SV	2D 4c Björka 2D 4d S Åsum	Hultan	8 250	- - 6 500	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr kulturum vård Fomlämningar
4650	2D SV	2D 4c Björka 2D 4d S Åsum	Omna	3 300	- 3 000 -	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr Inlandsfiske Fomlämningar

Kommun Förekomst nr	Topografisk karta	Ekonomisk karta	Benämning	Totalt	Volym x 10 ³ m ³ G	Teoretiskt uttagbart V	Naturvär- desklass F	Olämpligt berg- arts mtrl eller jordart	Typ av avlag- ning	Anmärkning
4660	2D SV	2D 4d S Åsum	Ommenölla	4 200	-	1 200	-	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr fritidsfiske Riksintr kulturm vård
4670	2D SV	2D 4d S Åsum	Södra Åsum	4 600	-	3 500	-		Isälvsavl	Riksintr kulturm vård Fornlämningar
4680	2D SV	2D 3d Sjöbo 2D 4d S Åsum	Grimstofta	4 100	-	1 000	-	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Fornlämningar Länsintr kulturm vård Detailplan område
4691	2D SV	2D 3e Tolånga	Tolånga-Hörr	6 400	-	4 600	-	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Landskapsbildsskydd Länsintr kulturm vård Fornlämningar
4692	2D SV	2D 3e Tolånga	Annefridsåsen	1 000	-	-	-	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl, ås	Landskapsbildsskydd Fornlämningar
4701	2D SV	2D 3e Tolånga 2D 4e Klamby	Ringahus	1 000	-	-	-	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl, ås	Fornlämningar
4702	2D SV	2D 3e Tolånga 2D 4e Klamby	Åsklunda	1 900	-	-	-	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Länsintr kulturm vård
4710	2D SO	2D 3f Vanstad	Vanstad	13 500	-	7 200	-	Morän	Isälvsavl	Länsintr kulturm vård Fornlämningar
4720	2D SO	2D 3f Vanstad 2D 3g Åsperöd	Åsperöd	1 800	-	900	-		Isälvsavl	Fornlämningar Länsintr kulturm vård Kraftledning
4730	2D SO	2D 3f Vanstad 2D 3g Åsperöd	Ljunghill	400	-	200	-		Isälvsavl	
4740	2D SO	2D 3f Vanstad 2D 4f Lövestad 2D 3g Åsperöd 2D 4g Ry	Lövestad by	1 600	-	800	-		Isälvsavl	Riksintr naturvård Länsintr kulturm vård Fornlämningar

Kommun Förekomst nr	Topografisk karta	Ekonomisk karta	Benämning	Totalt	Volym x10 ³ m ³ G	Teoretiskt uttagbart V	F	Naturvär- desklass	Olämpligt berg- arts mtrl eller jordart	Typ av avlag- ning	Anmärkning
4750	2D SO	2D 3f Vanstad 2D 4f Lövestad	Lövestad	7 300	-	3 200	-	II		Isälvsavl	Fomlänningar Kraftledning
4760	2D SO	2D 3f Vanstad 2D 4f Lövestad	Lövestads åsar	9 000	-	-	-	I		Isälvsavl ås	Riksintr naturvård Landskapsbildsskydd Fomlänningar Kraftledning
4770	2D SO	2D 4f Lövestad 2D 4g Ry	Granhult	4 700	-	2 900	-	II	Mjuka sed bergarter	Isälvsavl	Riksintr naturvård Fomlänningar Vattentäkt
4780	2D SO	2D 4g Ry	Ry	2 500	-	2 000	-	II		Isälvsavl	Riksintr naturvård Fomlänningar
4790	2D SO	2D 4g Ry	Ingadal	4 300	-	-	-	I		Isälvsavl	Riksintr naturvård Landskapsbildsskydd Fomlänningar
4800	2D SO 2D NO	2D 4f Lövestad 2D 4g Ry 2D 5g Kristinehov	Hallsberg	5 600	-	-	-	I		Isälvsavl	Riksintr naturvård Landskapsbildsskydd Riksintr kulturm vård Fomlänningar
4810	2D NV	2D 5c Övedskloster	Svansjö	1 100	300	-	-	II		Isälvsavl	Riksintr naturvård Riksintr kulturm vård Fomlänningar
4820	2D NV	2D 5c Övedskloster	Övedskloster	2 300	-	-	-	I		Isälvsavl, ås	Riksintr naturvård Riksintr kulturm vård Fomlänningar

3.3.10 Litteratur

- Berglund, B.E. & Lagerlund, E., 1981: Eemian and Weichselian stratigraphy in South Sweden. *Boreas* 10.
- Bergström, J. & Shaikh, N.A., 1982: Malmer, industriella mineral och bergarter i Malmöhus län. Sveriges Geologiska Undersökning, Rapp o Medd 31.
- Daniel, E., 1986: Beskrivning till jordartskartorna Ystad NO/ Örnahusen NV/ Tomelilla SO/ Simrishamn SV. Sveriges Geologiska Undersökning Ae 65-66.
- Daniel, E., in prep: Beskrivning till jordartskartorna Tomelilla SV / Ystad NV. Sveriges Geologiska Undersökning Ae 99/100.
- Holmberg, B., 1969: Grusundersökning i södra Skåne och i Kristianstadsområdet. Opublicerat examensarbete, Lunds Tekniska Högskola, Inst. för geologi.
- Kulturminnesvårdsprogrammet för Skåne, del Malmöhus län, 1984. Länsstyrelsen i Malmöhus län.
- Lagerlund, E., 1977: Förutsättningar för moränstratigrafiska undersökningar på Kullen i Nordvästskåne - teoriutveckling och neotektonik. Lundqua, thesis 5. Kvartärgeologiska avdelningen, Lunds Universitet.
- Lagerlund, E., 1980: Litostratigrafisk indelning av Västskånes Pleistocen och en ny glaciationsmodell för Weichsel. Lundqua, report 21, Kvartärgeologiska avd, Lunds Universitet.
- Länsstyrelsen i Kopparbergs län, 1986: Grus och alternativa material i södra Kopparbergs län. Länsstyrelsen, naturvårdsenheten N 1986:2.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län, 1988: Krossbergsinventering i Malmöhus län. Romeleåsen. Naturvårdsenheten Medd. 1988:2.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län, täktregister och täktplaner.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län, 1989: Inventering av grus och alternativa material i Malmöhus län. Del 1: Nordvästra området. Miljövårdsenheten Medd.1989:2.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län, 1989. Riksobjekt för naturvård och friluftsliv i Malmöhus län.
- Länsstyrelsen i Västerbottens län, 1986. Inventering av Naturgrus över och under grundvattenytan samt restprodukter inom Robertsfors grusförsörjningsområde. Länsstyrelsens medd 3:1986.
- Naturvårdsplan Skåne, del Malmöhus län, 1975. Länsstyrelsen i Malmöhus län.

Ringberg, B., 1988: Late Weichselian geology of southernmost Sweden. *Boreas* 17, 243-263.

Statens Naturvårdsverk, 1983: Inventering av naturgrus och alternativa material - allmänna råd. SNV Råd och riktlinjer 1983:5.

Sveriges Geologiska Undersökning, Lund, Brunnarsarkivet.

Wikman, H. & Bergström, J., 1987: Beskrivning till provisoriska översiktliga berggrundskartan Malmö. SGU Ba 40.

3.3.11 Ordlista

Bergart: Mineralaggregat som är del av berg vars sammansättning kan variera inom bestämda gränser.

Bergartssammansättning: Förekomsten av olika bergarter i naturgrusavlagringen.

Delta: Bildning uppbyggd av det material som förts med av ett vattendrag och avlagrats i dess mynning i en sjö eller ett hav.

Deglaciation: Isavsmältning.

Drumlin: En mjukt välvd moränrygg orienterad i isens rörelseriktning.

Dyn: Ryggformad sandavlagring, uppkommen genom vindens ackumulation.

Dödis: Orörlig is utan dynamisk kontakt med inlandsisen.

Dödisgrop: Grop som uppkommit då ett i morän eller isälvsavlagringar inbäddat isblock smält.

Fm³: Kubikmeter i fast mått.

Geologisk tidsskala:
Ma = miljoner år

ERA	PERIOD	
Kenozoikum	Kvartär	
	2 Ma	
	Tertiär	(63 Ma)
65 Ma	65 Ma	
Mesozoikum	Krita	(76 Ma)
	141 Ma	
	Jura	(54 Ma)
	195 Ma	
230 Ma	Trias	(35 Ma)
	230 Ma	
Yngre Paleozoikum	Perm	(50 Ma)
	280 Ma	
	Karbon	(65 Ma)
	345 Ma	
395 Ma	Devon	(50 Ma)
	395 Ma	
Äldre Paleozoikum	Silur	(40 Ma)
	435 Ma	
	Ordovicium	(65 Ma)
	500 Ma	
570 Ma	Kambrium	(70 Ma)
	570 Ma	
Eokambrium		
4 600 Ma		

- Glacifluvial: Bildad eller påverkad av rinnande vatten i anslutning till landis, t ex rullstensås.
- Grundvattenyta: Nivå i en jordart eller berggrund under vilket hela porutrymmet är vattenfyllt. Nivån kan variera under året.
- Grus: Jordart i vilken merparten av kornen är mindre än 20 mm men större än 2 mm.
- Grusmaterial: Gemensam benämning på sten, grus och sand som härrör från naturligt sorterade jordarter. I vidsträckt bemärkelse gemensam benämning på naturgrus och bergkrossmaterial.
- Grov morän: Morän med sandig-grusig mellanmassa och/eller morän med hög sten- och blockhalt och "normal" (sandig-moig) mellanmassa.
- Horst: Höjd som uppkommit genom förskjutningar i jordskorpan då ett mer eller mindre begränsat område höjts i förhållande till omgivande mark.
- Intermorän: Avlagring, ex grusförekomst, som över och underlagras av moränlager.
- Iskontakt: Brant sluttning bildad av morän- eller isälvsavlagringar, som avsatts i direkt kontakt med smältande inlandsis.
- Istider: Perioder i jordens historia, under vilka glaciärer (inlandsis) täckt avsevärt större landområden än nu. Senaste istiden benämnes Weichsel som föregicks av Saaleistiden.
- Isälvsavlagring: Förekomst av sorterade mineraljordarter, som bearbetats, transporterats och avlagrats av smältvatten från landis eller glaciär.
- Kamelandskap/fält: Landskapstyp, som domineras av system av kullar, ryggar och sänkor, avsatt i samband med inlandsisens avsmältning.
- Klint: Brant sluttning mot hav eller sjö formad genom ras och skred i sluttningen och erosion av havet. Klinten kan vara fossil eller ha aktiva pågående processer.

Kornstorlekssammansättning: Kornstorleksintervall enligt tabell nedan.

Fraktioner		Kornstorlek (mm)
Grov-indelning	Fin-indelning	
Block		> 200
Sten		20-200
Grus	Grovgrus Fingrus	6-20 2-6
Sand	Grovsand Mellansand	} Sand 0,6-2 0,2-0,6
Mo	Grovmo (Finsand) Finmo	
Mjåla	Grovmjåla Finmjåla	} Silt 0,06-0,2 0,02-0,06
Ler		
		< 0,002

Littorinahavet: Östersjöns högre vattennivå för 5-7 000 år sedan då klimatet var varmare än idag. Havsytan steg då över landområden, s k transgression, till en nivå ca 5 m över nuvarande havsyta.

Mineral: En del av jordskorpan uppträdande fasta, kemiskt och fysikaliskt homogena kroppar som antingen består av ett grundämne, en legering eller en kemisk förening.

Mineraljordart: Jordart bestående av enbart mineral- eller bergartspartiklar t ex morän eller grus.

Morfologi: Här använt för att beteckna terrängens former.

Morän: Jordart, som bildats vid inlandsisens erosion av berggrund och lösmaterial och avsatt direkt från isen. Består av ett kantigt, osorterat material. Vårt lands vanligaste jordart.

Naturgrus: Gemensam benämning på naturligt sorterade sten-, grus- och sandjordarter.

NVL: Naturvårdslagen.

Organogen jordart: Jordart bestående av biologiskt material, t ex torv eller gyttja.

SGU: Sveriges Geologiska Undersökning.

Sandur: Isälvstransporterat material som avsatts på land framför en glaciär eller inlandsis som en mer eller mindre flack bildning.

Sediment: På jordytan fast material avsatt från luft, vatten eller is avlagrat under normala betingelser.

Sorterad: Om naturlig jordart, som domineras av en viss kornstorlek. Kan även användas om krossmaterial.

Stagnant is: Orörlig is med fysisk men ej dynamisk kontakt med en inlandsis eller glaciär.

Strandvall: Av vatten hopfört grus och klapper som visar var vattenytan en gång legat.

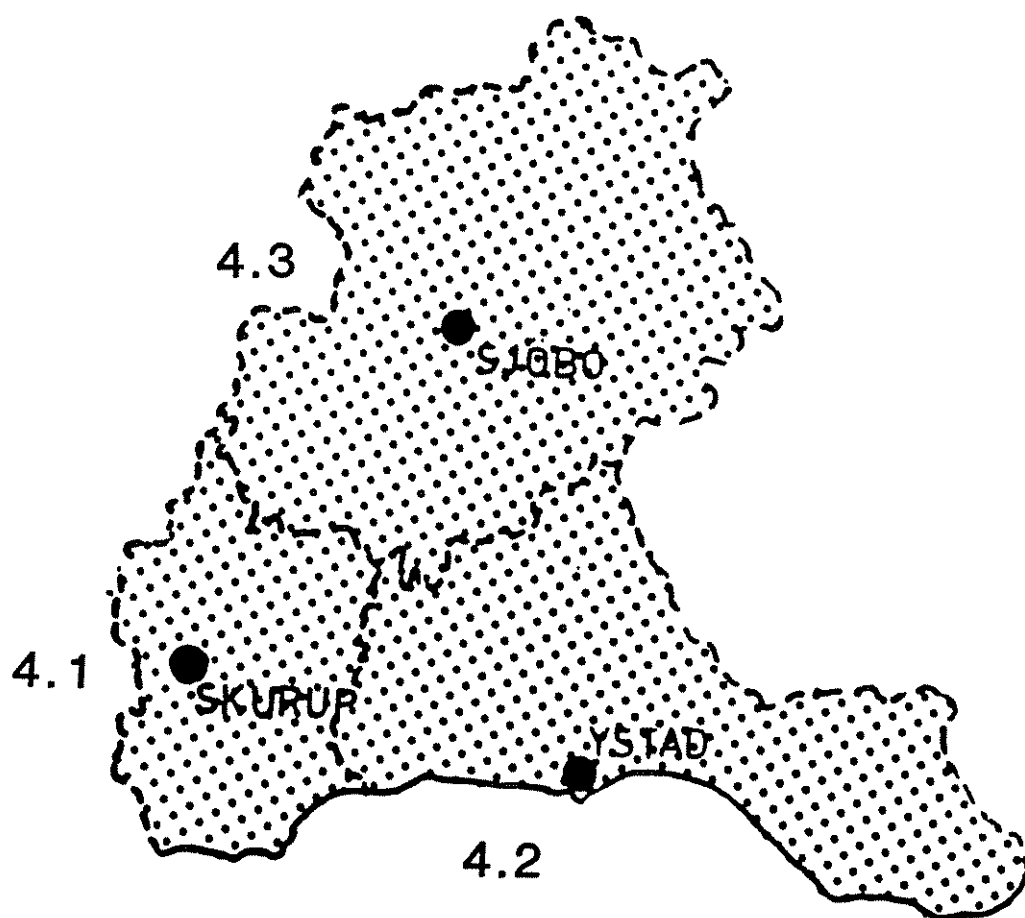
Stratigrafi: Läran om de geologiska avlagringarnas inbördes åldersförhållande och läge.

Teoretiskt uttagbar volym: Total volym reducerad med volymer, som upptas av bebyggelse, allmänna vägar, skyddsområden samt naturvårdsobjekt av klass I.

Total volym: Hela grusfyndighetens volym över grundvattenytan.

Ås: Isälvsavlagring av sorterat eller ofullständigt sorterat material, avsatt i en kanal med isstöd. Isälven har successivt avlastat material i en sträng allt eftersom isälvens transportförmåga upphörde.

4. Kommunvis redovisning av naturgrusförekomsterna

4.1 Skurups kommun

Skurups kommun utgör delområde 3 Vemmenhögsområdet, och delar av delområde 2 Backlandskapet, och 4 Romeleåsen. Se 3.3 i den inledande beskrivningen. Naturgrus förekommer som spridda förekomster inom hela kommunen, men framförallt i de södra och mellersta delarna.

Skurups kommun kan indelas i tre naturgeografiska områden, vars avgränsning i stort följer delområdesindelningen: Vemmenhög-Skivarps-området, Skurup-Villie-området och Romeleåsen.

1. Vemmenhög-Skivarps-området

Området utgör sydvästra delen av kommunen och karakteriseras av ett mjukt kuperat jordbrukslandskap som genomkorsas av flacka dalar ut mot kusten. Området underlagras av tertiär kalkstensberggrund. Området ligger över Alnarpssänkan, en förkastningsdal i berggrunden, varför jorddjupet till den underlagrande berggrunden är stort.

Naturgrus förekommer framförallt i söder och sydost. Materialet är ofta relativt sandigt eller grusigt sandigt och av låg kvalitet, då andelen kritkalksten och flinta är hög. Förutsättningar för alternativa material i form av grova moräner eller bergkrossmaterial saknas. Stora naturvårds- och kulturhistoriska intressen är knutna till framförallt förekomsterna utmed kusten.

2. Skurup-Villie-området

Området utgör mellersta delen av kommunen och karakteriseras av ett flackt till starkt kuperat jordbrukslandskap, som ofta avbryts av mindre våtmarker. Området underlagras helt av tertiär kalkstensberggrund. Jorddjupet är mycket stort inom området då det ligger över Alnarpssänkan, en förkastningsdal i berggrunden.

Naturgrus förekommer främst i de centrala delarna av området, mellan Skurup och Villie, men mindre förekomster finns även norr om Skurup. Materialet är ofta av låg kvalitet, då andelen kritkalksten och mjuka sedimentära bergarter är hög. Materialets sammansättning är relativt växlande, men domineras av sandigt grus eller sand. Förutsättningar för alternativa material i form av grova moräner eller bergkrossmaterial saknas. Stora natur- och kulturhistoriska intressen finns lokalt inom området.

3. Romeleåsen

Området utgör norra delen av kommunen och karakteriseras av Romeleåsens sydvästra sluttningszon ned mot backlandskapet. Området har relativt brant, sluttande terräng som ofta genomkorsas av nedskurna dalar och bäckar. Området består till största delen av öppna jordbruksmarker, men det finns även större sammanhängande skogspartier. Området underlagras i stort av kristallint urberg, huvudsakligen graniter och gnejser. I ett smalt bälte utmed

Romeleåsens sydvästra del finns ett område med kretaceisk kalkstensberggrund.

Naturgrus förekommer i mindre volymer utmed områdets södra begränsning. Materialet har oftast en växlande sammansättning, men domineras av grus och stenigt grus. Andelen mjuka sedimentära bergarter är relativt hög i materialet.

Förutsättningarna för alternativa material, framförallt bergkrossmaterial, är mycket god inom områdets kristallina berggrund. En rapport över tillgången på bergkrossmaterial på Romeleåsen har presenterats av länsstyrelsens miljövårdsenhet (1988:2). Stora motstående intressen, framförallt naturvårdsintressen, finns inom området.

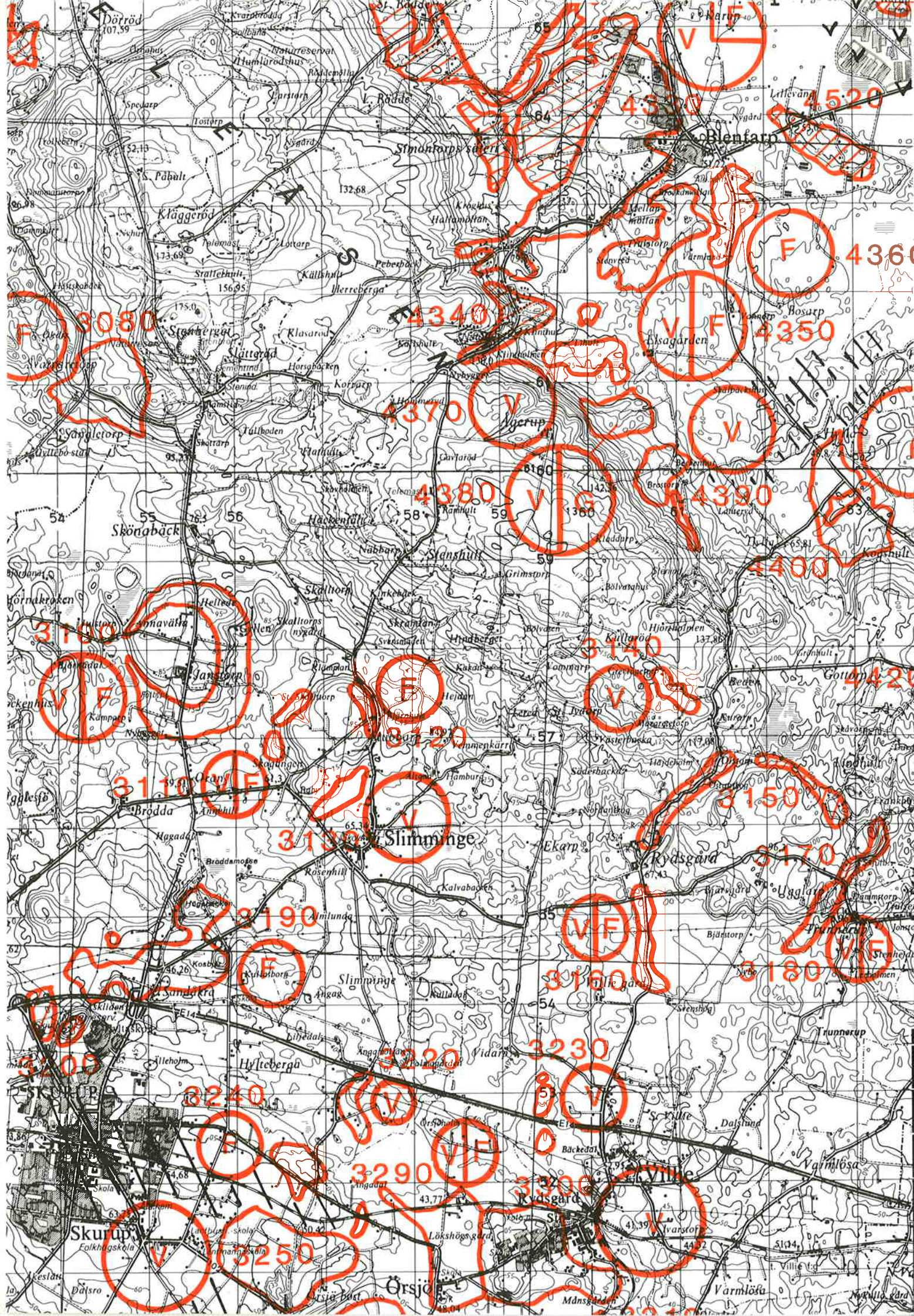
SKURUPS KOMMUN

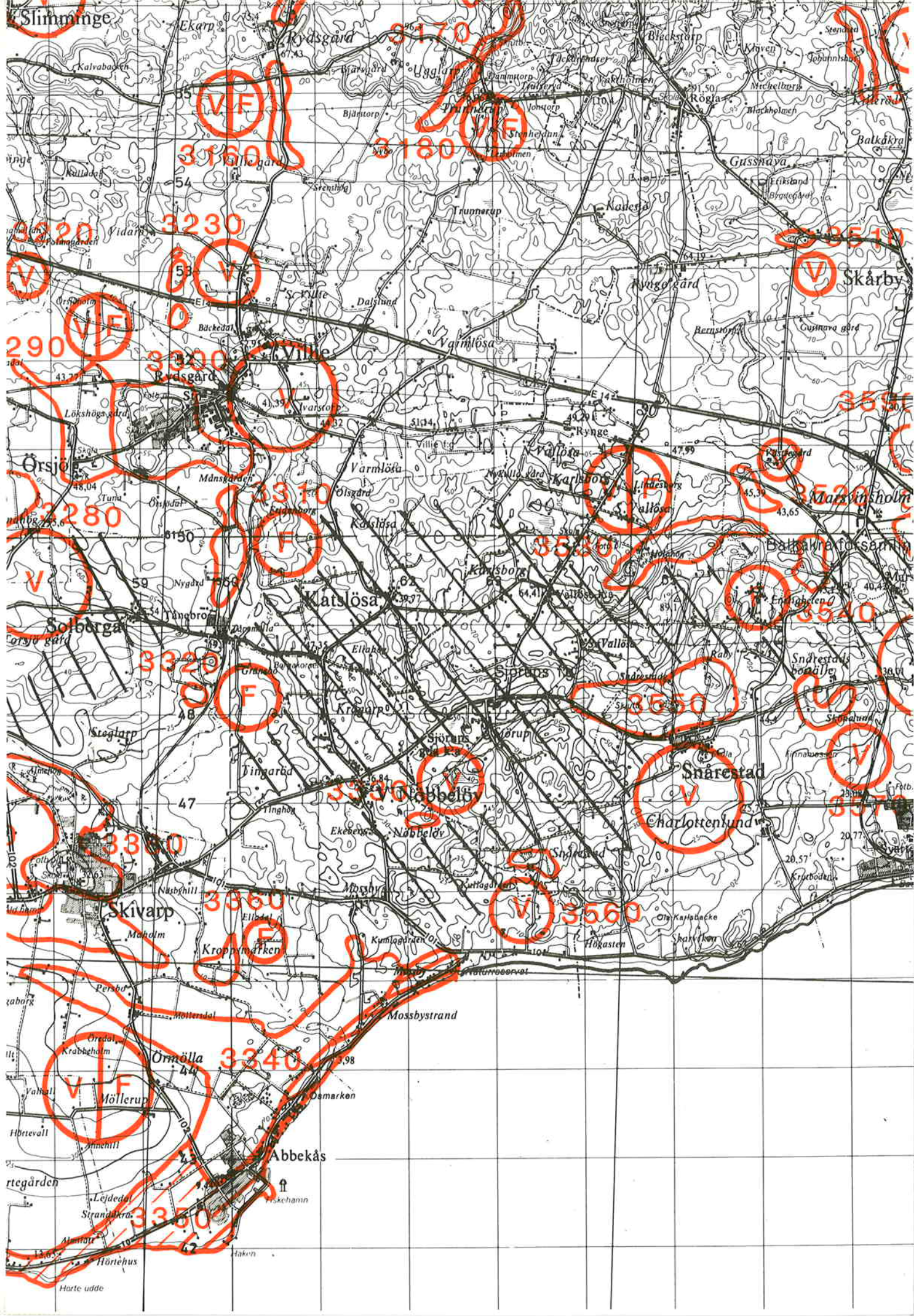
The map displays the following postal code districts (circled numbers):

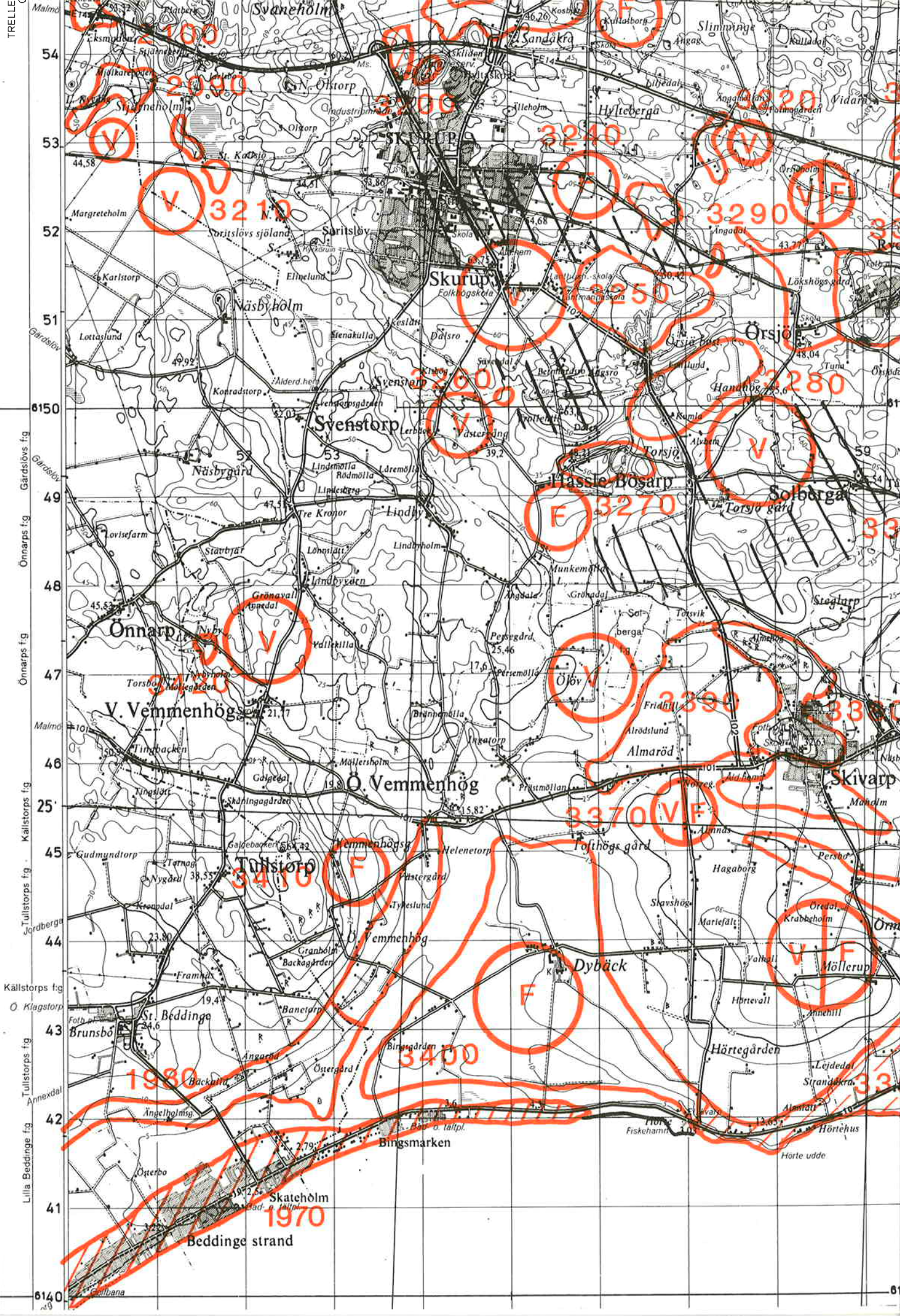
- 3100, 3110, 3120, 3130, 3140, 3150, 3160, 3170, 3180, 3190, 3200, 3210, 3220, 3230, 3240, 3250, 3260, 3270, 3280, 3290, 3300, 3310, 3320, 3330, 3340, 3350, 3360, 3370, 3380, 3390, 3400, 3410, 3420.

Key locations and features include:

- Towns/Villages:** Skurup, Svenstorp, Örnstorp, Källtorp, Beddinge strand.
- Neighboring Municipalities:** Rydsgårds Kommun, Ljunns Kommun, Vemmenhögs Kommun.
- Geographical Features:** Rivers, lakes, and coastal areas are shown.

Grusinv i M-län
2D SV
Skurups kommun

3100. Janstorp

Ek karta	2D 1b Slimminge
Dom mtrl	Sand
Tot volym	2 000 000 fm ³
Teor utb volym	1 000 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Avlagringen ligger nästan som en cirkel på sluttningen av en större platåformad kulle. Landskapet är mjukt kuperat och huvudsakligen uppodlat, men med mindre områden betesmark och skog.

Morfologi: Avlagringen utgörs av en sluttningsbildning, som vid foten av sluttningen övergår i flacka kullar.

Täkter och material: Det finns en gammal, medelstor täkt i sluttningen i sydost. Sedimentet utgörs i den ca 4 m höga täktväggen av sand och grusig sand. Sandiga sediment dominerar ytsedimenten i bildningen. I sydväst har det funnits en täkt med sand och grusig sand till ca 2 m djup. I den norra delen av området finns endast en i dag återställd täkt.

Material under grundvattenytan (g v y): Avlagringens karaktär och läge antyder att det inte finns någon större grusresurs under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten utgörs troligen av både laterala, glaciala issjösediment som täcker kullen och avsmältningssediment till den stagnanta isen som bildat kullen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen. Avlagringen har stort landskapsestetiskt värde.

Övriga större motstående intressen: Spridd bebyggelse finns på avlagringen och väg 102 passerar över förekomsten i både norr och söder. Fornlämningar finns i området.

Grusinv i M-län
2D SV
Skurups kommun

3110. Stora Skallstorp

Ek karta	2D 1b Slimminge
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	150 000 fm ³
Teor utb volym	150 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området ligger på den västra och nordvästra sluttningen till en större platåformad kulle. Landskapet är mjukt kuperat och består av åker och betesmark.

Morfologi: Avlagringen består av flacka kullar.

Täkter och material: Det finns inga täkter i området men ytsedimenten utgörs av grusig sand och sand. Troligen är bildningen relativt ytlig.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns sannolikt ingen grusresurs under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten är troligen avsatta när den stagnanta isen som bildade kullen avsmälte från området.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ganska stor betydelse för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Spridd bebyggelse finns på avlagringen i den södra delen.

Grusinv i M-län
2D SV
Skurups kommun

3120. Stubbarp

Ek karta	2D 1b Slimminge
Dom mtrl	Sand
Tot volym	200 000 fm ³
Teor utb volym	100 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Avlagringen ligger på den nordöstra sluttningen av en större, platåformad kulle. Markanvändningen domineras av åkermark, samt mindre områden av betesmark.

Morfologi: Avlagringen ligger som en sluttningssbildning på en kulle och saknar egenform.

Täkter och material: Det finns inga täkter i avlagringen, men ytsedimenten utgörs av sand. Avlagringen är troligen relativt grund.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen ingen grusresurs under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten är troligen avsatta som laterala sediment till en glacial issjö, dämnd av stagnant is under isavsmältningen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen. Avlagringen ligger inom ett område av riksintresse för friluftslivet.

Övriga större motstående intressen: Spridd bebyggelse och en mindre väg ligger på avlagringen.

Grusinv i M-län
2D SV
Skurups kommun

3130. Slimminge

Ek karta	2D 1b Slimminge
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	550 000 fm ³
Teor utb volym	550 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området ligger sydost om en stor, plåtåformad kulle och delvis på sluttningen. Landskapet är mjukt kuperat och består av åkermark.

Morfologi: Avlagringen består av flacka kullar.

Täkter och material: Det finns inga täkter i området. Ytsedimenten utgörs av en grusig sand. Avlagringen är troligen ganska grund.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen ingen grusresurs under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten är troligen avsatta när den stagnanta isen avsmälte i området.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Avlagringen berörs marginellt av en kraftledning.

Grusinv i M-län
2D SV
Skurups kommun

3140. Grevingetorp

Ek karta	2D 1c Beden
Dom mtrl	Grus
Tot volym	100 000 fm ³
Teor utb volym	100 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området ligger på Romeleåsens sydöstra, platåformade toppyta och utgörs av ett småkulligt landskap. Åker och betesmark utgör större delen av markutnyttjandet, men det finns också ett par skogsdungar.

Morfologi: Avlagringen består av några kullar, som har egenform eller överlagrar befintliga kullar.

Täkter och material: Det finns ett par mindre igenrasade grustag. Materialet är ett stenigt grus eller grus av god kvalitet. Ställvis är materialet dåligt sorterat.

Material under grundvattenytan (g v y): Avlagringens läge tyder på att det inte finns någon större grusresurs under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten är avsatta som kameskullar i ett dödislandskap under isavsmältningen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen. Området är av riksintresse för friluftslivet och ligger inom ett område med landskapsbildsskydd.

Övriga större motstående intressen: En större gård och en mindre väg ligger på avlagringen. Fornlämningar finns i området.

Grusinv i M-län
2D SV
Skurups kommun

3150. Lindhult

Ek karta	2D 1c Beden
Dom mtrl	Grus
Tot volym	1 000 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	I

Landskap och topografi: Området karakteriseras i väster av en flack sedimentyta, som övergår i ett mycket kuperat område åt norr. Den flacka ytan är odlad medan de kuperade områdena är skog eller betesmark. I öster karakteriseras området av flackt, mot sydost sluttande marker, som är mera kuperade åt nordost.

Morfologi: Avlagringen utgörs i väster av en markerad ryggform, påminnande om en getryggsås. I öster är den mer eller mindre ryggformad, eller utgörs av en flack sedimentyta kring en rygg.

Täkter och material: Ett par mindre skärningar finns i de västra delarna av ryggen, med ett för området kvalitativt ganska bra grus. Ryggen är ca 10-15 m hög. I öster finns en 4-5 m djup, mindre täkt, som består av grus och sand. En gammal igenrasad täkt, ca 10 m mäktig, i de mellersta delarna består av grus.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan inom vissa delar av området finnas en ganska stor grusresurs under g v y.

Bildningshistoria: Ryggformen är avsatt med iskontakt i dödismiljö under isavsmältningen, medan de finkornigare sedimenten har avsatts när delar av isstödet smält bort.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett stort geovetenskapligt värde som morfologisk bildning och för tolkningen av den lokala isavsmältningen. Avlagringen ligger inom ett område av riksintresse för naturvården och berörs av landskapsbildsskydd. Strandskydd föreligger kring Rydsgårdssjön.

Övriga större motstående intressen: Det finns spridd bebyggelse på avlagringen. En väg går längs förekomstens västra del och en kraftledning korsar den centrala, norra delen. Förekomsten berör ett länsintresse för kulturmiljövården i sydväst och det finns fornlämningar i området.

Grusinv i M-län
2D SV
Skurups kommun

3160. Svenshög

Ek karta	2D 0c Villie, 2D 1c Beden
Dom mtrl	Sand
Tot volym	150 000 fm ³
Teor utb volym	60 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området karakteriseras av ett småkuperat till undulerande landskap. Markanvändningen utgörs av åkermark.

Morfologi: Avlagringen utgörs av en småkullig ryggform, som höjer sig någon meter över omgivningen.

Täkter och material: Ytsedimenten domineras av sand, men är delvis grusiga i de södra delarna. Det finns inga täkter i området.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen inga större grusresurser under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten är troligen avsatta med lateralt isstöd i dödismiljö under deglaciationen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Det finns spridd bebyggelse på de norra delarna. En väg löper på och längs med avlagringen. Det finns fornlämningar vid förekomsten.

Grusinv i M-län
2D SV
Skurups kommun

3170. Frankhult

Ek karta	2D 1c Beden
Dom mtrl	Sand
Tot volym	200 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	I

Landskap och topografi: Området utgörs av en brant syd- och ostsluttning kring en större höjd och begränsas österut av en dal. Området utnyttjas som skogs- och betesmark.

Morfologi: Avlagringen ligger längs sluttningen och saknar egentlig egenform.

Täkter och material: I södra delen finns en 10-15 m hög igenrasad skärning, med sand och grusig sand. Ytsedimenten i sluttningen utgörs huvudsakligen av sand.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen ingen grusresurs under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten är avsatta som en lateral bildning till den stagnanta is som låg kvar i dalen under isavsmältningen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett mycket stort geovetenskapligt värde som morfologisk bildning och för tolkningen av den lokala isavsmältningen. Områdets utbildning medför ett stort landskapsbildsvärde. I sluttningen finns det mindre källflöden vilket medför en varierad vegetation. Avlagringen ligger ett inom område av riksintresse för naturvärden.

Grusinv i M-län
2D SV
Skurups kommun

3180. Trunnerup

Ek karta	2D 0c Villie, 2D 1c Beden
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	250 000 fm ³
Teor utb volym	200 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området består av en nordlig platå och en lägre liggande sydlig, med en mellanliggande, ganska brant sluttning genomskuren av en mindre bäck. Platåerna utgörs av odlingsmark, medan sluttningen består av betesmarker.

Morfologi: Platåerna har en svagt, välvd yta i nordost-sydvästlig riktning.

Täkter och material: Det finns en liten täkt i norra delen av avlagringen, med ett sandigt sediment, medan ytsedimenten åt väster är grusiga. Nedanför sluttningen är ytsedimenten också grusiga men blir sandigare åt SV.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen ingen större grusresurs under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten har avsatts med iskontakt i ett dödislandskap med dräneringsriktning åt sydväst.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Det finns spridd bebyggelse på avlagringen och en kraftledning passerar området. Fornlämningar finns i området.

Grusinv i M-län
2D SV
Skurups kommun

3190. Sandåkra

Ek karta	2D 0a Skurup, 2D 0b Örsjö, 2D 1b Slimminge
Dom mtrl	Sand
Tot volym	2 600 000 fm ³
Teor utb volym	400 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området utgörs centralt av en ost-västlig sänka, varifrån landskapet höjer sig åt norr och söder med småkuperade former och ett par stora plåtåformade kullar. Markanvändningen domineras av åkermark.

Morfologi: Avlagringen består av oregelbundna, mindre kullar och ryggar och ett par större plåtåformade kullar.

Täkter och material: Det finns en mindre, gammal igenväxt täkt i den stora sydvästra kullen. Lagren är ca 6-7 m mäktiga och består av sand och mo och tycks endast ligga lateralt på bildningen. I den nordvästra sluttningen har det funnits en mindre täkt med grus, men den är numera återställd. Kosbjär består helt av sand och mo, medan vissa mindre backar väster om innehåller en del grus. Yt-sedimenten domineras emellertid av sand inom större delen av området. Kring Högabacken i den norra delen av området, finns en ca 10 m djup täkt som innehåller sand och mo med grusiga horisonter.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en stor grusresurs under g v y, huvudsakligen i de centrala delarna av området.

Bildningshistoria: De plåtåformade backarna är bildade som sprickfyllnader i ett dödislandskap. Senare under avsmältningen avsattes de sandiga småkuperade sedimenten.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen och som morfologisk bildning. Nordvästra hörnet berörs av ett naturreservat. Västra delen av avlagringen ligger inom ett område av riksintresse för naturvården. Kosbjärsbacke har föreslagits få ett skydd för naturmiljön.

Övriga större motstående intressen: Väg 102 och en annan större väg passerar över avlagringen. Det finns spridd bebyggelse på stora delar av förekomsten. Det finns fornlämningar i området som i väster också tangerar ett riksintresse för kulturmiljövården.

Grusinv i M-län
2D SV
Skurups kommun

3200. Zimmermans backe

Ek karta	2D 0a Skurup
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	2 500 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	I

Landskap och topografi: Området utgörs i öster av en markant kulle med omkringliggande småkuperad terräng. Kullen utgörs huvudsakligen av gräsbevuxen mark med mindre områden åkermark. I väster är området mera småkuperat med en svag sluttning åt norr. De södra delarna är delvis skogbevuxna.

Morfologi: Avlagringen utgörs av en markant kulle med plåtåform och flera mindre och flackare kullar.

Täkter och material: Det finns en gammal ca 15 m djup igenvuxen täkt i södra delen av den markerade kullen. Materialet är sandigt eller grusigt och ganska rikt på kritkalksten. Täkter saknas i det västra området. Ytsedimenten är sandiga inom hela förekomsten.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en del grusmaterial under g v y under större delen av förekomsten.

Bildningshistoria: Sedimenten har avsatts som kameskullar i ett dödislandskap under isavsmältningen och har ofta markerade iskontaktsluttningar.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett stort geovetenskapligt värde som morfologiskt element och för tolkningen av den lokala isavsmältningen. Större delen av området är naturreservat och har stort landskapsestetiskt värde.

Övriga större motstående intressen: Det finns en friluftsanläggning i den södra delen av området. Väg E 14 passerar över avlagringen i den norra delen och det finns fornlämningar i området.

Grusinv i M-län
2D SV
Skurups kommun

3210. Stjärneholm

Ek karta	2D 0a Skurup
Dom mtrl	Grus
Tot volym	200 000 fm ³
Teor utb volym	100 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området utgörs av en sjö och en större utdikad sjö, med en flack rygg mellan dem. Området utnyttjas som åkermark.

Morfologi: Avlagringen utgörs av några mindre kullar, sammansatta till två ryggar i nordväst-sydostlig riktning.

Täkter och material: Materialet är grusigt och delvis täckt av morän. Det finns inga täkter i området.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen en ganska stor grusresurs under g v y som ligger högt i området.

Bildningshistoria: Sedimenten har avsatts som kameskullar mellan dödisblock under isavsmältningen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Avlagringen ligger inom område av riksintresse för kulturmiljövården med flera fornlämningar.

Grusinv i M-län
2D SV
Skurups kommun

3220. Hylteberga

Ek karta	2D 0b Örsjö
Dom mtrl	Grus
Tot volym	150 000 fm ³
Teor utb volym	50 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området är relativt flackt och svagt undulerande och utgörs av åkermark.

Morfologi: Avlagringen består av mindre kullar eller ryggar, men utgörs mest av ett undulerande fält.

Täkter och material: Det finns ingen täkt i området. Ytsedimenten är grova, huvudsakligen ett stenigt grus.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen ingen större resurs under g v y.

Bildningshistoria: Avlagringen är snabbt avsatt kring dödis under isavsmältningen.

Samlat naturvärde: Bildningen har ett visst geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Det finns spridd bebyggelse på avlagringen och E 14 och en länsväg korsar delar av avlagringen. Det finns fornlämningar i området.

Grusinv i M-län
2D SV
Skurups kommun

3230. Bäckedal

Ek karta	2D 0b Örsjö
Dom mtrl	Grus
Tot volym	250 000 fm ³
Teor utb volym	200 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området är mjukt kuperat med flacka kullar och utgörs av åkermark.

Morfologi: Avlagringarna består av två mer eller mindre sammanhängande ryggar i nord-sydlig riktning och en markerad kulle.

Täkter och material: Det finns två mindre täkter i den södra ryggen som innehåller grus till ca 3 m djup. I den norra ryggen, har tagits material till ca 4 m djup, som verkar vara ett grovt grus. Kullen och övriga områden innehåller troligen också ett grusigt material. Sedimenten är delvis täckta av morän.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en mindre grusresurs under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten är avsatta relativt proximalt i en smältvattenkanal i stagnant ismiljö under deglaciationen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Väg E 14 passerar mellan ryggarna.

Grusinv i M-län
2D SV
Skurups kommun

3240. Södra Hylteberga

Ek karta	2D 0b Örsjö
Dom mtrl	Sand
Tot volym	500 000 fm ³
Teor utb volym	150 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Landskapet är mjukt kuperat och utnyttjas som åkermark.

Morfologi: Avlagringen består av oregelbundna, flacka kullar med ett par markerade kullar i de norra delarna, som emellertid har påverkats av täktverksamhet.

Täkter och material: Det har funnits ett par täkter i norra delen av området, varav endast en igenväxt skärning i en kulle återstår. Sedimentet är genomgående sand.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en viss grusresurs under g v y.

Bildningshistoria: Avlagringen har avsatts i ett dödislandskap, som successivt avsmält under avsättningen. Sedimenten i ytan har delvis omlagrats genom vinderosion.

Samlat naturvärde: Bildningen har ett geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Det går ett par större vägar över avlagringen. Det finns även spridd bebyggelse och ett par fasta fornlämningar i området.

Grusinv i M-län
2D SV
Skurups kommun

3250. Dalaled

Ek karta	2D 0b Örsjö
Dom mtrl	Grus
Tot volym	12 000 000 fm ³
Teor utb volym	5 800 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området består av en plåtå ca 50 m ö h, som är nedskuren i några dalformer. Tåktverksamhet har starkt påverkat området morfologi. Området är ett tåkt- och jordbrukslandskap med mark för tåktverksamhet, odling och en del bete.

Morfologi: Grusavlagringarna ligger ofta i sub-morånt låge och saknar därmed synlig egenform. Plåtån är svagt kuperad, men grussedimenten tycks ligga mer eller mindre horisontellt.

Tåkter och material: Den stora tåktens västra del är återstålld. I den nordöstra delen bryter man i dag grus i en ca 15 m måktig skårning under 2-5 m morån. De översta lagren är ett grovt, stenigt grus, som nedåt övergår i stenigt grus och grus.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns en stor grusresurs under g v y. Enligt undersökningar finns det mellan 10-15 m grus under g v y, vilket kan ge en approximativ volym på 9 600 000 fm³ om hela området utnyttjas.

Bildningshistoria: Sedimenten är troligen avsatta som en sanduravlagring, troligen i dödismiljö. Därefter har antagligen en ny begrånsad isframstöt överskridit sedimenten och avsatt den täckande morånen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den regionala isavsmåltningen p g a lagrens genes och stratigrafiska låge. Det finns ett område med förslag till skydd för naturmiljön längs erosionsdalen i sydost.

Övriga större motståående intressen: Våg 102 passerar längs den sydvåstra kanten av avlagringen och järnvågen begrånsar den i norr. Det finns en del bebyggelse på avlagringen framförallt längs våg 102. Fast fornlåmning finns i de östra delarna av området och en kulturhistoriskt intressant byggnad. Östra delen är av lånsintresse för kulturmiljövården.

Grusinv i M-län
2D SV
Skurups kommun

3260. Västervång

Ek karta	2D 0a Skurup
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	100 000 fm ³
Teor utb volym	100 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området är ett mjukt kuperat jordbrukslandskap med låg relief. Marken utnyttjas som åkermark.

Morfologi: Avlagringen har en flack kullform.

Täkter och material: Det finns inga täkter i området, eventuellt har det funnits ett mindre grustag. Ytsedimenten antyder att det finns grusig sand under hela kullen.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen ingen större grusresurs under g v y i anslutning till fyndigheten. Eventuellt kan en större förekomst finnas under avlagringen på större djup.

Bildningshistoria: Sedimenten är troligen avsatta som en kameskulle i stagnant is under isavsmältningen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Grusinv i M-län
1D NV
Skurups kommun

3270. Hassle-Bösarp

Ek karta	1D 9b Skivarp
Dom mtrl	Sand
Tot volym	4 000 000 fm ³
Teor utb volym	450 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området har en hög relief, som avgränsas av flackare ytor åt söder och av en dal i norr. Marken används huvudsakligen för betesdrift och täktverksamhet.

Morfologi: Avlagringen består av en markant ryggform i ost-västlig riktning och i östra delen av en stor flack kulle.

Täkter och material: Det finns en stor täkt i området, där man bryter ett sandigt material i en ca 15 m mäktig skärning över grundvattenytan och ca 35 m under g v y. I de östra delarna har det funnits en stor täkt med grusigare material, som nu är återställd.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns en stor grusresurs under g v y. Det finns enligt undersökningar ca 20-30 m sand under g v y, vilket ger en approximativ volym på 4 000 000 fm³.

Bildningshistoria: Sedimenten har troligen avsatts som en distal sanduravlagring i dödismiljö. Kraftig erosion har skett i området efter avsättning av sedimenten.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett stort geovetenskapligt värde som morfologiskt element och för tolkningen av den regionala isavsmältningen. Förslag till skydd för naturmiljön finns för området norr om täkten. Området har ett stort landskapsestetiskt värde.

Övriga större motstående intressen: Det finns en väg och bebyggelse på ryggformen. En fast fornlämnings finns i anslutning till dalen. Områdets norra del är av länsintresse för kulturmiljövården.

Grusinv i M-län
2D SV/1D NV
Skurups kommun

3280. Emillund

Ek karta	2D 0b Örsjö, 1D 9b Skivarp
Dom mtrl	Grus
Tot volym	10 000 000 fm ³
Teor utb volym	6 000 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området utgörs av en mjukt kuperad platå, med en svag sluttning mot söder och öster. Mot nord-nordväst är platån genomskuren av en erosionsdal. Markanvändningen domineras av åkermark, med mindre områden av betesmark.

Morfologi: Avlagringen utgörs troligen av en relativt horisontell grusbädd, som är överlagrad av mjukt formade kullar.

Täkter och material: Ett par igenlagda täkter i de västra delarna av området, utgörs av ett grusigt sandigt material av relativt god kvalitet. Undersökningar kring Emillund visar att det finns ett ca 10-15 m mäktigt, grusigt material under 3-10 m morän under hela området. Det ofyndiga materialet ökar mot söder.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns enligt gjorda undersökningar en stor grusresurs under g v y. Ett materialdjup på 10-15 m med grusigt material, ger en approximativ volym under g v y på 3 600 000 fm³.

Bildningshistoria: De sorterade sedimenten är avsatta som en sandurbildning, delvis kring dödis under isavsmältningen. En mindre isframstöt har eventuellt avsatt den ovanliggande moränen innan isen helt avsmälte från området.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den regionala isavsmältningen. För erosionsdalen i norr finns förslag till skydd för naturmiljön.

Övriga större motstående intressen: I de västra delarna går väg 102 över avlagringen och det finns spridd bebyggelse på avlagringen. Området är av länsintresse för kulturmiljövården och det finns även ett par fasta fornlämningar.

Grusinv i M-län
2D SV
Skurups kommun

3290. Örsjö kyrka

Ek karta	2D 0b Örsjö
Dom mtrl	Sand
Tot volym	1 400 000 fm ³
Teor utb volym	400 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Landskapet är mjukt småkuperat med flacka kullar och används som åkermark.

Morfologi: Avlagringen består av små kullar.

Täkter och material: Det finns inga täkter i området. Materialet är grusigt i de östra delarna och blir sandigt och moigt västerut.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en ganska stor grusresurs under g v y.

Bildningshistoria: Avlagringen är avsatt som kameskullar i stagnant is under deglaciationen.

Samlat naturvärde: Bildningen har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Det finns ett par vägar, en järnväg och spridd bebyggelse marginellt på avlagringen. Den ligger inom område av länsintresse för kulturmiljövården och det finns fornlämningar i området.

Grusinv i M-län
2D SV
Skurups kommun

3300. Rydsgård

Ek karta	2D 0b Örsjö, 2D 0c Villie
Dom mtrl	Grus
Tot volym	11 600 000 fm ³
Teor utb volym	3 800 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området utgörs av en plåtå med markerade sluttningar, som övergår i kuperade omgivningar. De centrala delarna utgörs av bebyggelse, medan övrig areal är uppodlad.

Morfologi: Avlagringen har markanta kullar i de östra delarna, som åt väster övergår i en plåtå med branta sluttningar.

Täkter och material: I de sydvästra delarna finns det en medelstor, igenrasad täkt med ett mycket grovt material. Grustaget är ca 15-20 m djupt och innehåller en del kritkalksten. Strax intill, finns det en något mindre men lika djup igenväxt, gammal täkt som verkar ha ett något grusigare material. Båda täkterna är delvis täckta av morän. I de nordvästra delarna finns det en brant sluttning på avlagringen, där man tidigare har tagit material. Sluttningen är ca 10-12 m hög och tycks innehålla mest sand och grusig sand. Materialet är delvis överlagrat av morän. I kullarna i sydost varierar materialet mellan grus, sand och mo.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en mycket stor grusresurs under g v y.

Bildningshistoria: Plåtån är avsatt med dödisstöd längs kanterna och har utgjort ett sedimentationsbäcken under en längre tid, troligen med aktiv is längs den sydöstra kanten. Isen stagnerade därefter och isälvsmaterial avsattes i detta dödisområde under den fortsatta avsmältningen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett stort geovetenskapligt värde som morfologisk bildning och för tolkningen av den regionala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Stora delar av avlagringen ligger under Rydsgårds samhälle och omgivande spridda bebyggelse och vägar. Det finns även fornlämningar i området.

Grusinv i M-län
1D NV/2D SV
Skurups kommun

3310. Nygård

Ek karta	1D 9b Skivarp, 1D 9c V Nöbbelöv, 2D Ob Örsjö
Dom mtrl	Sand
Tot volym	300 000 fm ³
Teor utb volym	300 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området är ett kuperat landskap och utgörs av odlad mark.

Morfologi: Avlagringen utgörs av kullar och mindre fält.

Täkter och material: En större täkt har funnits i de östra delarna med sandigt material. Avlagringen består i övrigt av grus och sand i ytan. Täkten är återfylld och återställd.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en viss grusresurs under g v y, men den är troligtvis mycket begränsad.

Bildningshistoria: Sedimenten är troligen avsatta som en sandurbildning i dödismiljö.

Samlat naturvärde: Bildningen har ett visst geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: En väg passerar delvis över förkomsten.

Grusinv i M-län
1D NV
Skurups kommun

3320. Tånebro

Ek karta	1D 9b Skivarp
Dom mtrl	Sand
Tot volym	150 000 fm ³
Teor utb volym	150 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Landskapet är mycket kupe-
rat med en sluttning ner mot Skivarpsån i öster.
Åkermark dominerar i området.

Morfologi: Avlagringen utgörs av en markerad kulle.

Täkter och material: Sand har tagits i östra slutt-
ningen mot den gamla järnvägen i en ca 8 m hög
täktvägg, men även i en mindre täkt i den västra
delen.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns
troligen inte någon större grusresurs under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten är avsatta mellan
dödisblock under deglaciationen av området.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett geoveten-
skapligt värde för tolkningen av den lokala isav-
smältningen.

Övriga större motstående intressen: Det finns forn-
lämningar i området.

Grusinv i M-län
1D NV
Skurups kommun

3330. Nöbbelöv

Ek karta	1D 9c V Nöbbelöv
Dom mtrl	Grus
Tot volym	200 000 fm ³
Teor utb volym	200 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området består av ett kuperat jordbrukslandskap med omväxlande mjuka och relativt branta kullar. Åkermark dominerar markanvändningen.

Morfologi: Avlagringen är en markant långsträckt kulle.

Täkter och material: Det finns ingen täkt i avlagringen. Ytsedimenten och en provgrävning har visat på ett grusigt material med en del kritkalksten, delvis täckt av morän.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en viss grusresurs under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten är avsatta som en kameskulle i stagnant is och har eventuellt senare påverkats av en ny isframstöt. Lagren kan därför vara glacialtektoniskt störda.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Avlagringen ligger inom område av länsintresse för kultur- miljövärden och det finns fornlämningar i området.

Grusinv i M-län
1D NV
Skurups kommun

3340. Örmölla

Ek karta	1D 8b Dybäck, 1D 8c Abbekås, 1D 9b Skivarp, 1D 9c V Nöbbelöv
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	4 800 000 fm ³
Teor utb volym	1 200 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området är ett ganska flackt slättland strax norr om kustzonen. Vid Osmarken finns en markant kulle. Området är genomskuret av ett par vattendrag. Större delen av ytan är uppodlad, och utgörs i övrigt av betesmarker, fruktodlingar och bebyggelse.

Morfologi: Avlagringen består av en markant plattformad kulle i de västra delarna medan ytan i övrigt består av flacka sammanhängande kullar.

Täkter och material: Två större, gamla täkter finns i den västra kullen, men dessa är numera återställda. Materialet domineras av grusig sand, men även grusigare horisonter förekommer. Materialet är relativt rikt på kritkalksten. En grävning i de norra centrala delarna visar en grusig sand under ca 2 m sand eller mo. Kring Persbo är ytsedimenten sandiga och längre västerut något finkornigare. I området vid Mossby finns en gammal täkt som innehåller ett minst 4 m mäktigt, kritkalkstensrikt grus eller grusig sand.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen en relativt stor grusresurs under g v y inom större delen av området, utom kring Persbo, där förutsättningarna är sämre.

Bildningshistoria: Den plattformade kullen är troligen avsatt som en kames-bildning i stagnat is, medan det lägre sedimentplanet har blivit utspolat senare under isavsmältningen. Övriga delar har troligen avsatts framför en is under isavsmältningen, troligen med ett visst lateralt dödisstöd.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen och som morfologisk bildning längs sydkusten. Ingår i område av riksintresse för friluftslivet. Strandskydd längs Skivarpsån.

Övriga större motstående intressen: Det finns spridd bebyggelse på avlagringen. Väg 102 berör en del av avlagringen. Flera fasta fornlämningar finns inom området. Huvuddelen av området är av riksintresse för kulturmiljövården medan övriga områden är av länsintresse.

Grusinv i M-län
1D NV
Skurups kommun

3350. Abbekås

Ek karta	1D 8b Dybäck, 1D 8c Abbekås, 1D 9b Skivarp 1D 9c V Nöbbelöv
Dom mtrl	Grus
Tot volym	1 100 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	I

Landskap och topografi: Området karakteriseras av en svag sluttning mot söder i de norra delarna, övergående i en relativt flack yta som slutar tvärt i kustzonen. Området utgörs av åkermark, men Abbekås by ligger på en del av förekomsten.

Morfologi: Avlagringen saknar egen morfologi utom längs kusten, där mindre strandvallar förekommer.

Täkter och material: Det finns inga täkter i området, men vid en industritomt finns en mindre skärning som visar att sedimenten är grusiga i väster. De blir sandigare åt öster. Strandvallarna är grusiga eller klapperstensartade.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen inga större materialtillgångar under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten har troligen avsatts framför den avsmältande isen i ett sandurfält, men de grövre sedimenten i väster är svallpåverkade liksom kustavlagringarna.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen, strandvallsutbildningen och den naturliga kustklimten. Landskapsbildsskydd råder för delar av kustzonen. Berör ett område av riksintresse för friluftslivet.

Övriga större motstående intressen: Väg 10 och 102 går över avlagringen och delar av Abbekås by ligger på sedimenten. Det finns ett par fasta fornlämningar inom förekomsten som också är av riksintresse för kulturmiljövården.

Grusinv i M-län
1D NV
Skurups kommun

3360. Kroppsmarken

Ek karta	1D 8b Dybäck, 1D 8c Abbekås, 1D 9b Skivarp, 1D 9c V Nöbbelöv
Dom mtrl	Sand
Tot volym	100 000 fm ³
Teor utb volym	60 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området är ett relativt flackt jordbruklandskap, med en svag sluttning åt söder. Marken utnyttjas som åker.

Morfologi: Avlagringen har ingen egen morfologi, men avslutas åt öster av en liten sänka.

Täkter och material: Det finns inga täkter i området, men ytsedimenten är omväxlande grusiga och sandiga.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen ingen större grusresurs under g v y.

Bildningshistoria: Grusavlagringen har troligen spolats ut framför isen som ett sandurfält under isavsmältningen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett visst geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Det finns bebyggelse marginellt på avlagringen. Fornlämningar förekommer i området.

Grusinv i M-län
1D NV
Skurups kommun

3370. Maholm

Ek karta	1D 9b Skivarp
Dom mtrl	Sand
Tot volym	450 000 fm ³
Teor utb volym	100 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: De östra delarna av området är flacka, medan de västra ligger på en svag nordsluttning. Området består av åkermark, men ligger också under delar av Skivarps samhälle.

Morfologi: De östra delarna saknar egenform. De centrala delarna består av en mindre kulle, som i sin förlängning västerut utgörs av en flack rygg.

Täkter och material: En mindre täkt har funnits i de centrala delarna, men den är numera återställd. I dessa delar är sedimentet sand eller grusig sand, som blir finkornigare västerut. De östra delarna utgörs av grus.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen ingen större grusresurs under g v y.

Bildningshistoria: De centrala delarna är troligen avsatta som en kameskulle i stagnat is, med utspolning åt väster, medan de östra delarna är avsatta senare under isavsmältningen, som ett sandurfält framför isen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Väg 102 korsar avlagringen och det finns spridd bebyggelse på avlagringen. I de norra delarna ligger Skivarps by som är av länsintresse för kulturmiljövården. Det finns även fornlämningar i området.

Grusinv i M-län
1D NV
Skurups kommun

3380. Skivarp

Ek karta	1D 9b Skivarp
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	3 400 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området består av ett höjdparti som stiger ganska brant från den västra slätten. Det avgränsas mot norr och öster av relativt djupa sänkor, men med mindre gradient på sluttningen. Markanvändningen domineras av bete eller odling. En stor del täcks av bybebyggelse.

Morfologi: Avlagringen består av två ryggar som hänger samman genom en mindre svacka.

Täkter och material: Två stora täkter har funnits i ryggarna, men de är nu återställda. Den södra täkten i den södra ryggen innehåller grusig sand, medan den norra täkten i den norra ryggen innehåller mest mo och sand, med grusiga horisonter. Täkterna har varit ca 10-15 m djupa.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en relativt stor grusresurs under g v y.

Bildningshistoria: Ryggarna har troligen avsatts åt nordväst som sanduravsättningar mellan stagnanta isblock under deglaciationen.

Samlat naturvärde: Avlagringarna har ett mycket stort geovetenskapligt värde som morfologisk bildning och för tolkningen av den regionala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: De södra delarna är belägna under Skivarps samhälle. Ett flertal fasta fornlämningar ligger på ryggarna. Avlagringarna ligger inom område av länsintresse för kulturmiljövården.

Grusinv i M-län
1D NV
Skurups kommun

3390. Almaröd

Ek karta	1D 9b Skivarp
Dom mtrl	Sand och grus
Tot volym	1 400 000 fm ³
Teor utb volym	700 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området är ett mycket flackt jordbruksområde väster om Skivarpsryggen. Åkermark dominerar markanvändningen.

Morfologi: Sedimenten har knappast någon egenform, men undulerar svagt i de norra delarna och utgörs av en kulle i sydväst.

Täkter och material: Det finns inga täkter i området, förutom en mindre gammal täkt i kullen i sydvästligaste delen. Täkten innehåller sand. Yt-sedimenten i övrigt varierar mellan grus, sand, och mo.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen inte mycket material under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten är troligen avsatta som ett sandurfält framför en isfront eller mellan dödis under deglaciationen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Väg 102 passerar över avlagringen och väg 101 ligger marginellt på den. Det finns spridd bebyggelse på förekomsten och fornlämningar.

Grusinv i M-län
1D NV
Skurups kommun

3400. Dybäck

Ek karta	1D 8a Tullstorp, 1D 8b Dybäck, 1D 9b Skivarp
Dom mtrl	Sand
Tot volym	4 500 000 fm ³
Teor utb volym	1 100 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området är ett mycket flackt jordbrukslandskap och avgränsas åt öster och väster av svaga stigande sluttningar. Markanvändningen domineras av åkermark, men relativt stora områden utgörs av betesmark och en del mindre skogsdungar.

Morfologi: Avlagringen saknar mer eller mindre egna former, men har en svag antydan till ryggform i de sydöstra delarna.

Täkter och material: Ett mindre grustag finns sydost om Dybäck. Materialet domineras av en grusig sand rik på kritkalksten. Söder om Dybäck har man brutit ut ett par meter material inom ett större område. Ytsedimenten varierar inom området från mo till grusig sand och tycks bli finkornigare västerut. I ett par grävda gropar fanns det grusig sand ner till ca 3 m och mo till samma djup i en tredje grop.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en stor grusresurs under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten är troligen avsatta som ett sandurfält framför en isfront under isavsmältningen. Sedimenten har påverkats av sen- och postglaciala vattenflöden framförallt i de västra delarna.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den regionala isavsmältningen. Strandskydd föreligger längs Dybäcksån.

Övriga större motstående intressen: Ett par allmänna vägar passerar över avlagringen. Det finns också ett byggnadsminne, ett par fasta fornlämningar och en del spridd bebyggelse på sedimenten. Avlagringen ligger inom ett område av riksintresse för kulturmiljövården.

Grusinv i M-län
1D NV
Skurups kommun

3410. Tykeslund

Ek karta	1D 8a Tullstorp
Dom mtrl	Sand
Tot volym	1 000 000 fm ³
Teor utb volym	350 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området ligger vid foten på en ostlig sluttning, som österut övergår i ett plan. Marken används som åkermark.

Morfologi: Avlagringen saknar egentlig egenform.

Täkter och material: Det finns en mindre igenrasad täkt vid Tykeslund. Materialet är sand eller mo i ytan av avlagringen. Vid täkten i sydvästra hörnet är det en grusig sand, minst 4 m mäktig med en hel del kritkalksten.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen inga större resurser under g v y.

Bildningshistoria: Avlagringen är troligen avsatt som någon form av sanduravlagring. Sedimenten har omlagrats genom vinderosion och svallprocesser och de östra delarna har påverkats av postglacial fluvial erosion.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Det ligger spridd bebyggelse på avlagringen. Avlagringen ligger inom område av riksintresse för kulturmiljövården. Det finns fornlämningar i området.

Grusinv i M-län
1D NV
Skurups kommun

3420. Nyby

Ek karta	1D 9a V Vemmenhög
Dom mtrl	Sand
Tot volym	800 000 fm ³
Teor utb volym	400 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området består av relativt flack jordbruksmark, men har en brant sluttning åt väster mot en dal.

Morfologi: Avlagringen har ett submoränt läge och därmed okänd morfologi.

Täkter och material: En medelstor täkt har funnits i dalsluttningen, med ca 10 m sand eller grusig sand under ca 4 m lera eller morän.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en ganska stor grusresurs under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten är troligen avsatta i stagnant is under isavsmältningen och eventuellt har en ny is överskridit de finkorniga sedimenten i ett senare skede.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den regionala isavsmältningen bl a p g a sitt stratigrafiska läge.

Övriga större motstående intressen: Det finns spridd bebyggelse och en väg på avlagringen.

4.2 Ystads kommun

Ystads kommun utgörs av delområde 1 Södra Österlen, och delar av delområde 2 Backlandskapet, och 4 Romeleåsen. Se 3.3 i den inledande beskrivningen.

Naturgrus förekommer som spridda förekomster inom hela kommunen, men framförallt i de mellersta delarna och längs kusten i sydost.

Ystads kommun kan indelas i två naturgeografiska områden: Backlandskapet och Södra Österlen. Områdena sammanfaller i stort med delområdesindelningen.

1. Södra Österlen

Området utgör kommunens östra del och sträcker sig från en linje genom Ystad-St Köpinge i väster till Sandhammaren i öster. Området karakteriseras av ett relativt låglänt, mjukt kuperat jordbrukslandskap. Den största avvikande morfologin finns längs sydkusten i form av Köpinge backar, Hammars backar och Kåsebergaåsen. Området underlagras till största delen av sedimentär berggrund. Längst i öster och i nordost utgörs den av siluriska och ordoviciska lerskiffrar, med några mindre inslag av kristallint urberg, kambrisk sandsten och diabas. I väster dominerar den kretaceiska kalkstenen helt. Jorddjupen är relativt stora i de södra delarna. I de norra ligger däremot berggrundsytan relativt ytligt, med mindre jorddjup som följd.

Naturgrus förekommer som spridda förekomster över hela området, men framförallt i söder längs kusten och i östvästliga stråk i de centrala delarna. Materialet är inom området till största delen sandigt. Kvalitén är dessutom låg p g a hög halt mjuka sedimentbergarter.

Förutsättningar för alternativa material i form av grova moräner eller bergkrossmaterial är små. Stora motstående intressen, bl a i form av riksintressen för natur- och kulturmiljövård finns för stora delar av området, ofta knutna till naturgrusförekomsterna.

2. Backlandskapet

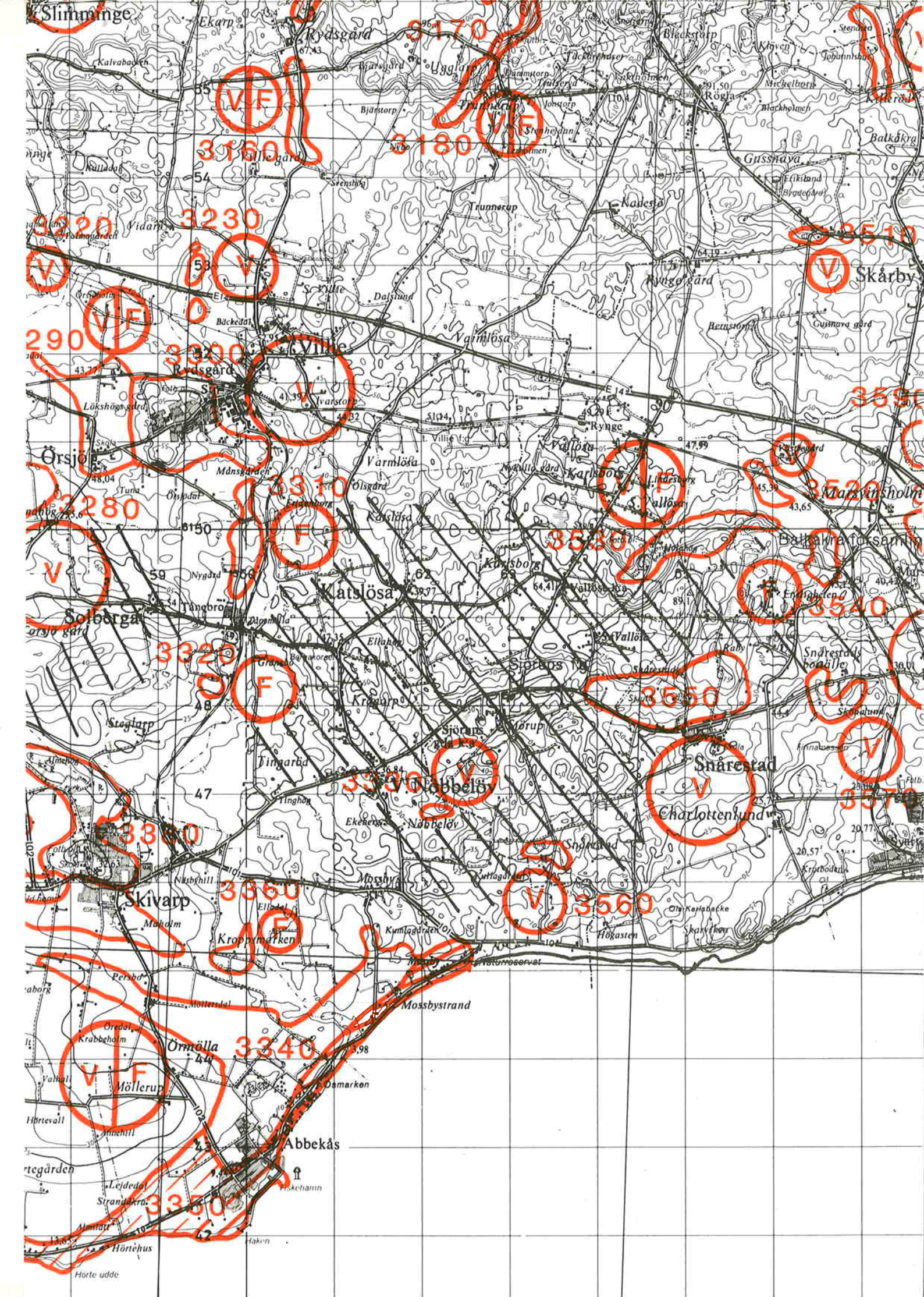
Området utgör kommunens västra, nordvästra och norra delar och karakteriseras av öppna, kuperade jordbruksmarker. Större sammanhängande skogsmarker finns i de nordvästra delarna. I nordost avgränsas området av Fyledalens djupt nedskurna dal. Området underlagras till största delen av kalkstensberggrund, av tertiär ålder, i sydväst och av kretaceisk inom övriga delar. Dessutom utgörs mindre delar av berggrunden av kristallint urberg och jurassiska sedimentbergarter. Jorddjupet till underliggande berggrund är mycket stort inom större delen av området.

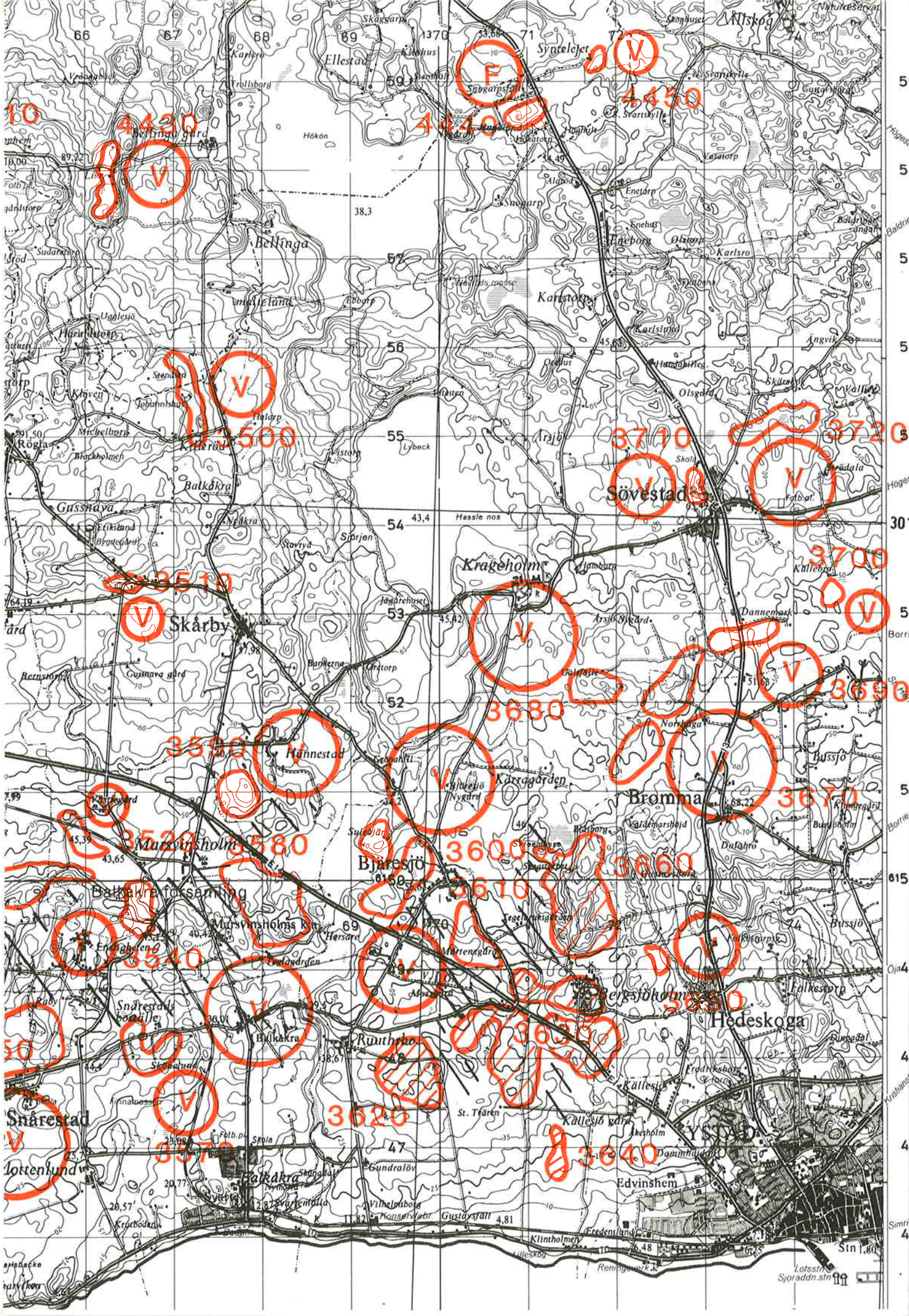
Naturgrus förekommer som spridda förekomster inom hela området, men framförallt i de nordvästra, mellersta och sydöstra delarna. Materialet domineras av grus och sandigt grus. Det är ofta av relativt låg kvalité, då

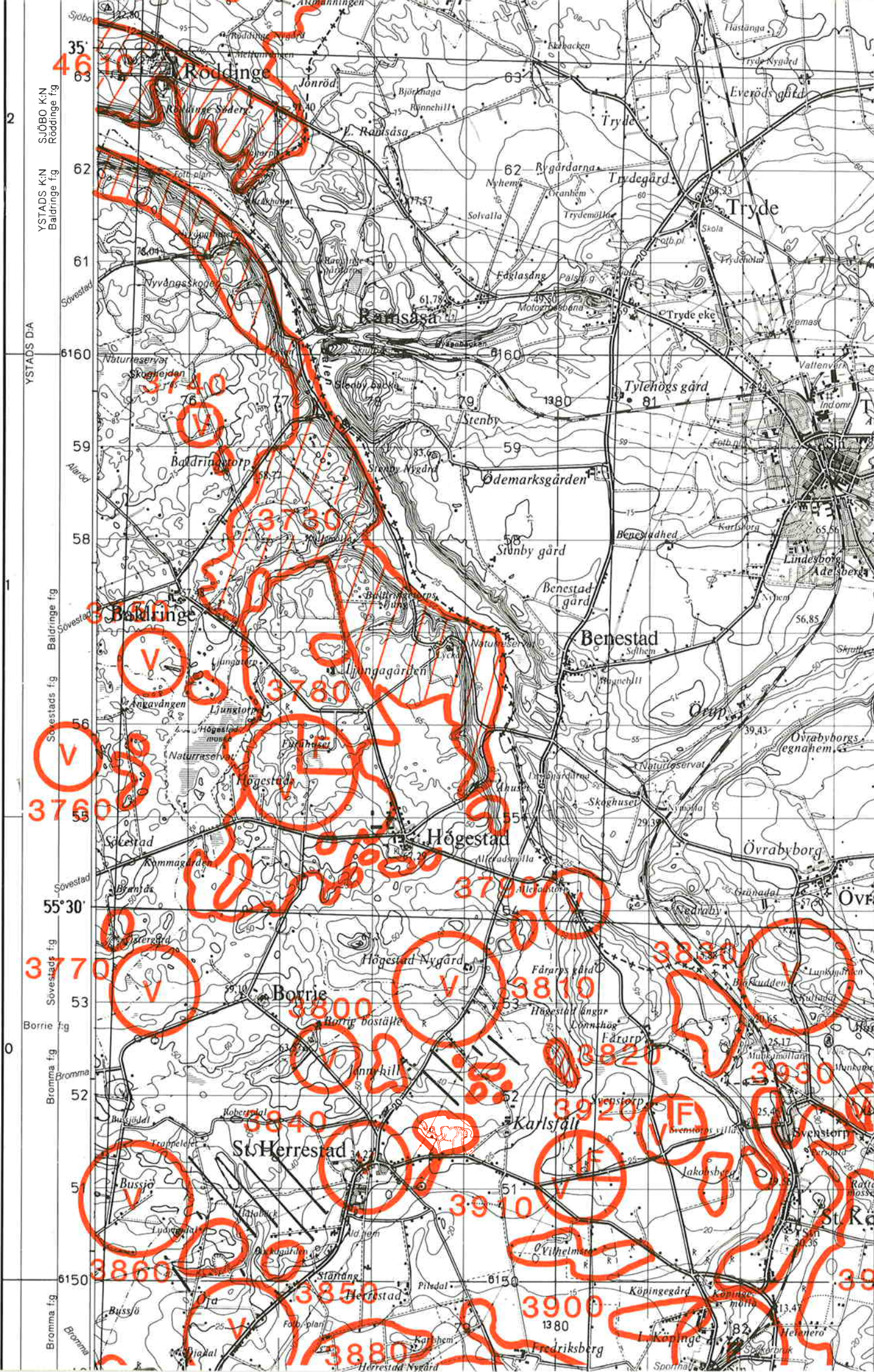
materialiet innehåller en stor andel mjuka sedimentbergarter.

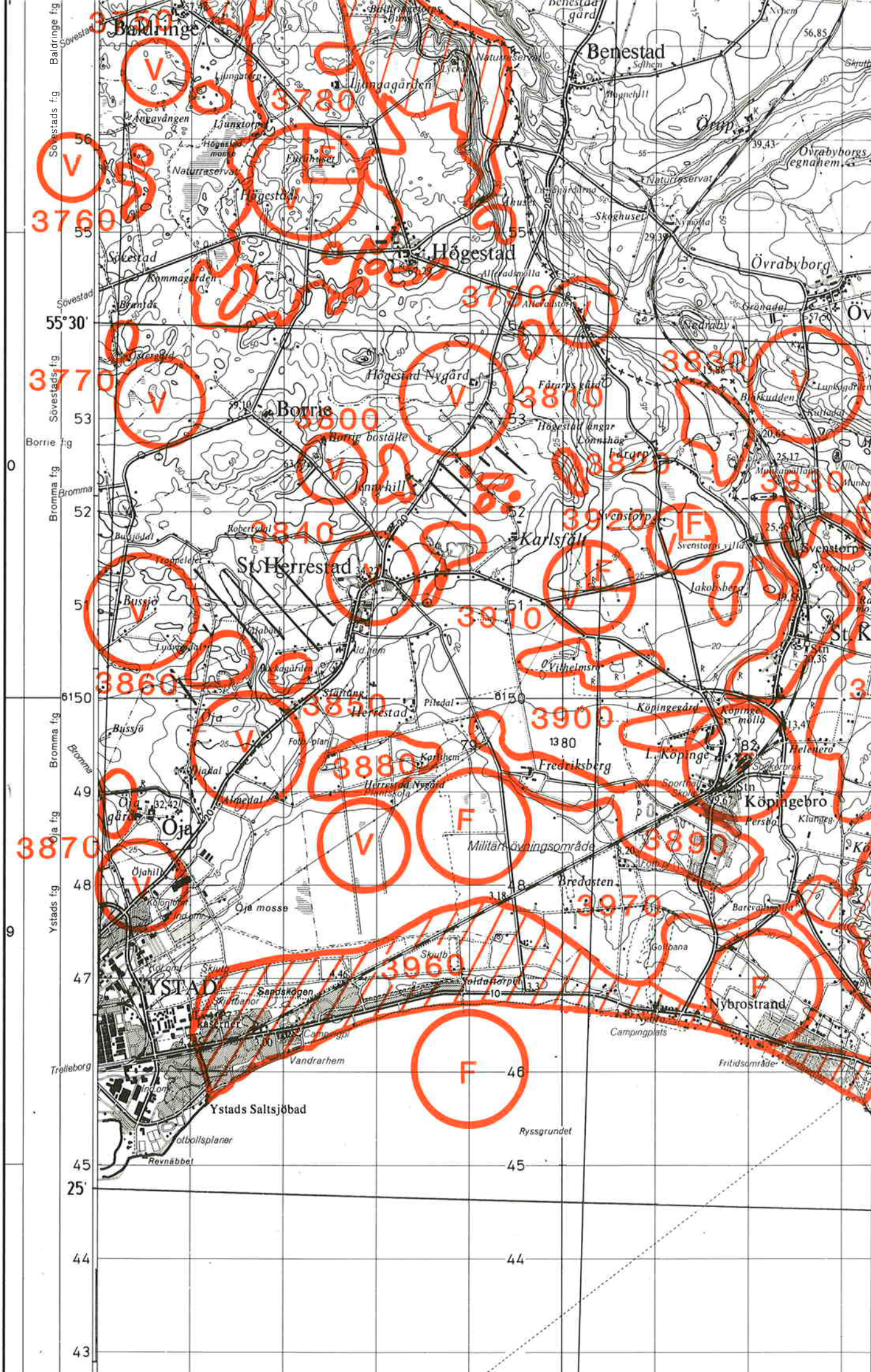
Förutsättningarna för alternativa material i form av grova moräner eller bergkrossmaterial är små.

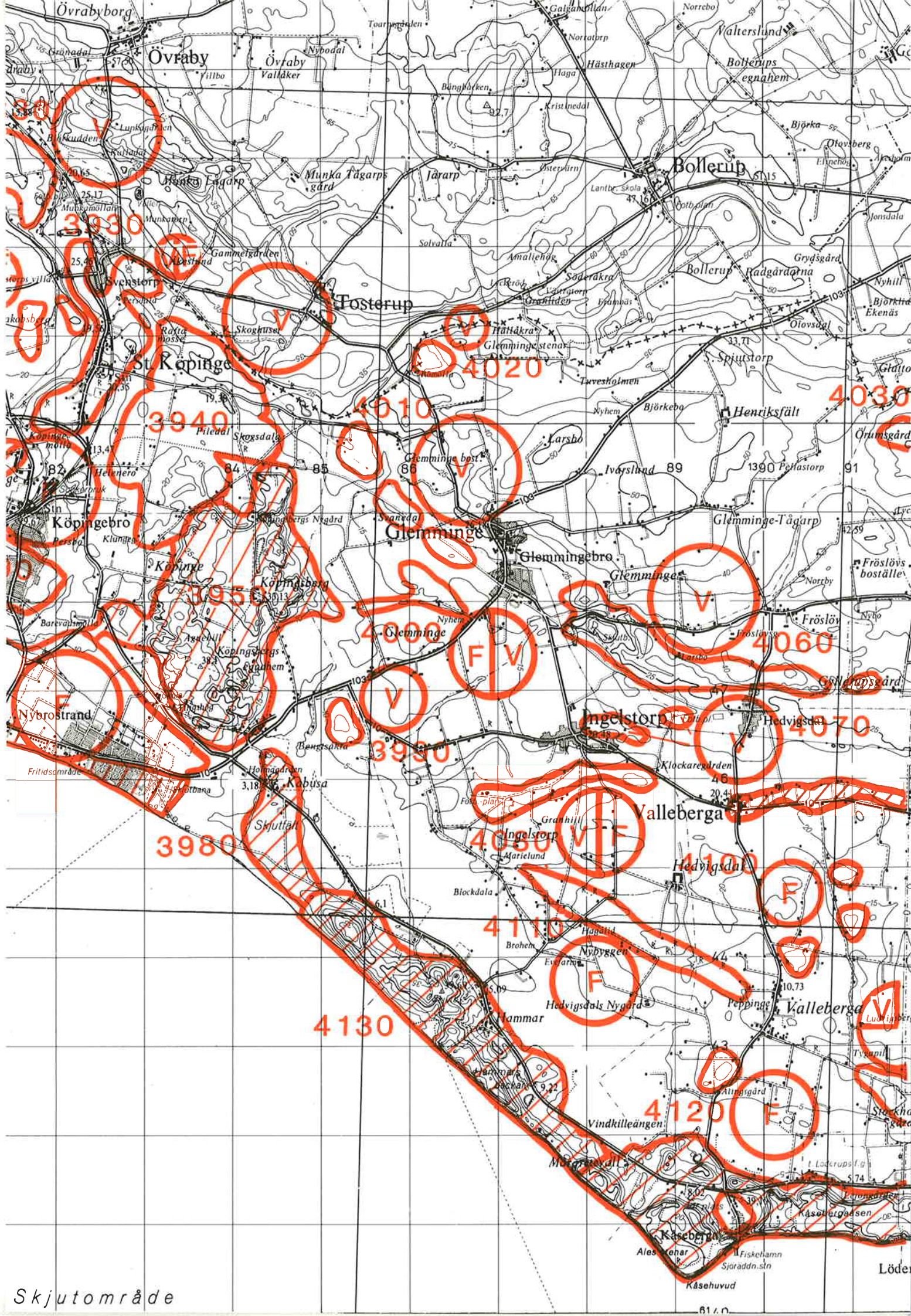
Starka motstående intressen, i form av naturvårds- och kulturhistoriska intressen, finns inom stora delar av kommunen.

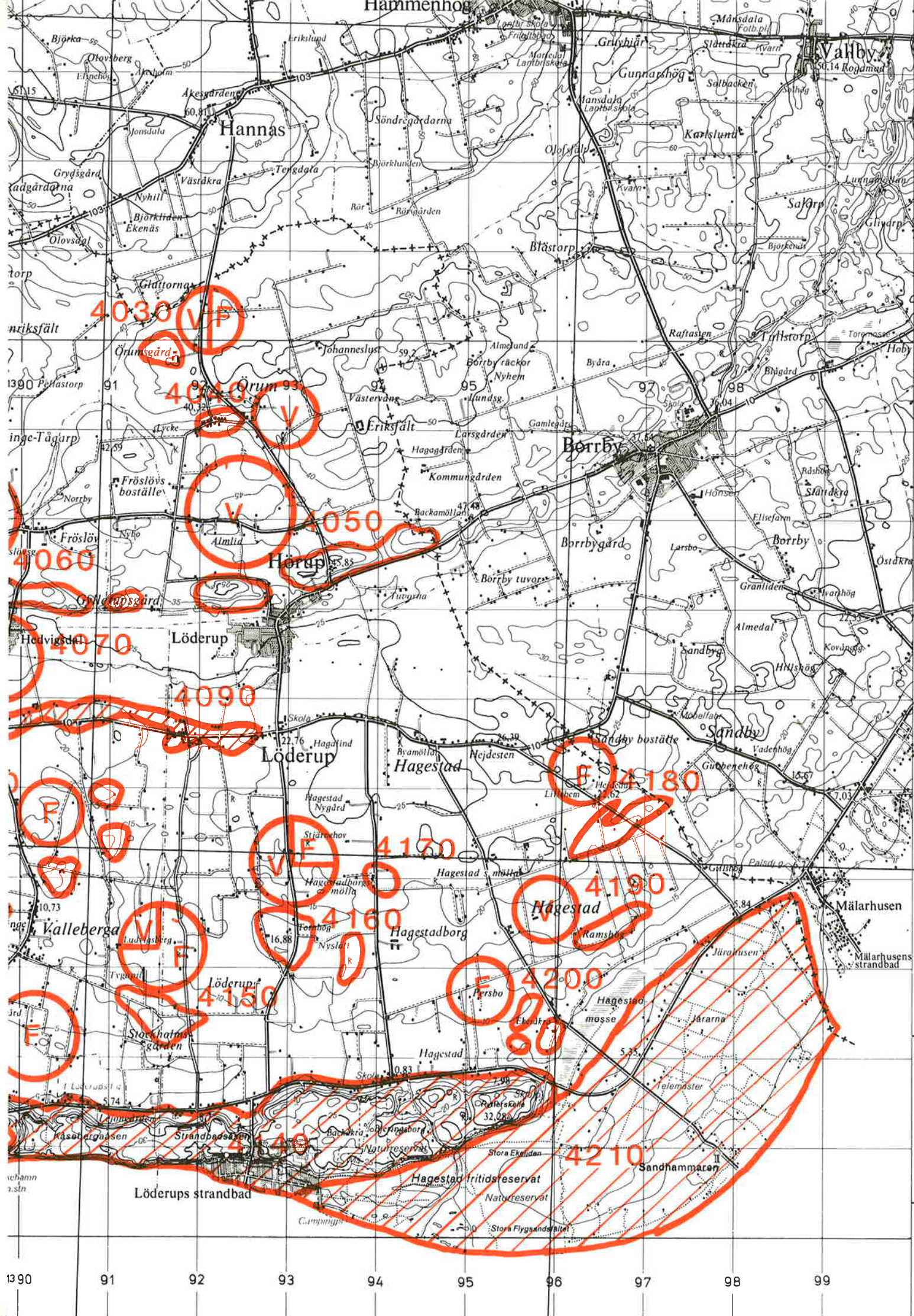

Grusinv i M-län
2D SV
Ystads/Sjöbo kommun

3500. Killeröd

Ek karta	2D 1d Bellinga
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	300 000 fm ³
Teor utb volym	250 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området utgör den kuperade ostsluttningen på ett höjdområde i backlandskapet. Åkermark präglar markanvändningen och landskapet.

Morfologi: Avlagringen består av flacka kullar som ligger på en generell sluttning åt öster.

Täkter och material: Det finns ett gammalt grustag i de södra delarna, med 6-8 m grusigt material. Materialet ligger på en moränsluttning och blir sandigare mot öster. Ytsedimenten består i övrigt av en grusig sand.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen ingen större grusresurs under g v y då morän finns i botten på tälten.

Bildningshistoria: Sedimenten är troligen avsatta från den stagnanta isen under isavsmältningen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen. Området är av riksintresse för naturvården.

Övriga större motstående intressen: Spridd bebyggelse ligger på avlagringen och det finns fornlämningar i området.

Grusinv i M-län
2D SV
Ystads kommun

3510. Skårby

Ek karta	2D Od Skårby
Dom mtrl	Grus
Tot volym	300 000 fm ³
Teor utb volym	50 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området utgörs av en kuperad sluttning mot söder. Åkermark dominerar markanvändningen.

Morfologi: Avlagringarna saknar egentlig egenform.

Täkter och material: En medelstor, gammal täkt finns i västra delen av området. Täkten är igenrasad och delvis återfylld, men verkar ha bestått av 10-12 m grus, överlagrat av morän.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en mindre grusresurs under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten är troligen avsatta som en kamesbildning i ett dödislandskap under isavsmältningen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen, bl a genom sitt stratigrafiska läge. Området utgör en del av ett riksobjekt för naturvården.

Övriga större motstående intressen: Ett par vägar bildar en korsning i området. Det finns även spridd bebyggelse på avlagringen. Sydöstra delen av avlagringen ligger inom område av riksintresse för kulturmiljövården medan nordvästra delen är av länsintresse. Det finns även fornlämningar i området.

Grusinv i M-län
2D SV
Ystads kommun

3520. Västregård

Ek karta	2D Od Skårby
Dom mtrl	Grus
Tot volym	100 000 fm ³
Teor utb volym	70 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området utgörs av en sänka i nordväst-sydöstlig riktning, som stiger upp i ett kuperat landskap åt nordväst. Åkermark dominerar markanvändningen.

Morfologi: Avlagringarna i sänkan har svag ryggform medan de smälter in i det kuperade landskapet åt nordväst.

Täkter och material: Det finns inga täkter i området. Materialet består av en grusig sand eller grus i ryggarna.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en mindre grusresurs under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten är avsatta i dödis-miljö under isens successiva avsmältning.

Samlat naturvärde: Avlagringarna har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: En järnväg passerar över en del av avlagringen.

Grusinv i M-län
1D NV/2D SV
Ystads kommun

3530. Holahög

Ek karta	1D 9c V. Nöbbelöv, 1D 9d Balkåkra, 2D 0c Villie, 2D 0d Skårby
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	1 400 000 fm ³
Teor utb volym	1 000 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området karakteriseras av en nord-sydlig dal, mellan två markerade höjdryggar, varav den östra också har en sluttning åt norr. Markanvändningen delas mellan åker- och betesmark, men en mindre del täcks av skog.

Morfologi: Avlagringen följer den markanta sluttningsmorfologin, men har haft mindre kullar i dalgången.

Täkter och material: Det finns fyra mindre täkter, 2-4 m djupa, bestående av grus och grusig sand, rikt på kritkalksten. En gammal igenvuxen täkt, ca 8-10 m djup, består av ett något grövre material. Yt-sedimenten i området är grusiga.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en grusresurs under g v y, i de lägre delarna av området.

Bildningshistoria: Sedimenten är avsatta som lateralbildningar i stagnant is och senare i ett delvis avsmält dödislandskap.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett stort geovetenskapligt värde som morfologisk bildning och för tolkningen av den lokala isavsmältningen. Avlagringen ligger inom ett område av riksintresse för naturvården. Västra delarna av området har förslag till skydd för naturmiljön.

Övriga större motstående intressen: En kraftledning passerar över området och det finns även fornlämningar.

Grusinv i M-län
1D NV
Ystads kommun

3540. Ensligheten

Ek karta	1D 9d Balkåkra
Dom mtrl	Sand
Tot volym	100 000 fm ³
Teor utb volym	100 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området är mjukt kuperat och utgörs av kullar, ryggar och platåer med mellanliggande torvsänkor. Området utgörs till största delen av skogsmark.

Morfologi: Avlagringen utgörs av några mer eller mindre sammanhängande kullar och mindre platåer.

Täkter och material: Det finns inga täkter i området. Materialet består i ytan mest av sand.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan eventuellt finnas mindre materialtillgångar under g v y.

Bildningshistoria: Sedimentet är bildat av material som har spolats ut mellan dödisblock under deglaciationen och bildat kameskullar.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen. Området är en del av ett riksintresse för naturvården.

Övriga större motstående intressen: Avlagringen berörs marginellt av en väg och en järnväg. Avlagringen ligger inom område av riksintresse för kulturmiljövården.

Grusinv i M-län
1D NV
Ystads kommun

3550. Snårestad

Ek karta	1D 9c V. Nöbbelöv, 1D 9d Balkåkra
Dom mtrl	Grus och sand
Tot volym	9 000 000 fm ³
Teor utb volym	8 400 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området utgörs av ett mycket kuperat landskap. Det utgör en större höjdrygg som reser sig norrut med en markant sluttning mot söder och öster. Större delen av området används som åkermark.

Morfologi: Grusavlagringarna finns i backarna och kullarna, och utgör en väsentlig del av deras form.

Täkter och material: Det finns en stor täkt i den västra delen som nästan är utbruten, med grusigt och sandigt material i en skärning på ca 4-10 m. Lagren är glacialtektoniserade från söder och blandade med moränmaterial. Lagren innehåller en hel del kritkalksten. Strax söder om finns en återställd äldre täkt. Täkter saknas i områdets östra delar, men grusundersökningar antyder att materialet består av grus eller grusig sand med stor mäktighet.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns en stor grusresurs under g v y med 10-15 m grus och sand, vilket kan ge en volym av ca 7 000 000 fm³ om hela området kan utnyttjas.

Bildningshistoria: Sedimenten är avsatta i dödis-miljö och har sedan blivit glacialtektoniserade från söder av en senare isframstöt.

Samlat naturvärde: Avlagringarna har ett stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den regionala isavsmältningen, bl a genom undersökningar av stratigrafi och glacialtektonik. Avlagringen ligger inom ett område av riksintresse för naturvården.

Övriga större motstående intressen: En mindre väg och spridd bebyggelse finns i anslutning till täktområdet. Fornlämningar finns i området.

Grusinv i M-län
1D NV
Ystads kommun

3560. Kullagården

Ek karta	1D 9c V Nöbbelöv
Dom mtrl	Grus och sand
Tot volym	300 000 fm ³
Teor utb volym	200 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området är mycket kuperat och domineras av åkermark, men inkluderar även en del betesmark.

Morfologi: Grusavlagringarna finns i en del av kullarna, där de utgör en stor del av morfologin.

Täkter och material: Det finns en liten husbehovstäkt i området med grusigt, sandigt material i en 3-4 m mäktig skärning. Lagren är glacialtektoniserade och delvis täckta av morän. En större täkt har funnits strax intill men den är numera återställd. I en tidigare dokumentation av denna täkt (Holmberg) antyds att även dessa lager var glacialtektoniserade.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen inga större grusresurser under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten är helt eller delvis avsatta i stagnant is och har därefter troligen blivit påverkade av en ny isframstöt. Lagren är därför glacialtektoniskt störda.

Samlat naturvärde: Avlagringarna har ett stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den regionala isavsmältningen. Områdets morfologi, stratigrafi och glacialtektonik har stort forskningsintresse. Avlagringarna ligger delvis inom ett område med landskapsbildsskydd.

Övriga större motstående intressen: Det går en väg mellan avlagringarna och spridd bebyggelse förekommer marginellt. Området är av riksintresse för kulturmiljövården med bl a fornlämningar.

Grusinv i M-län
1D NV
Ystads kommun

3570. Snårestads boställe

Ek karta	1D 9d Balkåkra
Dom mtrl	Grus
Tot volym	600 000 fm ³
Teor utb volym	250 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området är mycket kuperat och sänker sig generellt mot söder. Marken utnyttjas som åkermark.

Morfologi: Avlagringarna består av markerade ryggar och kullar med varierande utformning och höjd.

Täkter och material: Sorterade sediment finns i en del av backarna som flackar ut mot söder. Det finns inga täkter i området. Provgrävningar i de östra delarna visade att backen innehöll brytvärt grus. Sedimenten är delvis moräntäckta.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en stor grusresurs under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten är avsatta som kameskullar i stagnant is under deglaciationen, eventuellt i samband med en isframstöt. Lagren kan därför vara glacialtektoniskt störda.

Samlat naturvärde: Avlagringarna har ett stort geovetenskapligt värde. Området är en del av ett riksintresse för naturvården.

Övriga större motstående intressen: En större väg går genom området och det finns spridd bebyggelse på eller marginellt intill avlagringarna. Det finns fornlämningar i området.

Grusinv i M-län
1D NV/2D SV
Ystads kommun

3580. Marsvinsholm

Ek karta	1D 9d Balkåkra, 2D 0d Skårby
Dom mtrl	Grus
Tot volym	2 300 000 fm ³
Teor utb volym	1 300 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området karakteriseras av en kuperad höjdrygg, med kuperade sluttningar åt nordost och söder. Huvuddelen av området är jordbruksmark, medan de västra delarna utgörs av skog.

Morfologi: Avlagringarna sticker fram i kullarna eller sluttningarna och saknar egentlig egenform.

Täkter och material: Det finns inga öppna eller gamla täkter i området. Materialet är ett grovt grus med ganska mycket baltiskt material. Grusmaterialet är delvis täckt av morän.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en stor grusresurs under g v y inom huvuddelen av området.

Bildningshistoria: Under isavsmältningen avsattes sedimenten i stagnant is som kameskullar, eventuellt i samband med en isframstöt. Lagren kan därför vara glacialtektoniskt störda.

Samlat naturvärde: Avlagringarna har ett mycket stort geovetenskapligt värde som morfologisk bildning och för tolkningen av den regionala isavsmältningen. Området utgör dessutom en del av ett riksobjekt för naturvården.

Övriga större motstående intressen: Det finns forn lämningar i området, en stor väg i den norra delen samt en kyrka i den västra. Avlagringarna ligger inom område av riksintresse för kulturmiljövården.

Grusinv i M-län
2D SV
Ystads kommun

3590. Hunnestad

Ek karta	2D Od Skårby
Dom mtrl	Grus
Tot volym	600 000 fm ³
Teor utb volym	600 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området utgörs av ett kupe-
rat höjdområde, med relativt brant sluttning mot
norr och öster och med en mjukare övergång mot
söder och väster. Det finns en skogsdunge på
toppen, men annars utgörs området av åkermark.

Morfologi: Avlagringen sticker fram på söderslutt-
ningen av den stora kullen och saknar egentlig
egenform.

Täkter och material: Det har funnits en mindre täkt
i backen. Materialet är ett stenigt grus. Provgör-
ningar har visat att det finns en stor grusresurs i
området. Materialet är till största delen täckt av
morän.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan
finnas en stor grusresurs under g v y i hela om-
rådet.

Bildningshistoria: Sedimenten är avsatta som en
kameskulle i stagnat is under deglaciationen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett stort geo-
vetenskapligt värde som morfologisk bildning och
för tolkningen av den regionala isavsmältningen.
Den kuperade höjden har ett stort landskapseste-
tiskt värde.

Övriga större motstående intressen: Det finns forn-
lämningar i området.

Grusinv i M-län
1D NV/2D SV
Ystads kommun

3600. Bjäresjö

Ek karta	1D 9d Balkåkra, 2D 0d Skårby
Dom mtrl	Grus
Tot volym	1 300 000 fm ³
Teor utb volym	1 200 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området är mjukt kuperat och småkulligt med en generell sluttning mot väster. Åkermark dominerar markanvändningen, men ett mindre område är betesmark.

Morfologi: Avlagringarna består av mer eller mindre stora och markerade kullar.

Täkter och material: Det finns en medelstor, gammal och delvis återställd täkt i de östra delarna av området, som visar ett stenigt grus. Man har brutit ca 5-6 m av materialet, som innehåller en hel del baltiskt material. Övriga kullar består också av ett grovt grus i ytan. Täkter saknas i den västra delen av området. Lagren är delvis moräntäckta.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en stor grusresurs under g v y under stora delar av förekomsten.

Bildningshistoria: Sedimenten är avsatta i dödis-miljö under deglaciationen.

Samlat naturvärde: Avlagringarna har ett stort geovetenskapligt värde som morfologiska bildningar och för tolkningen av den regionala isavsmältningen. Ingår i område av riksintresse för naturvården.

Övriga större motstående intressen: Det finns en kyrkogård i de östra delarna, samt en gård på den västra delen. Området är av riksintresse för kulturmiljövården med bl a fornlämningar.

Grusinv i M-län
1D NV
Ystads kommun

3610. Mårtensgård

Ek karta	1D 9e Ystad
Dom mtrl	Grus
Tot volym	900 000 fm ³
Teor. utb volym	850 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området karakteriseras av en undulerande höjdplatå i söder, med en sluttning mot norr och nordost mot ett undulerande lägre liggande område. Åkermark dominerar markanvändningen.

Morfologi: Avlagringarna har ingen markerad egen morfologi, utan finns i sluttningen i det södra området eller som en undulerande yta i det nordliga området.

Täkter och material: Det finns inga täkter i området. Materialet är grusigt i de södra delarna, men blir eventuellt sandigare i de norra.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en stor grusresurs under g v y under stora delar av området.

Bildningshistoria: Sedimenten är avsatta i stagnant is under isavsmältningen, eventuellt i samband med en isframstöt. Lagren kan därför vara glacial-tektoniskt störda.

Samlat naturvärde: Avlagringarna har ett stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den regionala isavsmältningen. Ingår i område av riksintresse för naturvården.

Övriga större motstående intressen: En större väg och bebyggelse finns på de norra delarna av området. Området är av riksintresse för kulturmiljövården med bl a fornlämningar.

Grusinv i M-län
1D NV
Ystads kommun

3620. Ruuthsbo

Ek karta	1D 9d Balkåkra
Dom mtrl	Grus
Tot volym	1 800 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	I

Landskap och topografi: Området är en kuperad större höjdplatå. Markanvändningen utgörs till största delen av åker.

Morfologi: Stora och små kullar och ryggformer dominerar landskapets morfologi.

Täkter och material: Det finns inga täkter i området. Avlagringarna sticker fram i en del av kullarna inom området. En backe mitt i området har provgrävts och innehöll grusiga lager. Ytsedimenten antyder ett stenigt grus, med en del kritkalksten. Materialet är till största delen täckt av morän.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en stor grusresurs under g v y inom huvuddelen av området.

Bildningshistoria: Sedimenten är avsatta under isavsmältningen i en stagnant ismiljö, eventuellt i samband med en isframstöt. Lagren kan därför vara glacialtektoniskt störda.

Samlat naturvärde: Avlagringarna har ett stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den regionala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Det finns ett par fasta fornlämningar i området. Avlagringarna ligger inom område av riksintresse för kulturmiljövården.

Grusinv i M-län
1D NV
Ystads kommun

3630. Bergsjöholm.

Ek karta	1D 9e Ystad
Dom mtrl	Grus
Tot volym	10 500 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	I

Landskap och topografi: Området utgörs i de norra delarna av en kullig höjdrygg med ganska tvära sluttningar mot väster, norr och öster. De södra delarna utgörs av ett varierat, kuperat höjddparti som sluttar ganska brant mot söder. Marken utnyttjas till största delen som jordbruksmark, eller ligger under bebyggelse. En del lövskogsdungar finns i området.

Morfologi: Avlagringen utgör i norr en markant kulle som flackar ut mot väster. I de södra delarna utgörs avlagringarna av ryggar eller kullar som planar ut mot öster och väster, och sluttar ganska brant mot söder.

Täkter och material: Det finns inga täkter i de norra och södra delarna. Materialet i ytan är grus eller ett stenigt grus. Materialet har en baltisk prägel och avlagringarna är ofta överlagrade av morän.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en stor grusresurs under g v y inom större delen av området.

Bildningshistoria: Avlagringen är avsatt i stagnat is under isavsmältningen, eventuellt i samband med en isframstöt. Lagren kan därför vara glacial-tektoniskt störda.

Samlat naturvärde: Avlagringarna har stort geovetenskapligt värde som morfologisk bildning och för tolkningen av den regionala isavsmältningen. Området utgör en del av ett riksintresse för naturvården.

Övriga större motstående intressen: Väg E14 passerar över de centrala delarna av området. Det finns ett byggnadsminne på avlagringen och ett flertal byggnader. Det förekommer också ett par fasta fornlämningar på avlagringens centrala delar. Området är av riksintresse för kulturmiljövården.

Grusinv i M-län
1D NV
Ystads kommun

3640. Källesjö gård

Ek karta	1D 9e Ystad
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	100 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	I

Landskap och topografi: Området utgörs av ett undulerande jordbrukslandskap i den generella söder-sluttningen ned mot havet. Området används som åkermark.

Morfologi: Avlagringen har en svag kull- och ryggform i nord-sydlig riktning.

Täkter och material: Det finns inga täkter i området. Ytsedimenten varierar mellan grus och sand.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen inte mycket material under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten är avsatta som en kamesbildning under ett sent skede av dödisavsmältningen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen. Området ligger inom ett riksobjekt för naturvården.

Övriga större motstående intressen: Området är av riksintresse för kulturmiljövården.

Grusinv i M-län
1D NV
Ystads kommun

3650. Hedeskoga

Ek karta	1D 9e Ystad
Dom mtrl	Grus
Tot volym	100 000 fm ³
Teor utb volym	100 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Landskapet är mjukt kuperat kring en platå, som åt norr avgränsas av en markerad sluttning mot en högre platå. Området utgörs av åkermark.

Morfologi: Avlagringarna utgörs av några kullar inom området.

Täkter och material: Det har tagits material ur den norra kullen, men täkten är nu igenrasad och övervuxen. Materialet tyder på en grusig sand och övriga kullar verkar också bestå av ett grusigt sediment. Materialet är delvis täckt av morän.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en stor grusresurs under g v y.

Bildningshistoria: Materialet är avsatt under isavsmältningen i stagnant is.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: En större kraftledning passerar norra delen av området. Avlagringarna ligger inom område av riksintresse för kulturmiljövården med bl a fornlämningar.

Grusinv i M-län
1D NV/2D SV
Ystads kommun

3660. Skogstorpet

Ek karta	1D 9e Ystad, 2D 0e Krageholm
Dom mtrl	Grus
Tot volym	3 900 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	I

Landskap och topografi: Området utgörs av ett kupe-
rat landskap med sluttningar mot nord-sydliga
sänkor i ost och väst och sluttningar mot torvområ-
den i norr och söder. Markanvändningen domineras av
lövskog, med inslag av barrskog. De norra delarna
utgörs av åker och betesmark.

Morfologi: Avlagringen är oregelbundet kuperad, med
stora och små kullar med mellanliggande torvmarker.

Täkter och material: Det finns en stor täkt i den
södra delen av området, där man bryter grus och
sand till ca 15 m djup. De översta lagren inne-
håller en del kritkalksten, medan de undre inne-
håller ett mera ostligt material.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns
en stor grusresurs under g v y inom större delen av
området.

Bildningshistoria: Sedimenten är avsatta åt nord-
väst som ett sandurfält i stagnant is under
deglaciationen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett stort geo-
vetenskapligt värde för tolkningen av den regionala
isavsmältningen och som morfologisk bildning.
Avlagringen har den bäst bevarade dödismorfologin i
området och har troligen påverkats mycket lite av
odling. Områdets våtmarker förstärker intrycket av
landskpets ursprung och ökar vegetationsvaria-
tionen. En av Skånes äldsta bokskogar finns i om-
rådet. Ingår i område av riksintresse för natur-
vården.

Övriga större motstående intressen: Det finns forn-
lämningar i området. Sydvästra delen är av riks-
intresse för kulturmiljövården.

Grusinv i M-län
2D SV
Ystads kommun

3670. Norrhaga

Ek karta	2D 0e Krageholm
Dom mtrl	Grus
Tot volym	3 000 000 fm ³
Teor utb volym	3 000 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området utgörs av en kuperad höjdrygg, med relativt branta sluttningar mot norr och öster ned mot ett varierat och kuperat landskap. Huvuddelen av området är odlad mark, medan en del utgörs av betesmark.

Morfologi: Avlagringen utgörs av östra sluttningen på höjden och ett kulligt område norr om höjden.

Täkter och material: En större täkt har funnits i höjdryggen, men den är numera återställd. Täkten var ca 10-15 m djup och materialet grus och grusig sand. En mindre, gammal igenrasad täkt, ca 4 m djup, finns i norra delen av området och innehåller grus och sand.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen en stor grusresurs under g v y i de norra delarna, medan förutsättningarna är mindre goda i de södra.

Bildningshistoria: Sedimenten är troligen avsatta som en kamesbildning i stagnat is under isavsmältningen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett stort geovetenskapligt värde som morfologisk bildning och för tolkningen av den regionala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: En gård finns inom området och även fornlämningar.

Grusinv i M-län
2D SV
Ystads kommun

3680. Gulefälle

Ek karta	2D 0e Krageholm
Dom mtrl	Grus
Tot volym	2 300 000 fm ³
Teor utb volym	2 300 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området är storskaligt och oregelbundet kuperat, men flackar ut mot väster. Åkermark dominerar markanvändningen.

Morfologi: Avlagringarna utgörs av mindre kullar eller sluttningar i den storskaliga morfologin.

Täkter och material: Ytsedimenten i kullarna utgörs av grus. Det finns inga täkter i området. Avlagringarna är till största delen täckta av morän.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en relativt stor grusresurs under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten har avsatts med iskontakt i dödismiljö under isavsmältningen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett stort geovetenskapligt värde som morfologisk bildning och för tolkningen av den regionala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Avlagringarna ligger inom område av riksintresse för kulturmiljövården med bl a fornlämningar.

Grusinv i M-län
2D SV
Ystads kommun

3690. Dannemark

Ek karta	2D 0e Krageholm
Dom mtrl	Grus
Tot volym	150 000 fm ³
Teor utb volym	100 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Landskapet är mjukt småkuperat och utgörs av betes- och odlingsmark.

Morfologi: Avlagringarna utgörs av kullar eller mindre ryggar.

Täkter och material: Det finns bara ett par mindre skärningar i kullarna längs vägarna. Materialet är grusigt och innehåller en del skiffer.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en del material under g v y, men sannolikt inga större volymer.

Bildningshistoria: Sedimenten är troligen avsatta som kameskullar i dödismiljö under isavsmältningen.

Samlad naturvärde: Avlagringarna har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Väg 13 och en kraftledning går över området. Det finns även forn-lämningar i området.

Grusinv i M-län
2D SV
Ystads kommun

3700. Källebro

Ek karta	2D 0e Krageholm
Dom mtrl	Grus
Tot volym	60 000 fm ³
Teor utb volym	60 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området ligger i en svagt undulerande och bred sänka. Stora delar av området utgörs av betesmark, men en del av arealen är odlad.

Morfologi: Avlagringarna utgörs av mindre kullar.

Täkter och material: Kullarna består av grus. Det finns inga täkter i området.

Material under grundvattenytan (g v y): G v y står högt i området, vilket medför att största delen av avlagringarna troligen befinner sig under g v y, men troligen finns det ingen större grusresurs i området.

Bildningshistoria: Sedimenten är troligen mindre kameskullar som är avsatta i dödismiljö under isavsmältningen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Grusinv i M-län
2D SV
Ystads kommun

3710. Sövestad

Ek karta	2D 0e Krageholm
Dom mtrl	Grus
Tot volym	350 000 fm ³
Teor utb volym	150 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området utgörs av det kuperade landskapet i norra Sövestad by, med en brant sluttning mot väster. Markanvändningen varierar mellan bebyggelse, grönområde och åker.

Morfologi: Avlagringen utgörs av två markerade kullar, skiljda åt av en ost-västlig sänka.

Täkter och material: Den södra kullen har varit en grussamfällighet och stora volymer har tagits från den numera igenvuxna täkten. Materialet i båda kullarna utgörs av grus eller grusig sand av god kvalité.

Material under grundvattenytan (g v y): Avlagringens läge gör det inte troligt att det finns någon större grusresurs under g v y i området.

Bildningshistoria: Sedimenten är avsatta som kameskullar i ett dödislandskap under isavsmältningen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Området är delvis bebyggt och detaljplanerat. Området är av riksintresse för kulturmiljövården med bl a fornlämningar.

Grusinv i M-län
2D SV
Ystads kommun

3720. Skärskog

Ek karta	2D 0e Krageholm, 2D 1e Ållskog
Dom mtrl	Grus
Tot volym	650 000 fm ³
Teor utb volym	650 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området är omväxlande små- och storkuperat. Åkermark dominerar markanvändningen.

Morfologi: Avlagringarna består av mindre eller större kullar eller ryggar.

Täkter och material: Materialet är grusigt och rikt på paleozoisk kalksten. Denna kommer fram som mindre ytor i flera kullar. En husbehovstäkt söder om Skärskog visar ett något annorlunda material, ett dåligt sorterat grus. Backarna är mer eller mindre täckta av morän.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en mycket stor grusresurs under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten är troligen avsatta som en sandurbildning i ett dödislandskap med mycket kvarliggande dödis. Eventuellt är de påverkade av glacialtektonik.

Samlat naturvärde: Avlagringarna har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen. Områdets morfologi och stratigrafiska läge har stort forskningsintresse.

Övriga större motstående intressen: Det finns forn-lämningar i området.

Grusinv i M-län
2D SO
Ystads kommun

3730. Lyckås

Ek karta	2D 1f Baldringe, 2D 2f Röddinge
Dom mtrl	Sand
Tot volym	12 300 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	I

Landskap och topografi: Området utgörs av en undulerande platå, med en brant sluttning ned mot Fyledalen i öster. Platån och sluttningen är helt eller delvis genombrutna av mindre eller större erosionsdalar. Sluttningen är skogklädd medan platån är uppodlad.

Morfologi: Avlagringen på platån utgörs av fält med mindre kullar eller ryggar. Sluttningsbildningen saknar egentlig egenform.

Täkter och material: I de södra delarna finns det ett par delvis moräntäckta kullar med grus på platån. I sluttningen vid Lyckås utgörs sedimentet av en grusig sand och i Fyledalens botten finns det ett grusigt material i platåerna vid sidan av strömfåran. Stora områden utgörs av sand och mo. Vid Lyckås utgörs troligen de översta lagren av vindavsatta sediment. En gammal igenväxt täkt, ca 4 m djup, finns i de centrala delarna. Sedimenten består av sand och mo. Vid Nyvångshuset, i områdets norra del, finns en stor täkt, ca 15-20 m djup, med ett stenigt, grusigt material.

Material under grundvattenytan (g v y): I dalarna finns det en viss grusresurs under g v y. För övriga delar är förutsättningarna mindre goda.

Bildningshistoria: Sedimenten är troligen avsatta som en lateral bildning till den dödis som låg i Fyledalen under isavsmältningen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett mycket stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den regionala isavsmältningen och som geomorfologisk bildning. Större delen av området har skydd för landskapsbilden. Avlagringarna ligger inom områden som är av riksintresse för naturvården. Strandskydd föreligger längs Fyleån.

Övriga större motstående intressen: Det finns spridd bebyggelse inom området. Området ligger i närheten av en större vattentäkt. Det finns fornlämningar i området och de sydligaste delarna är av riksintresse för kulturmiljövården.

Grusinv i M-län
2D SO
Ystads kommun

3740. Baldringetorp

Ek karta	2D 1f Baldringe
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	80 000 fm ³
Teor utb volym	80 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området utgörs av en mindre höjdrygg omgiven av ett småkuperat landskap. Marken utnyttjas för odling.

Morfologi: Avlagringen är en mindre ryggform i nordnordväst-sydsydostlig riktning.

Täkter och material: Ytsedimenten är grusiga eller grusigt sandiga. Någon täkt finns ej i ryggformen.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen ingen större grusresurs under g v y.

Bildningshistoria: Sedimentet är avsatt som en sprickfyllnad mellan två dödisblock under isavsmältningen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen. Avlagringen ligger inom ett område av riksintresse för naturvården.

Grusinv i M-län
2D SO
Ystads kommun

3750. Baldringe

Ek karta	2D 1f Baldringe
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	150 000 fm ³
Teor utb volym	100 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området är ett relativt småkuperat landskap med några markerade kullar. Marken används för bete eller odling.

Morfologi: Avlagringen utgörs av en relativt flack mindre rygg.

Täkter och material: Ytsedimenten är grusiga eller grusigt sandiga. Det finns ingen täkt i avlagringen.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en mindre grusresurs under g v y.

Bildningshistoria: Sedimentet är troligen avsatt som en mindre sandurbildning i ett dödislandskap.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen. Det finns landskapsbildsskydd för området, som också ligger inom ett riksobjekt för naturvården.

Grusinv i M-län
2D SO
Ystads kommun

3760. Högestads mosse

Ek karta	2D 1f Baldringe
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	400 000 fm ³
Teor utb volym	250 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området är mjukt kuperat med oregelbundna kullar och ryggar. Markanvändningen domineras av odlad mark.

Morfologi: Avlagringen utgörs av en kulle i söder och en rygg i norr och ett flackare ryggformat området där emellan.

Täkter och material: Det har funnits en medelstor täkt i södra kullen, som numera är återställd. Materialet är grus eller grusig sand. Väster om denna finns en gammal igenvuxen täkt, 4-5 m djup, som innehåller grus och sand.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en relativt stor grusresurs under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten är troligen avsatta som kameskullar i dödismiljö under isavsmältningen.

Samlat naturvärde: Avlagringarna har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Det finns spridd bebyggelse på avlagringen.

Grusinv i M-län
2D SO
Ystads kommun

3770. Östergård

Ek karta	2D Of Högestad
Dom mtrl	Grus
Tot volym	800 000 fm ³
Teor utb volym	700 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området utgörs av ett kupe-
rat landskap med en sluttning mot söder och
utnyttjas som odlings- eller betesmark.

Morfologi: Avlagringen kommer fram i kullarna men
saknar egentlig egenform.

Täkter och material: Det har funnits en täkt i
kullen, ca 12-14 m djup, med grus och sandigt mate-
rial. Täkten är numera igenfylld och återställd.
Avlagringen täcks av morän.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan
finnas en stor grusresurs under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten har troligen avsatts
i stagnat is under isavsmältningen. Lagren kan
vara glacialtektoniskt störda då de kan ha
påverkats av en senare isframstöt.

Samlat naturvärde: Avlagringen har p g a sitt läge
och sin stratigrafi ett stort geovetenskapligt
värde för tolkningen av den regionala isavsmält-
ningen.

Övriga större motstående intressen: Det finns en
fast fornlämning på en kulle invid den gamla
täkten.

Grusinv i M-län
2D SO
Ystads kommun

3780. Högestad

Ek karta	2D 1f Baldringe, 2D 0f Högestad
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	16 000 000 fm ³
Teor utb volym	6 400 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området är kuperat med mjuka kullformer. Sänkorna intas ofta av kärr. Ett större våtmarksområde ligger söder om Furuhuset, i de centrala delarna av området. Mot norr och nordväst avslutas den kuperade platån genom den relativt branta sluttningen mot Kullemölla-bäckens erosionsdal. Norra delen, liksom den centrala, är skogbevuxen medan de mellersta och södra delarna är åkermark.

Morfologi: Avlagringen består av både stora och små, ganska flacka, oregelbundna kullar med en större sammansatt kullform i de centrala delarna av området.

Täkter och material: Isälvsmaterialet är ganska tunt vid Ljungagården, men tycks öka i mäktighet mot väster. Materialet utgörs huvudsakligen av grus eller grusig sand. I de norra delarna finns ett mindre grustag, 7-8 m djupt, med grus och grusig sand. Materialet överlagras av ett tunt lager finsand. I de södra delarna växlar materialet mellan sand och grus i kullarna. Mot öster tycks sedimenten bli tunnare och morän kommer i ytan inom vissa delar. Det finns flera mindre täkter i de centrala och sydvästra delarna av området. De flesta är dock igenväxta. Materialet växlar ofta mellan grus, sand och mo, och tycks bli finkornigare åt väster.

Material under grundvattenytan (g v y): I de västra delarna av området kan det finnas en grusresurs under g v y men i de östra ligger moränytan strax under ett tunt gruslager.

Bildningshistoria: Under isavsmältningen mot öster avsattes kameskullar i den marginala dödisen. Vid den fortsatta avsmältningen utbildades ett sandurfält med en del kvarvarande dödiss inbäddade i sedimenten.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala såväl som den regionala isavsmältningen och som morfologisk bildning. Landskapsbildsskydd finns för de norra och västra delarna längs Kullamölla-bäckens dalgång och dess fortsättning till

Högestads mosse naturreservat. Området är av riksintresse för naturvården.

Övriga större motstående intressen: Flera vägar passerar över avlagringen och det finns fornlämningar i området. Spridd bebyggelse finns på avlagringen. Högesta slott är byggnadsminne. Sydöstra delen av området är av riksintresse för kulturmiljövården.

Grusinv i M-län
2D SO
Ystads kommun

3790. Högestad Nygård

Ek karta	2D Of Högestad
Dom mtrl	Grus
Tot volym	300 000 fm ³
Teor utb volym	300 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området är backigt, men domineras av en markant sluttning ned mot sänkan öster om området. Åkermark dominerar markanvändningen.

Morfologi: Avlagringarna förekommer som små kullar i det varierande landskapet.

Täkter och material: Det finns inga täkter i avlagringen, men ytsedimenten antyder ett ganska grovt grus. Avlagringen är delvis täckt av morän.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen inga större grusresurser under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten är troligen avsatta som kameskullar i ett dödislandskap under deglaciationen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: En större kraftledning passerar över området. Avlagringen berör områden av riksintresse för kultur- miljövärden.

Grusinv i M-län
2D SO
Ystads kommun

3800. Jennyhill.

Ek karta	2D Of Högestad
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	200 000 fm ³
Teor utb volym	150 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området utgörs av ett undulerande landskap, som utnyttjas som åkermark.

Morfologi: Avlagringen består av två flacka kullar.

Täkter och material: Det har funnits en täkt i den södra delen med grusigt material ned till 3-4 m. Grustaget är numera igenfyllt och återställt. De norra delarna är också grusiga eller grusigt sandiga.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen inga större grusresurser under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten är avsatta som mindre kameskullar i en stagnant is under deglaciationen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Det finns bebyggelse på en del av avlagringen.

Grusinv i M-län
2D SO
Ystads kommun

3810. Karlsfält.

Ek karta	2D Of Högestad
Dom mtrl	Grus
Tot volym	1 700 000 fm ³
Teor utb volym	1 700 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området utgörs av ett jordbrukslandskap med mjuka kullformer. Marken utnyttjas som åkermark.

Morfologi: Avlagringarna sticker fram i kullarnas sidor eller toppar.

Täkter och material: Det finns inga täkter i området men ytsedimenten antyder att det kan vara ganska grova grusavlagringar. Avlagringarna är till största delen täckta av moränmaterial.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en stor grusresurs under g v y under huvuddelen av området.

Bildningshistoria: Materialet är troligen avsatt som kameskullar under deglaciationen. Sedimenten har eventuellt blivit påverkade av en senare isrörelse.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett mycket stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den regionala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Det finns fornlämningar i området.

Grusinv i M-län
2D SO
Ystads kommun

3820. Högestad ängar

Ek karta	2D Of Högestad
Dom mtrl	Sand
Tot volym	550 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	I

Landskap och topografi: Området karakteriseras av en djup dal mellan två platåer. Marken används som åker- eller betesmark.

Morfologi: På platåerna är sedimentytorna flacka, medan dalsidorna är mer undulerande.

Täkter och material: Det finns inga täkter i området. Den västra dalsidan verkar ha en grusig sandig sammansättning medan den östra dalsidan och platån består av sand - finsand.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen inga förutsättningar för material under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten är troligen avsatta som lateralbildningar i ett dödislandskap, med dödis som bl a legat kvar i sänkan under isavsmältningen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett mycket stort geovetenskapligt värde kring en geomorfologiskt intressant dalbildning och för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Avlagringen ligger i område av riksintresse för kulturmiljövården.

Grusinv i M-län
2D SO
Ystads kommun

3830. Fårarp

Ek karta	2D 0g St Köpinge
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	1 900 000 fm ³
Teor utb volym	1 400 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Hela området ligger på en östlig sluttning till en stor platåformad kulle ner mot Nybroån och används som åkermark eller betesmark.

Morfologi: I södra delarna har avlagringen flack kull- och ryggform, som planar ut mot nordväst.

Täkter och material: Det finns inga täkter i området, men ytsedimenten antyder ett grusigt sandigt material.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en hel del material under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten har blivit avsatta mellan stagnant is under deglaciationen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen. Den ligger inom ett område av riksintresse för naturvården. Strandskydd föreligger längs Nybroån.

Övriga större motstående intressen: Det finns spridd bebyggelse på avlagringen och en fast fornlämning i de södra delarna. Området är av riksintresse för kulturmiljövården. Ystads vattenverk ligger strax intill förekomsten.

Grusinv i M-län
2D SO
Ystads kommun

3840. Stora Herrestad

Ek karta	2D Of Högestad
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	800 000 fm ³
Teor utb volym	600 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Landskapet består av ett mjukt undulerande jordbruksområde. Marken utnyttjas som åkermark.

Morfologi: Avlagringen är småkuperad i de norra delarna och består av markerade kullar i de södra.

Täkter och material: I den norra delen av avlagringen har man inom ett större område brutit ut 6-8 m. Materialet är sand och grus och delvis täckt av moränmaterial. Sedimentet innehåller en del kritkalksten.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen ingen större materialvolym under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten är avsatta som kamesbildningar i stagnant ismiljö under deglaciationen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Det finns bebyggelse på de södra delarna av avlagringen, som också övertväras av en större väg. En kraftledning övertväras de södra och västra delarna. Det finns även fornlämningar i området.

Grusinv i M-län
2D SO
Ystads kommun

3850. Backagården

Ek karta	2D Of Högestad
Dom mtrl	Grus
Tot volym	1 700 000 fm ³
Teor utb volym	1 700 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området utgörs av en kuperad sluttning mot söder som norrut övergår i en mer undulerande plåtå. Åkermark dominerar markanvändningen.

Morfologi: Avlagringen sticker fram i södersluttningen och i de små backarna i den mer undulerande plåtån.

Täkter och material: Det finns ett par äldre täkter i södersluttningen som innehåller grus, ganska rikt på paleozoisk kalksten, men även en del kritkalksten. Materialet är till större delen täckt av morän.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en stor grusresurs under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten är avsatta som en kamesbildning i stagnant is under deglaciationen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den regionala isavsmältningen. Det finns ett område med skydd för naturmiljö i västra delen av området.

Övriga större motstående intressen: Avlagringarna ligger inom område av länsinresse för kulturmiljövården med bl a fornlämningar.

Grusinv i M-län
2D SO
Ystads kommun

3860. Öja

Ek karta	2D Of Högestad
Dom mtrl	Stenigt grus
Tot volym	4 000 000 fm ³
Teor utb volym	2 100 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området är mjukt kuperat. De centrala delarna utgörs av en större backe. Marken utnyttjas för täkt- och industriverksamhet och som åkermark.

Morfologi: Avlagringen kommer upp i sluttningarna eller i backarna och har troligen en något oregelbunden yta.

Täkter och material: Det finns en stor aktiv täkt i avlagringen där man bryter 15-20 m av det dåligt sorterade, steniga gruset. Materialet innehåller mycket paleozoisk kalksten. Gruset täcks ofta av flera meter morän och lera.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns en stor grusresurs under g v y med 10-15 m brytvärt material, troligen under hela förekomsten.

Bildningshistoria: Sedimenten är troligen avsatta mycket proximalt till en isfront och har spolats ut i dödismiljö under deglaciationen.

Samlat naturvärde: Avlagringen och takten har ett stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den regionala isavsmältningen. Förslag till skydd för naturmiljön föreligger för området strax öster om täktområdet.

Övriga större motstående intressen: Det förekommer en del bebyggelse strax väster om takten.

Grusinv i M-län
1D NO
Ystads kommun

3870. Öja gård

Ek karta	1D 9f Öja
Dom mtrl	Grus
Tot volym	1 300 000 fm ³
Teor utb volym	800 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området utgörs av ett mjukt undulerande jordbrukslandskap.

Morfologi: Avlagringarna sticker upp som mindre grusområden i det undulerande jordbrukslandskapet, och saknar påtaglig egenform.

Täkter och material: Det finns inga täkter i området. Materialet i de begränsade områdena är grovt grus som delvis överlagras av morän.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en grusresurs under g v y.

Bildningshistoria: Materialet är troligen avsatt i dödismiljö under deglaciationen. Mellan dödisblocken har avsatts sorterade sediment, som senare har överlagrats av moränmaterial.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den regionala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Det finns en stor gård och några hus marginellt kring avlagringen och även en fast fornlämning. Ett par vägar passerar också området.

Grusinv i M-län
1D NO
Ystads kommun

3880. Herrestad Nygård

Ek karta	1D 9f Öja
Dom mtrl	Grus
Tot volym	1 900 000 fm ³
Teor utb volym	900 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området är mycket flackt och avgränsas av torvmark åt öster och söder och av lågområden åt norr och väster. Marken används som åker- eller skogsmark.

Morfologi: Avlagringen består av en markerad kulle i östra delarna, som planar ut mot väster.

Täkter och material: Det har funnits en täkt i de västra delarna, som numera är återställd. I de nordöstra delarna har man tagit grus ur ett 3 m djupt schakt. Materialet är ganska rikt på krit-kalksten. Ytlagrens sammansättning varierar mellan grus och sand.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen en del fyndigt material under g v y.

Bildningshistoria: Sedimentet är troligen avsatt som en kamesbildning under deglaciationen, med tydliga iskontaktsluttningar i söder och öster.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Det finns spridd bebyggelse och fornlämningar på avlagringen.

Grusinv i M-län
1D NO
Ystads kommun

3890. Köpingebro

Ek karta	1D 9g Köpingebro, 1D 9f Öja
Dom mtrl	Sand
Tot volym	5 600 000 fm ³
Teor utb volym	2 600 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området är mycket flackt och begränsas av Nybroåns dalgång i öster. Mot väster avgränsas det av en markant sluttning mot Herrestads mosse och mot norr och söder av flack jordbruksmark. Delar av området är skogbevuxet, medan huvuddelen är betesmark eller ligger under bebyggelse.

Morfologi: Området har i öster en mycket svagt utbildad oregelbundet undulerande yta. Mot väster präglas avlagringen av små flacka, långsträckta ryggar i nordväst - sydostlig riktning.

Täkter och material: Det finns endast en mindre täkt i områdets centrala del, ca 3 m djup, men idag delvis igenfylld. Ytsedimenten är något grusiga i de östra delarna, medan de västra delarna består av sand och finsand. I en vägskärning i områdets västra kant, har man grävt igenom 3 m av avlagringen. Den visar på ett sandigt material, eventuellt flygsand.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns antagligen en relativt stor grusresurs under g v y, huvudsakligen med finkorniga sediment.

Bildningshistoria: Avlagringen är troligen primärt avsatt glaciofluvium i dödismiljö, men ytlagren utgörs troligen av sekundärt omlagrat svall- och vindavsatta sediment.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett visst geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen. Östra delarna berör område av riksintresse för naturvården.

Övriga större motstående intressen: En större väg med kringliggande bebyggelse ligger på avlagringen i de östra delarna, medan en järnväg och bebyggelse finns i de centrala delarna. Militärt övningsfält i de västra delarna av området. Fornlämningar finns i området.

Grusinv i M-län
1D NO
Ystads kommun

3900. Lilla Köpinge

Ek karta	1D 9f Öja
Dom mtrl	Sand
Tot volym	2 000 000 fm ³
Teor utb volym	1 200 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området är ett mycket flackt jordbruksområde och utgörs av en central rygg som avgränsas av Nybroån i öster och sluttar svagt mot väster. Åkermark dominerar markanvändningen, med betesmarker i de västra delarna.

Morfologi: Avlagringen är en svagt välvd rygg i ost-västlig riktning, som planar ut mot väster.

Täkter och material: Det finns inga täkter i avlagringen. Ytsedimenten visar att sedimentet är en grusig sand i de östra delarna, som blir sandigare västerut.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen inte mycket material under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten är troligen avsatta i ett dödislandskap under deglaciationen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Det finns fornlämningar i området. Östra delen av avlagringen berörs av bebyggelse. Västra delarna ingår i ett militärt övningsområde.

Grusinv i M-län
2D SO
Ystads kommun

3910. Vilhemsro

Ek karta	2D Of Högestad, 2D Og St Köpinge
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	1 350 000 fm ³
Teor utb volym	850 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området består av ett mycket flackt jordbrukslandskap.

Morfologi: Avlagringen består i väster av ganska flacka kullar som planar ut mot väster, och i öster av en svagt välvd rygg i nordost - sydvästlig riktning.

Täkter och material: Det finns en gammal täkt i avlagringens mellersta delar, ca 5-6 m djup, och delvis igenfylld. Materialet är en grusig sand, men ytlagren antyder att avlagringen kan ha grövre sammansättning längre österut. Materialet innehåller en del skiffer.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen en del sand och grusmaterial under g v y men inga större mäktigheter.

Bildningshistoria: Sedimenten är avsatta som kamesbildningar i stagnant ismiljö under deglaciationen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Det finns större kraftledningar norr och väster om avlagringen. Vissa delar av avlagringen berörs av bebyggelse. Det finns flera fasta fornlämningar på avlagringen. Avlagringen ligger inom område av riksintresse för kulturmiljövården.

Grusinv i M-län
2D SO
Ystads kommun

3920. Jakobsberg

Ek karta	2D Og St Köpinge
Dom mtrl	Sand
Tot volym	180 000 fm ³
Teor utb volym	180 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området är ett flackt jordbruksområde som sluttar svagt österut mot Nybroåns markerade dalgång.

Morfologi: Avlagringen består i öster av små flacka kullar på en nord-sydlig rygg, men planar ut mot söder och norr. I väster utgörs avlagringen av en flack kulle.

Täkter och material: Det har funnits en liten täkt i de östra delarna av avlagringen, men den är numera återställd. Materialet var troligen grusigt, men i övrigt är det mest sand och finkornigare material.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen inga grusresurser under g v y då berggrundsytan ligger ytligt.

Bildningshistoria: Bildningen är troligen avsatt som distala avsmältningssediment kring en kameskulle i stagnant ismiljö under deglaciationen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen. Strandskydd föreligger längs Nybroån.

Övriga större motstående intressen: Spridd bebyggelse finns på avlagringen och även fornlämnningar. Förekomsten ligger inom område av riksintresse för kulturmiljövården.

Grusinv i M-län
2D SO
Ystads kommun

3930. Stora Köpinge

Ek karta	2D 0g St Köpinge
Dom mtrl	Sand och grus
Tot volym	5 100 000 fm ³
Teor utb volym	1 400 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området är mycket flackt och avgränsas åt väster av Nybroåns dalgång och åt öster av en markant sänka. St Köpinge by ligger på avlagringen, som i övrigt utnyttjas som åkermark.

Morfologi: Avlagringen har en flack kulle i de östra och mellersta delarna och något oregelbundna former i de norra delarna i samband med sänkan. I övrigt har den en mer eller mindre flack yta svagt sluttande åt väster.

Täkter och material: Det finns inga täkter i området. De norra och mellersta delarna verkar bestå av ett ganska skifferrikt grus, medan de södra delarna består av mest sand.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen en del material under g v y men volymen och kvalitén är troligen inte så stor eller god.

Bildningshistoria: Sedimenten är avsatta som en sanduravlagring framför en isfront och kring stagnant is under deglaciationen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen och den seneglaciala utvecklingen. Den utgör också en del av ett område av riksintresse för naturvården. Strandskydd föreligger längs Nybroån.

Övriga större motstående intressen: Det finns en större väg, en järnväg och mycket bebyggelse på avlagringen, samt även fornlämningar. Området är av riksintresse för kulturmiljövården.

Grusinv i M-län
1D NO/2D SO
Ystads kommun

3940. Köpinge

Ek karta	1D 9g Köpingebro, 2D 0g St Köpinge
Dom mtrl	Grus
Tot volym	9 500 000 fm ³
Teor utb volym	4 500 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området utgörs i söder av ett kulligt höjdparti omgivet av mycket flacka områden, utom mot sydost där Köpinge backar reser sig. Områdets centrala delar är mycket flacka. Det begränsas norrut av en sänka vid Rafta mosse. Åkermark dominerar markanvändningen, med mindre områden betesmark.

Morfologi: Avlagringen utgörs av flacka kullar i ett något småkulligt landskap.

Täkter och material: Det finns en aktiv täkt mitt i områdets södra del, där man bryter ett ca 4 m mäktigt, övre grusigt lager. Detta underlagras av växlande lager med sand och grus. Det har tidigare bedrivits täktverksamhet i angränsande område, men detta är numera återställt. Sedimenten innehåller en hel del kritkalksten och verkar bli finkornigare åt söder. Täkter saknas i de norra delarna, förutom någon mindre husbehovstäkt. Sand till grusig sand dominerar ytan i de norra delarna.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen någon till några meter med växlande material under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten är avsatta som kamesbildningar och sandurfält i dödismiljö under deglaciationen av området.

Samlat naturvärde: Avlagringen och sänkan i väster har ett geovetenskapligt värde som morfologiskt landskapselement och för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Det förekommer spridd bebyggelse på avlagringen. En fast fornlämnning finns i den västra delen av området. Avlagringen ligger delvis inom område av länsintresse för kulturmiljövården.

Grusinv i M-län
1D NO
Ystads kommun

3950. Köpinge backar

Ek karta	1D 9g Köpingebro
Dom mtrl	Sand
Tot volym	72 200 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	I

Landskap och topografi: Området utgörs av ett mycket flackt landskap med en stor platåformad kulle i centrum. Markanvändningen domineras av jordbruks- och betesmark, men det finns flera löv- och granskogspartier inom området.

Morfologi: Den platåformade avlagringen begränsas åt alla håll av en 10-30 m hög sluttning. Sluttningsmorfologin är varierande, men är ofta inskuren i platån. Även platån, som ligger kring 25-40 m ö h, är starkt undulerande.

Täkter och material: Ett flertal mindre sandtag har funnits i sluttningarna, där man tagit i huvudsak finsand eller grusig sand. I de norra delarna har dock funnits ett stort grustag som numera är återställt. Enligt en borrhning vid Köpingsbergs gård består lagren av 18 m sand/finsand/silt och därunder av ca 44 m sand och grus med relativt mycket skiffer. Materialet är delvis täckt av någon meter morän eller lera.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns stora volymer fyndigt material under g v y under hela förekomsten.

Bildningshistoria: Sedimenten är avsatta under isavsmältningen med lateral dödiskontakt och mycket dödis inbäddade i sedimenten.

Samlat naturvärde: Bildningen har ett mycket stort geovetenskapligt intresse som morfologiskt element och dess bildningshistoria är viktig för tolkningen av den regionala deglaciationsdynamiken.

Övriga större motstående intressen: Det finns mindre spridd bebyggelse på avlagringen. I södra resp nordvästra delen finns också några fasta fornlämningar. Hela området är av länsintresse för kulturmiljövården.

Grusinv i M-län
1D NO
Ystads kommun

3960. Ystads Sandskog

Ek karta	1D 9f Öja, 1D 9g Köpungebro
Dom mtrl	Sand
Tot volym	14 400 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	I

Landskap och topografi: Området ligger längs sydkusten och begränsas av Ystads samhälle, Öja mosse och Kabusaån. Landskapet är mycket flackt med avlagringen som en låg rygg mellan Öja mosse och kusten. Västra och östra delen av avlagringen är bebyggd. Den norra delen utgörs av gräshed, medan den övervägande delen är bevuxen med skog.

Morfologi: Avlagringens svaga ryggform karaktäriseras av mindre, oregelbundna ryggar och kullar.

Täkter och material: Några täkter finns inte i området, men däremot flera mindre gropar med sandigt material. Avlagringen består av mycket ren sand.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen någon/några meter sand under g v y.

Bildningshistoria: Avlagringen har bildats genom kustprocesser under sen- och postglacial tid, som senare har omlagrats genom vinderosion i de översta lagren.

Samlad naturvärde: Avlagringen har ett stort geovetenskapligt värde som bildning och för tolkningen av de postglaciala havsnivåförändringarna. Delar av området är naturreservat. Större delen av avlagringen ingår i område av riksintresse för naturvården och friluftslivet. Sanddynsområde.

Övriga större motstående intressen: Väg 10 och en järnväg passerar över området. Västra delarna utgörs till stor del av permanent eller fritidsbebyggelse. Militärt övningsområde i de norra och östra delarna av avlagringen. Det finns fornlämningar i området.

Grusinv i M-län
1D NO
Ystads kommun

3970. Nybrostrand

Ek karta	1D 9g Köpingsbro
Dom mtrl	Sand
Tot volym	10 000 000 fm ³
Teor utb volym	4 600 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området ligger längs sydkusten mellan Nybroån och Kabusaån. I nordost begränsas området av Köpings backar. Det är ett mycket flackt område som i söder i huvudsak används för bebyggelse och en fritidsanläggning. Längre mot norr dominerar jordbruksmark.

Morfologi: Avlagringen består av en ca 10 m hög rygg som löper parallellt med kusten ett par hundra meter innanför denna. Härifrån sänker sig landskapet mot kusten i små svaga ryggar. Längre in mot land består avlagringen av små flacka ryggar och kullar.

Täkter och material: Ytsedimenten består i söder av sand, dock något finkornigare i de östra delarna. Några täkter finns inte i området. Endast i norr har det funnits en täkt, där man brutit ut större delen av förekomsten. Täkten är numera återställd. Materialet i ytan består av grusig sand.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen någon/några meter sand under g v y. Materialet är eventuellt grusigare på djupet.

Bildningshistoria: Sedimenten har bildats genom strandprocesser längs kusten och erosion av isälvsavlagringar i området under sen- och postglacial tid. Kullarna längre in mot land är troligen kamesbildningar, dvs avsatta i kontakt med dödis. Vinderosion har sedan påverkat de översta lagren.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett stort geovetenskapligt värde som bildning och för tolkningen av de postglaciala havsnivåförändringarna. Strandskydd föreligger längs Nybroån. Större delen av området är av riksintresse för naturvården.

Övriga större motstående intressen: Ett par större vägar går över avlagringen som delvis är bebyggd. Östra delarna berörs av ett militärt övningsområde och är också av länsintresse för kulturmiljövården. Fornlämningar.

Grusinv i M-län
1D NO
Ystads kommun

3980. Kabusa

Ek karta	1D 9g Köpingsbro
Dom mtrl	Sand
Tot volym	2 900 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	I

Landskap och topografi: Området utgör en del av den mycket flacka terrängen norr om Ystadbukten och avgränsas åt väster av Kabusaån och åt norr av våtmarkerna mellan Hammar och Kabusa. Området är militärt övningsfält och utgörs av permanent betesmark.

Morfologi: Avlagringen är en svagt välvd, flack rygg i nordväst-sydöstlig riktning.

Täkter och material: Det finns inga täkter inom avlagringen. Materialet utgörs av sand i ytan och troligen även på djupet. Flyg- och sjösand finns längs kusten, men utgör eventuellt även ytsedimenten inom övriga delar av avlagringen.

Material under grundvattenytan (g v y): Sannolikt finns ett relativt skifferrikt material under g v y inom hela området, med sand i de översta delarna och grusigare material nedåt. Mäktigheten är troligen ett par till några meter.

Bildningshistoria: Ryggen är troligen en eroderad rest av Kåsebergaåsen - Hammars backar, som är avsatt mellan dödisblock.

Samlat naturvärde: Bildningens stora geovetenskapliga värde är sambandet med Kåsebergaåsen - Hammars backar som morfologiskt element och för tolkningen av den regionala isavsmältningen. Strandskydd föreligger längs kusten och längs Kabusaån. Området har skydd för landskapsbilden och ligger inom ett riksobjekt för naturvården och friluftslivet.

Övriga större motstående intressen: I nordvästra hörnet finns det permanent bebyggelse och en väg passerar över ryggen vid bebyggelsen. Det finns även fasta fornlämningar i de nordvästra delarna. Området är militärt övningsfält.

Grusinv i M-län
1D NO
Ystads kommun

3990. Bengtsåkra

Ek karta	1D 9h Glemminge
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	550 000 fm ³
Teor utb volym	250 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Landskapet karakteriseras av mycket flacka sedimenttytor kring en mindre höjd och begränsas av åar och fuktängar. Området utgörs av odlad mark.

Morfologi: Avlagringen är en markerad kulle i området.

Täkter och material: Det finns inga täkter i området, men ytan visar på ett grusigt sandigt material. Avlagringen är troligen ca 10 m mäktig.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen ganska mycket material under g v y. Det kan finnas en materialmäktighet som överstiger 10 m, men kvalitén och sammansättningen är osäker.

Bildningshistoria: Bildningen är antagligen avsatt som en kameskulle i ett dödislandskap under isavsmältningen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen. Avlagringen ligger inom ett område av riksintresse för naturvården.

Grusinv i M-län
1D NO
Ystads kommun

4000. Nyhem

Ek karta	1D 9h Glemminge
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	1 500 000 fm ³
Teor utb volym	950 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området är ett mycket flackt till undulerande jordbrukslandskap i en övergripande sänka mellan Köpinge backar i väster och lerskifferplatån i öster.

Morfologi: Avlagringen är en mindre ås som går samman med en något ryggformad kulle.

Täkter och material: Det finns en liten skärning i åsen som visar ett skifferrikt grus. Det finns också ett gammalt grustag i kullen som visar grusigt material i de nedre 4 m och finsand/sand i de översta 2 m. Sanden ökar i mäktighet åt nordväst i kullen. Materialet innehåller en del skiffer.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen någon meter med grusig sand under g v y.

Bildningshistoria: Åsen är bildad subglacialt under successiv isrecession i dödismiljö, medan den ryggformade kullen avsatts som en kameskulle genom bifurkation av smältvattenflödet under avsmältningen.

Samlat naturvärde: Bildningarna har ett ganska stort geovetenskapligt värde som geomorfologiskt element och för tolkningen av den regionala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Spridd bebyggelse ligger i kanten av avlagringen. Fornlämningar.

Grusinv i M-län
1D NO
Ystads kommun

4010. Svanedal

Ek karta	1D 9h Glemminge
Dom mtrl	Grus
Tot volym	1 500 000 fm ³
Teor utb volym	1 500 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området utgörs av ett flackt till undulerande jordbrukslandskap i den vida sänkan mellan Köpinge backar och lerskifferplatån i öster. Markanvändningen domineras av odlad mark.

Morfologi: Avlagringarna utgörs av flacka, men något välvda, ryggar. De nordligaste delarna saknar nästan morfologi.

Täkter och material: En gammal täkt finns i de mellersta delarna av området, ca 4 m djup, med grus och sand. Materialet är mycket skifferrikt. Ytsedimenten i övriga delar av avlagringen utgörs av ett skifferrikt grus.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns eventuellt material under g v y, men av dålig kvalité.

Bildningshistoria: Avlagringen är troligen avsatt som ett sandurfält i dödismiljö under isavsmältningen.

Samlat naturvärde: Bildningen har ett visst geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: En kraftledning passerar en del av området. Fornlämningar.

Grusinv i M-län
2D SO
Ystads kommun

4020. Römölla

Ek karta	2D Oh Bollерup
Dom mtrl	Grus
Tot volym	80 000 fm ³
Teor utb volym	80 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området utgörs av en undulerande platå, som åt norr och väster begränsas av en nedskuren dalgång, med ganska markerad erosionsbrant. Markanvändningen domineras av åkermark med en mindre lövskogsdunge.

Morfologi: Avlagringen består av mer eller mindre markerade kullar.

Täkter och material: Det har funnits en gammal täkt i västra delen av avlagringen, men den är nu delvis igenfylld. Schaktväggen är ca 6-10 m, med ett mycket skifferrikt grus.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen mycket begränsade mängder material under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten är avsatta som kameskullar i stagnant is under isavsmältningen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen. Förslag till skydd för naturmiljön föreligger kring å-dalen.

Övriga större motstående intressen: I västra delen finns det bebyggelse på en del av avlagringen.

Grusinv i M-län
1D NO
Ystads kommun

4030. Örumsgården

Ek karta	1D 9i Löderup
Dom mtrl	Sand
Tot volym	200 000 fm ³
Teor utb volym	200 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området ligger kring västra delen av en platå som har svaga sluttningar ned mot Fröslövsån åt norr och väster. Åkermark dominerar i landskapet.

Morfologi: Avlagringen utgörs av en svagt markerad kulle.

Täkter och material: Ett numera återställt sandtag har legat mitt i avlagringen. Materialet domineras av sand, med en hel del skiffer. Avlagringen är ca 4-5 m mäktig centralt, men minskar troligen i mäktighet lateralt.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns inga förutsättningar för material under g v y.

Bildningshistoria: Materialet har avsatts som en kamesbildning i ett dödislandskap under isavsmältningen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Grusinv i M-län
1D NO
Ystads kommun

4040. Örum

Ek karta	1D 9i Löderup
Dom mtrl	Grus
Tot volym	150 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området ligger i en svag ost-västlig sänka i jordbrukslandskapet. Bebyggelse täcker halva avlagringen, medan resterande område utgörs av odlad mark.

Morfologi: Avlagringen utgörs av en svagt, välvd rygg.

Täkter och material: Det har funnits en täkt i de västra delarna av avlagringen, men den är numera återställd. Materialet är ett skifferikt grus.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns endast en mycket begränsad materialvolym under g v y då berggrundsytan ligger relativt ytligt.

Bildningshistoria: Avlagringen är avsatt som en mindre kamesbildning, dvs i kontakt med dödis under isavsmältningen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Örums by är belägen på större delen av avlagringen. Örums by är av länsintresse för kulturmiljövården och det finns även fornlämningar i området.

Grusinv i M-län
1D NO
Ystads kommun

4050. Hörup

Ek karta	1D 9i Löderup
Dom mtrl	Sand och grus
Tot volym	6 000 000 fm ³
Teor utb volym	4 400 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området karakteriseras av flack terräng kring en höjdrygg. Marken används som åker- eller betesmark.

Morfologi: Avlagringen är en markant rygg med välvd eller platt toppyta och ganska branta sluttningar åt norr och söder.

Täkter och material: Det finns inga täkter i ryggformens östra delar, men ett par nedskurna vägar antyder att materialet är grovt. Materialet består av ett skifferikt, stenigt grus, 500 m öster om Hörup kyrka, sandigt strax väster om kyrkan och troligen sandigt även vid länsgränsen. Grusmaktigheten är ca 15-20 m. Ryggen är delvis moräntäckt. I ryggformens västra delar finns en medelstor täkt i den norra sluttningen. Materialet är skifferrikt och övervägande grusigt.

Material under grundvattenytan (g v y): G v y ligger lågt i bildningen och berggrundsytan ligger högt i området. Materialmaktigheten är därför under g v y endast någon till några meter.

Bildningshistoria: Ryggen är bildad i ett dödislandskap med isstöd som varit bestående under en längre tid under isavsmältningen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett mycket stort geovetenskapligt värde som geomorfologiskt element och för tolkningen av den regionala isavsmältningen genom lagrens genes och stratigrafi. Förslag till skydd för naturmiljön föreligger. Området ligger inom ett riksobjekt för naturvården.

Övriga större motstående intressen: En kyrka och en del hus ligger på avlagringens västra del. Skydd för vattentäkt. Det finns även fornlämningar i området.

Grusinv i M-län
1D NO
Ystads kommun

4060. Hedvigsdal

Ek karta	1D 9h Glemminge, 1D 9i Löderup
Dom mtrl	Grus och sand
Tot volym	7 300 000 fm ³
Teor utb volym	4 200 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området karakteriseras av flack terräng som stiger åt norr. Centralt ligger en höjdrygg. Den branta sydslutningen är ofta betesmark, medan övriga delar är uppodlade.

Morfologi: Avlagringen är delvis en separat ås, med ett norr om liggande plåtformat dödislandskap.

Täkter och material: Det har funnits en medelstor täkt, ca 8-10 m djup, i västra delen, med ett skifferrikt grusigt material. Den är numera igenlagd. Två mindre täkter, med ca 4-5 m höga skärningar finns i rullstensåsen väster om Hedvigsdal, med ett skifferrikt grusmaterial. Vägskärningen vid Hedvigsdal visar ett grusigt material i södra delen och sandigt i norr, båda mycket skifferrika. Avlagringen är delvis moräntäckt.

Material under grundvattenytan (g v y): G v y ligger lågt i området, men det finns troligen någon/några m skifferrik, grusig sand under den.

Bildningshistoria: Åsen har troligen bildats subglacialt under den aktiva isrecessionen, medan sanden är bildad som ett mera distalt sediment i det dödislandskap som blev kvar när den aktiva isen lämnade området.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett mycket stort geovetenskapligt värde som geomorfologiskt element och för tolkningen av den regionala isavsmältningen genom lagrens genes och stratigrafi. Området är en del av ett område av riksintresse för naturvården och förslag till skydd för naturmiljön föreligger.

Övriga större motstående intressen: Det finns spridd bebyggelse på avlagringen och i västra delarna finns ett vattenverk med skyddsområde för vattentäkt. Det finns fornlämningar i området.

Grusinv i M-län
1D NO
Ystads kommun

4070. Ingelstorp

Ek karta	1D 9h Glemminge
Dom mtrl	Stenigt grus
Tot volym	350 000 fm ³
Teor utb volym	200 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Landskapet är svagt undulerande. Marken används som åkermark.

Morfologi: Avlagringen består av flacka kullar eller ryggar.

Täkter och material: Det finns inga öppna skärningar i området, men materialet verkar bestå av ett grovt skifferrikt, stenigt grus. Avlagringen är troligen inte så mäktig.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen inte mycket material under g v y.

Bildningshistoria: Avlagringen är troligen avsatt mycket snabbt framför isen under deglaciationen.

Samlat naturvärde: Avlagringarna har ett geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Två gårdar ligger delvis på sedimenten. Avlagringen ligger inom område av riksintresse för kulturmiljövården med bl a fornlämningar.

Grusinv i M-län
1D NO
Ystads kommun

4080. Klockaregården

Ek karta	1D 9h Glemminge
Dom mtrl	Grus och sand
Tot volym	1 100 000 fm ³
Teor utb volym	600 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området utgörs av en svagt utbildad långsträckt rygg i det relativt flacka landskapet, med en svag sluttning ner mot Tuvebäcken i norr och det svagt undulerande landskapet i söder. Marken används som åkermark.

Morfologi: Avlagringen har en markant kulle i de östra delarna men saknar i övrigt markerad morfologi.

Täkter och material: Det finns inga täkter i sedimenten, men avlagringen tycks bestå av grus och delvis stenigt grus i de östra delarna, medan de västra delarna består av sand och grusig sand. Avlagringen är lokalt 4-5 m mäktig, men oftast av ringare mäktighet.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns ingen grusresurs under g v y.

Bildningshistoria: Avlagringen är troligen avsatt som en kamesbildning i ett dödislandskap under isavsmältningen. Sedimenten är eventuellt delvis omlagrade av strandprocesser.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Det finns viss bebyggelse på förekomsten och en idrottsanläggning i de västra delarna av avlagringen. De östra delarna ligger inom område av riksintresse för kulturmiljövården med bl a fornlämningar.

Grusinv i M-län
1D NO
Ystads kommun

4090. Löderup kyrka

Ek karta	1D 9h Glemminge, 1D 9i Löderup
Dom mtrl	Grus
Tot volym	700 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området ligger kring en flack höjd och har en svag sluttning åt norr mot Tuvebäcken. Marken används för jordbruksproduktion.

Morfologi: Avlagringen är ca 1,5 km lång. Den består av en kulle vid Valleberga och en kulle ca 500 m öster om Valleberga, samt en mindre rygg väster om Löderup. I övrigt saknar den morfologi.

Täkter och material: Det finns inga täkter i avlagringen, men materialet tycks vara ganska grovt, med stenigt grus i vissa områden. Det domineras dock av grus. Avlagringarna är oftast mindre än 2-3 m mäktiga.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen inga grusresurser under g v y.

Bildningshistoria: Sedimentet är troligen snabbt avsatt framför en isfront eller i ett dödislandskap under deglaciationen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Det ligger en del bebyggelse utspridd på avlagringen. Väg 10 går över en del av förekomsten. Det finns fasta fornlämningar på avlagringen och ett par kyrkor. Hela avlagringen ligger inom område av riksintresse för kulturmiljövården.

Grusinv i M-län
1D NO
Ystads kommun

4100. Peppinge

Ek karta	1D 8i Hagestadborg
Dom mtrl	Sand
Tot volym	900 000 fm ³
Teor utb volym	400 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området är beläget i det småkuperade till undulerande jordbrukslandskapet norr om Kåsebergaåsen. Odlingsmark dominerar markanvändningen.

Morfologi: Avlagringen består av flera kullar, ibland med flacka överytor, skiljda åt av flacka sänkor. Den sydligaste kullen har markanta sluttningar mot öster och väster.

Täkter och material: Det finns inga täkter i kullarna. Materialet i den södra kullen är grusig sand, medan den norra delen består av finsand i ytan. Avlagringen är troligen ca 10 m mäktig och utgörs av grusig sand.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen en mindre grusresurs under g v y. Materialet utgörs sannolikt av grusig sand begränsat till ett par meters mäktighet.

Bildningshistoria: Avlagringen är av kamestyp, dvs avsatt i dödismiljö under isavsmältningen. Avlagringen har tydliga iskontaktsluttningar åt öster och väster.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Det finns flera gårdar på avlagringen och även en gammal mölla i kanten av den. I södra delen finns en fast fornlämnning. Avlagringen ligger inom område av riksintresse för kulturmiljövården.

Grusinv i M-län
1D NO
Ystads kommun

4110. Hagalid

Ek karta	1D 8h Kåseberga
Dom mtrl	Sand
Tot volym	3 500 000 fm ³
Teor utb volym	800 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området ligger mellan det mycket flacka lågområdet i söder och det undulerande landskapet i norr. Odlings- eller betesmark dominerar markanvändningen, men östra delen utgörs av gles betad lövskog.

Morfologi: Avlagringen har en mer eller mindre markant ryggform.

Täkter och material: En liten täkt med något grusig sand har funnits vid Hagalid. Österut dominerar sand. Avlagringen är troligen några m mäktig och utgörs av sand.

Material under grundvattenytan (g v y): Att döma av täkten vid Hagalid, ligger g v y relativt högt. Det kan finnas fyndigt material inunder, men troligen inte av någon större mäktighet.

Bildningshistoria: Avlagringen vid Hagalid är troligen avsatt som en kameskulle i ett dödislandskap under isavsmältningen. Dessa sediment har sedan om-lagrats genom våg- och vinderosion under senglacial eller littorinatid till strand - och dynavlag-ringar.

Samlat naturvärde: Avlagringen har stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen och den postglaciala landskapsutvecklingen.

Övriga större motstående intressen: I östra och västra delarna finns bebyggelse. På ryggen finns ett stort antal fasta fornlämningar. Området är av riksintresse för kulturmiljövården.

Grusinv i M-län
1D NO
Ystads kommun

4120. Alingsgård

Ek karta	1D 8h Kåseberga
Dom mtrl	Sand
Tot volym	1 100 000 fm ³
Teor utb volym	550 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området norr om Kåsebergaåsen utgörs av ett mycket flackt jordbrukslandskap med enstaka kullar. Odlad mark dominerar markanvändningen.

Morfologi: Avlagringen utgör en mycket markant kulle i landskapet.

Täkter och material: En liten skärning i kullen finns vid Alingsgård. Materialet utgörs av finsand/silt, vilket även finns i ytan. Det finns eventuellt grövre material på djupet. Mäktigheten på sedimenten är ca 5-10 m.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en del ganska grovt material under g v y men det utgör troligen en begränsad volym.

Bildningshistoria: Sedimenten är avsatta som en kameskulle i dödismiljö under isavsmältningen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde som geomorfologiskt landskapselement och för tolkningen av den lokala isavsmältningen. Avlagringen ligger inom ett område av riksintresse för naturvården.

Övriga större motstående intressen: Ett par gårdar ligger på avlagringen vars norra delar är av riksintresse för kulturmiljövården. Fornlämningar.

Grusinv i M-län
1D NO
Ystads kommun

4130. Hammars backar

Ek karta	1D 8h Kåseberga
Dom mtrl	Sand
Tot volym	42 000 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	I

Landskap och topografi: Området ligger längs Ystad-buktens sydöstra strand och karakteriseras av en markant rygg, med en klint längs kusten, samt ett mycket flackt kärr- och slättland norr om ryggen. Landskapet har stor och varierande relief. Ryggen utgörs av betesmark, medan slättlandet är åkermark.

Morfologi: Avlagringen utgörs av en plåtåformad rygg som är inskuren i sänkor och dalar. Norr om ryggen finns även ett varierat småkulligt landskap öster om Hammar.

Täkter och material: Det finns ett flertal mindre igenlagda och igenvuxna täkter i backarna. Det finns också flera mer eller mindre aktiva erosionsbranter utmed kusten. Materialet domineras av finsand/sand i de övre delarna, ca 15-20 m, medan de undre delarna, ca 10 m innehåller sand/grovsand/grus. Det finns mindre områden med morän på ytan.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen stora mängder skifferrikt material, sand, grovsand och grus under g v y. Materialet är troligen några m mäktigt.

Bildningshistoria: Materialet är avsatt i dödis-miljö. Avlagringen var lateralt stabiliserad av dödis. Mellan dödisblocken avsattes en sanduravlagring som ändrade karaktär uppåt i lagerföljden med en stigande vattennivå.

Samlat naturvärde: Morfologiskt och bildningsmässigt är Hammars backar av största geovetenskapliga värde för tolkningen av den regionala isavsmältningen. Även kust- och klintprocesserna är av stort geovetenskapligt värde. Området har landskapsbildsskydd och är föreslaget till naturreservat. Strandskydd föreligger längs kusten. Området ligger inom ett riksojekt för naturvård och friluftsliv.

Övriga större motstående intressen: Några gårdar ligger längs norra kanten på bildningen. Det finns fornlämningar i området. Västra delen är militärt övningsområde.

Grusinv i M-län
1D NO
Ystads kommun

4140. Kåsebergaåsen

Ek karta	1D 8h Kåseberga, 1D 8i Hagestadborg, 1D 8j Sandhammaren
Dom mtrl	Sand och grus,
Tot volym	89 000 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	I

Landskap och topografi: Området utgörs av en markerad rygg i ost-västlig riktning längs sydkusten. Den är delvis uppodlad, men utgörs också av betesmark och skog. Norr och öster om ryggen ligger ett mycket flackt slättland, som också utgör sydkusten längs östra delen av avlagringen.

Morfologi: Ryggen utgörs av en något undulerande plåtå kring 20-30 m, med branta sluttningar. Plåtån är delvis inskuren av små dalar och sänkor.

Täkter och material: Ett par mindre grustag eller skärningar finns i de övre, sandiga eller siltiga lagren. Några gamla igenväxta, medelstora täkter finns i de branta sluttningarna. Dessa visar ett material med växlande lager av skifferrik grus och sand. De översta 7-8 m utgörs dock av finkornigare lager. Överst ligger på vissa platser morän eller lera.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen stora mängder skifferrikt material under g v y, huvudsakligen stenigt och grusigt. Mäktigheten uppgår troligen till några m.

Bildningshistoria: Materialet är avsatt i stagnant ismiljö, relativt fronthärra, med avlagringen lateral stabiliserad av dödis. Mellan dödisblocken har avsatts en sanduravlagring, som har ändrat karaktär uppåt i lagerföljden p g a en stigande vattennivå.

Samlat naturvärde: Morfologiskt och bildningsmässigt är Kåsebergaåsen av största geovetenskapliga värde för tolkningen av den regionala isavsmältningen. Även kust- och klintprocesserna är av stort geovetenskapligt och pedagogiskt värde. Ett naturreservat finns i de östra delarna av plåtån. Landskapsbildsskydd föreligger och området har föreslagits som naturreservat. Strandskydd finns längs kusten. Området utgör en del av ett riksobjekt för naturvården och friluftslivet.

Övriga större motstående intressen: Det finns både permanent och fritidsbebyggelse på plåtån. Stora

delar av området är av riksintresse för kultur-
miljövården med bl a fasta fornlämningar.

Grusinv i M-län
1D NO
Ystads kommun

4150. Stockholmsgården

Ek karta	1D 8i Hagestadborg
Dom mtrl	Sand
Tot volym	1 400 000 fm ³
Teor utb volym	650 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Landskapet norr om Kåsebergaåsen är mycket flackt men övergår i ett svagt undulerande eller småkuperat landskap åt norr. Marken används som åkermark.

Morfologi: Avlagringen utgörs av tre sammanhängande kullar.

Täkter och material: Det finns ingen täkt i avlagringen, men ytlagren antyder ett grusigt sandigt sediment, troligen ca 10 m mäktigt.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen en del material under g v y med grusig sand, men begränsat till ett par meters mäktighet.

Bildningshistoria: Kullarna är troligen kamesbildningar, som är avsatta i ett dödislandskap under isavsmältningen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde som geomorfologiskt element och för tolkningen av den lokala isavsmältningen. Avlagringen ligger delvis inom ett område av riksintresse för naturvården.

Övriga större motstående intressen: Bebyggelse ligger i kanten av avlagringen. Ett par fasta fornlämningar finns inom området.

Grusinv i M-län
1D NO
Ystads kommun

4160. Tornhög - Nyslätt

Ek karta	1D 8i Hagestadborg
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	1 000 000 fm ³
Teor utb volym	600 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området utgörs av ett undulerande landskap som mot söder övergår i ett mycket flackt slättområde. Marken används som åkermark men det finns även ett par mindre lövskogsdungar.

Morfologi: Avlagringen utgörs av två markerade ryggar/kullar skilda åt av en sänka.

Täkter och material: En gammal igenfylld täkt finns ett par hundra meter söder om Tornhög. Kullarna består av grusig sand som blir finkornigare perifert. Avlagringarna är troligen 3-5 m mäktiga. Sänkan består av finkornigare material och glacial lera.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen en begränsad volym under g v y men mäktigheten är maximalt ett par meter.

Bildningshistoria: Kullarna är avsatta som kamesbildningar under isavsmältningen i ett dödislandskap.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde som geomorfologiskt element och för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Det finns en del bebyggelse på Tornhögs-kullen och en fast fornlämning på Nyslättskullen.

Grusinv i M-län
1D NO
Ystads kommun

4170. Hagestadborgs mölla

Ek karta	1D 8i Hagestadborg
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	150 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området ligger i ett relativt flackt småkulligt jordbrukslandskap. Åt öster blir landskapet flackare, medan det småkulliga landskapet fortsätter mot väster. Marken används som åkermark och bebyggelse.

Morfologi: Avlagringen utgörs av en markant kulle.

Täkter och material: Det finns ingen öppen skärning i avlagringen. Materialet består av grusig sand, och är ca 4-5 m mäktigt. I kullen finns eventuellt osorterade sediment. Morän överlagrar den grusiga sanden i de perifera delarna.

Material under grundvattenytan (g v y): Bildningens morfologi och läge antyder, att det inte finns några volymer under g v y.

Bildningshistoria: Avlagringen är troligen avsatt som en kameskulle under deglaciationen. En dödis-spricka har fyllts upp med isälvs-material, och sedan delvis överlagrats av utsmält moränmaterial.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Det finns ett par hus och en gammal väderkvarn på kullen. En väg passerar över kullen. Väderkvarnen och dess läge utgör ett kulturhistoriskt objekt av stort värde.

Grusinv i M-län
1D NO
Ystads kommun

4180. Hejdedal

Ek karta	1D 8j Sandhammaren
Dom mtrl	Grus
Tot volym	450 000 fm ³
Teor utb volym	100 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området är ett mycket flackt men svagt undulerande jordbrukslandskap som sakta höjer sig mot norr. Odlad mark dominerar markanvändningen.

Morfologi: Avlagringen är svagt ryggformad i nordost-sydvästlig riktning. Den planar ut mot en sänka i sydväst.

Täkter och material: Det har funnits ett mindre grustag i ryggens mellersta del, som numera är återställt. Bildningen innehåller huvudsakligen ett skifferrikt grus, som distalt blir finkornigare. Mäktigheten är troligen 3-5 m.

Material under grundvattenytan (g v y): G v y och berggrundsytan ligger troligen ganska ytnära, vilket starkt begränsar möjligheterna att finna något brytvärt material under g v y.

Bildningshistoria: Ryggen är avsatt under relativt kort tid vid deglaciationen av området och utgör troligen en mindre sandur- eller kamesbildning.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett visst geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: En väg passerar över ryggen och några gårdar ligger på eller i anslutning till avlagringen. Området är av riksintresse för kulturmiljövården. Fornlämningar.

Grusinv i M-län
1D NO
Ystads kommun

4190. Ramshög

Ek karta	1D 8j Sandhammaren
Dom mtrl	Sand
Tot volym	450 000 fm ³
Teor utb volym	200 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området är mycket flackt och ligger på en svag sluttning åt söder mot Hagestad mosse. Marken används för betesdrift eller som åkermark.

Morfologi: Avlagringen uppvisar en mycket svag egen morfologi. Den svagt undulerande ytan är troligen uppkommen genom vindavsatta sediment.

Täkter och material: Det finns en mindre igenrasad grop i sedimentet. Materialet utgörs av 2-3 m finsand.

Material under grundvattenytan (g v y): Några större mängder material under g v y finns troligen inte då berggrunden ligger relativt nära ytan.

Bildningshistoria: Bildningens ursprung är oklar, men kan vara distalt isälvmaterial som har omlagrats genom svall- eller vinderosion.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen och för sen- och postglaciala havsnivåfluktuationer.

Övriga större motstående intressen: En fast fornlämning finns i västra delen av bildningen. Delar av området är av riksintresse för kultur- miljövärden.

Grusinv i M-län
1D NO
Ystads kommun

4200. Ekesåkra

Ek karta	1D 8j Sandhammaren
Dom mtrl	Sand
Tot volym	150 000 fm ³
Teor utb volym	150 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Landskapet är mycket flackt utan några uttalade former. Det utgörs huvudsakligen av jordbruksmark, men inkluderar även ett par skogsdungar.

Morfologi: Avlagringens morfologi, med svag antydan till små ryggar eller kullar, liknar mer sekundära erosionsformer än primära avsättningsformer.

Täkter och material: Det finns ingen täkt i området. Materialet är troligen 2 m mäktigt och sandigt. Sanden underlagras eventuellt av ofyndigt finkornigt material.

Material under grundvattenytan (g v y): G v y ligger högt i området men stratigrafiska undersökningar i sänkan antyder att mängden fyndigt material under g v y är mycket begränsad.

Bildningshistoria: Sedimenten kan vara avsatta som isälvsmaterial i de understa delarna, medan de översta delarna troligen består av postglacialt om- lagrad strandsand och vindavsatta sediment.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av de postglaciala havsnivåförändringarna. Området ligger inom ett riksobjekt för naturvården och friluftslivet.

Övriga större motstående intressen: Spridd bebyggelse ligger marginellt på avlagringen. Området är av riksintresse för kulturmiljövården med bl a fornlämningar.

Grusinv i M-län
1D NO
Ystads kommun

4210. Sandhammaren

Ek karta	1D 8j Sandhammaren
Dom mtrl	Sand
Tot volym	27 700 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	I

Landskap och topografi: Området utgör det sydostligaste hörnet av Skåne och är mycket flackt. Topografin överstiger inte 10 m ö h. Området avgränsas av den omböjda kustzonen och av Tyge å och Hagestad mosse i norr. Större delen av arealen är skogklädd, medan mindre områden utgörs av odlings- och betesmark.

Morfologi: Avlagringen karakteriseras av en yttre zon med mer eller mindre väl utbildade sanddynor och en inre zon med mera utjämnad morfologi.

Täkter och material: Materialet består av nästan helt ren kvartssand. Mäktigheten varierar från ett par meter upp till ca 7-8 m.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns ca 3-4 m material under g v y som består av relativt ren kvartssand.

Bildningshistoria: Sedimenten är avsatta genom kustprocesser under sen- och postglacial tid. Strömmar från nordost-ost och sydväst har samverkat i uppbyggnaden. Troligen är stora delar av sedimenten avsatta under litorinatiden. Ytlagren har senare omlagrats genom vinderosion.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett mycket stort pedagogiskt och geovetenskapligt värde genom processer, morfologi, landskapselement och bildningshistoria. Större delen av området utgörs av naturreservat, varav ett ännu ej vunnit laga kraft, och förslag till naturreservat. Det föreligger strandskydd längs Tyge å. Riksobjekt för naturvärden och friluftslivet.

Övriga större motstående intressen: Spridd bebyggelse ligger på avlagringen, som också korsas av ett par vägar. Fyrstationen utgör ett byggnadsminnesmärke. Området är av riksintresse för kulturmiljövården med bl a fornlämningar.

4.3 Sjöbo kommun

Sjöbo kommun utgörs huvudsakligen av delområde 5 Vombsänkan och 6 Lerskifferslätten, samt delar av delområde 2 Backlandskapet och 4 Romeleåsen. Se 3.3 i den inledande beskrivningen. Naturgrus förekommer rikligt inom hela kommunen med undantag av de norra delarna.

Sjöbo kommun kan indelas i fyra naturgeografiska områden: Romeleåsen, Sövde-Snogeholms-området, Vombsänkan och Lerskifferslätten. Avgränsningen av områdena följer delområdesindelningen.

1. Romeleåsen

Området utgör sydvästra delen av kommunen och omfattar Romeleåsens flacka platåyta och nordöstra sluttningszonen ned mot Vombsänkan och backlandskapet. Den övre, flacka platåytan karakteriseras av ett öppet landskap med åkrar och betesmarker. Sluttningszonen är ofta skogbevuxen och bryts av flera inskurna raviner och dalar. Områdets berggrund består av kristallina bergarter, vanligen granit och gnejs, men även mindre områden med grönstenar förekommer. Berggrunden genomslås på några ställen av diabaser. Jorddjupet är inom platån relativt litet och berggrunden går i dagen på flera ställen. Jorddjupet ökar och blir mäktigare mot nordost i sluttningszonen, där jurassiska sedimentbergarter anstår, vanligen lerskiffer och sandstenar.

Naturgrus förekommer längs Romeleåsens sluttningszon utmed Vombsänkan och backlandskapet. Materialet domineras i norr av sand eller grusig sand och i söder och sydost av sandigt grus-grusig sand.

Materialet är ofta av låg kvalitet med betydande andel mjuka sedimentbergarter, men inom några av förekomsterna kan kvalitén lokalt vara bättre.

Förutsättningar för alternativa material, främst bergkrossmaterial, är mycket goda och finns redovisade separat i en rapport från länsstyrelsens miljövårdsenhet (1988:2). Lokalt finns starka motstående intressen, framför allt naturvårds- och kulturhistoriska intressen.

2. Sövde-Snogeholms-området

Området utgör sydöstra delen av kommunen och omfattar backlandskapets (delområde 2) norra del. Området domineras av skogs- och betesmarker och är relativt kuperat. Inom området finns flera stora sjöar. Området underlagras till största delen av kretaceiska kalkstenar. I sydväst anstår jurassiska bergarter i en zon utmed Romeleåsen. Jorddjupet är inom större delen av området mycket stort.

Naturgrus förekommer främst i norr, i en zon utmed Vombsänkan, med endast mindre förekomster i söder. Materialet domineras av grus och sandigt grus. Det har relativt låg kvalitet, då det innehåller en stor andel mjuka sedimentbergarter. Grova moräner har inte påträffats inom om-

rådet. Förutsättningar för bergkrossmaterial saknas inom området. Starka motstående intressen, främst naturvårdsintressen, finns för området som till största del ingår i områden av riksintresse för naturvården.

3. Vombsänkan

Området utgör kommunens västra och mellersta delar och omfattar hela delområde 5. Det är mycket flackt och domineras av jordbruks- och skogsmark. Området underlagras av kretaceiska kalkstenar och begränsas norrut av Fyledalsförkastningen, där silurisk lerskiffer anstår. Jorddjupet är stort inom huvuddelen av området.

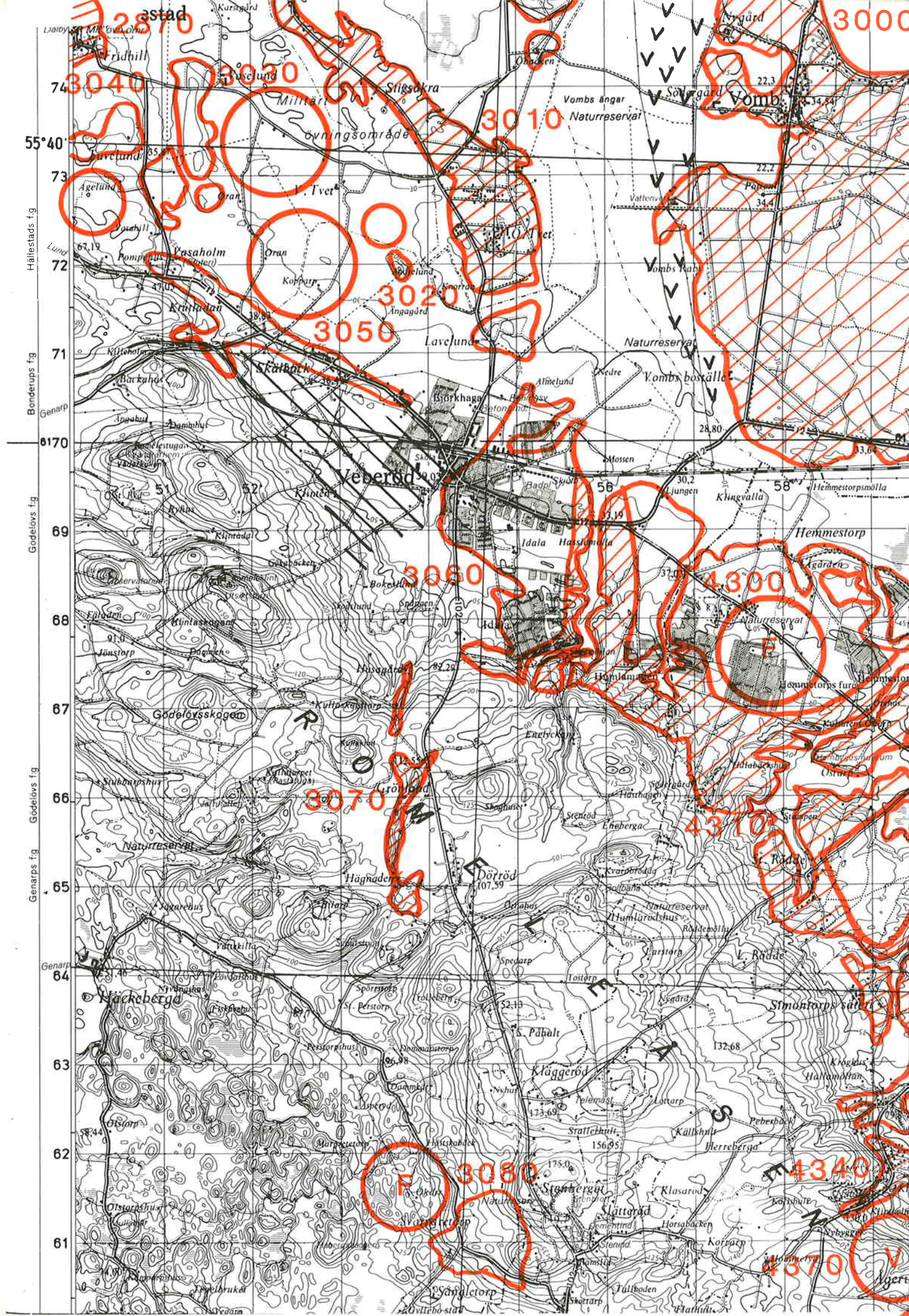
Naturgrus finns inom större delen av området. Materialet domineras av sand och sandigt grus. Det har ofta låg kvalitet med betydande andel mjuka sedimentbergarter, främst skiffer.

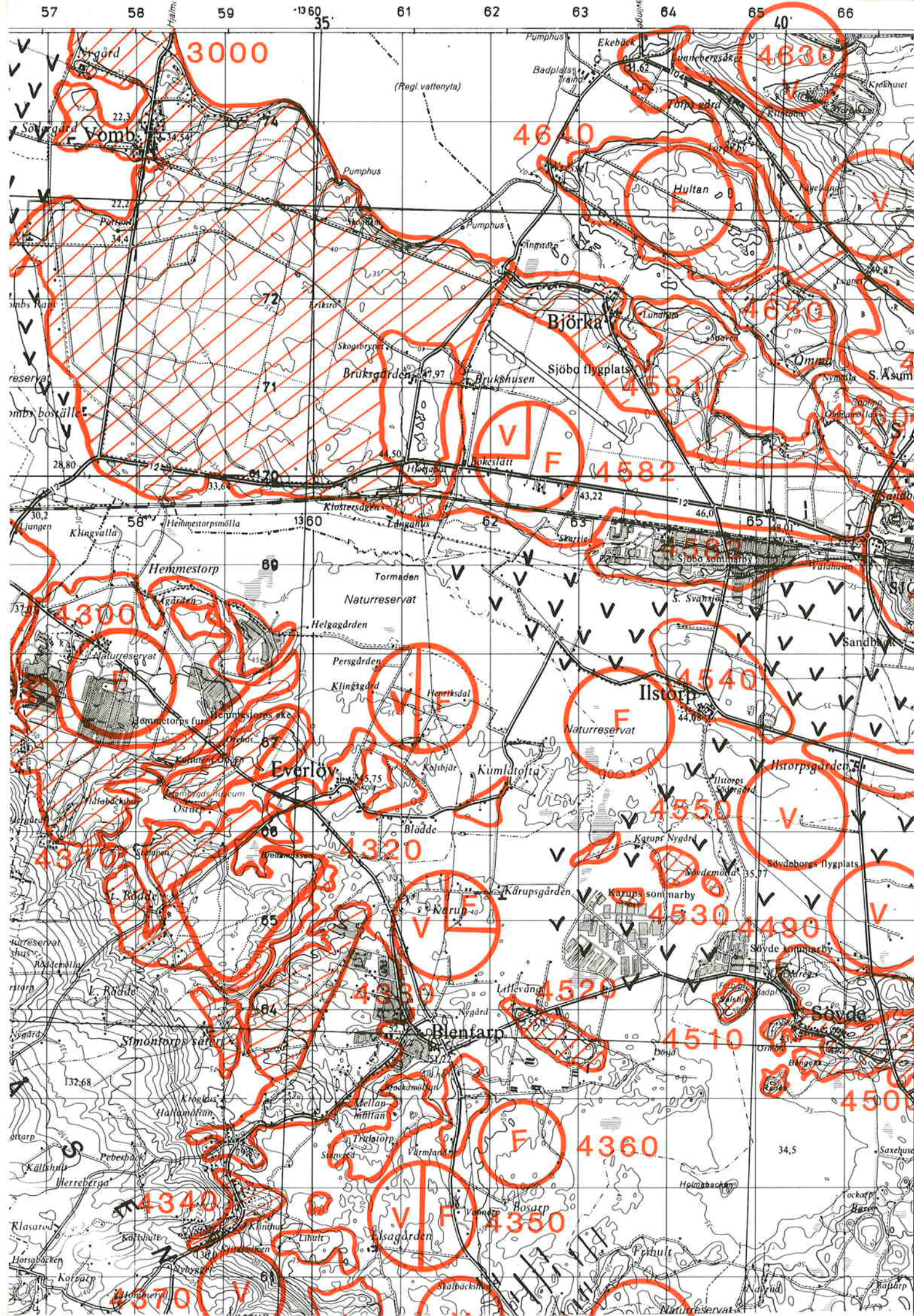
Förutsättningar för alternativa material i form av grova moräner och bergkrossmaterial saknas. Lokalt finns starka motstående intressen, främst naturvårdsintressen.

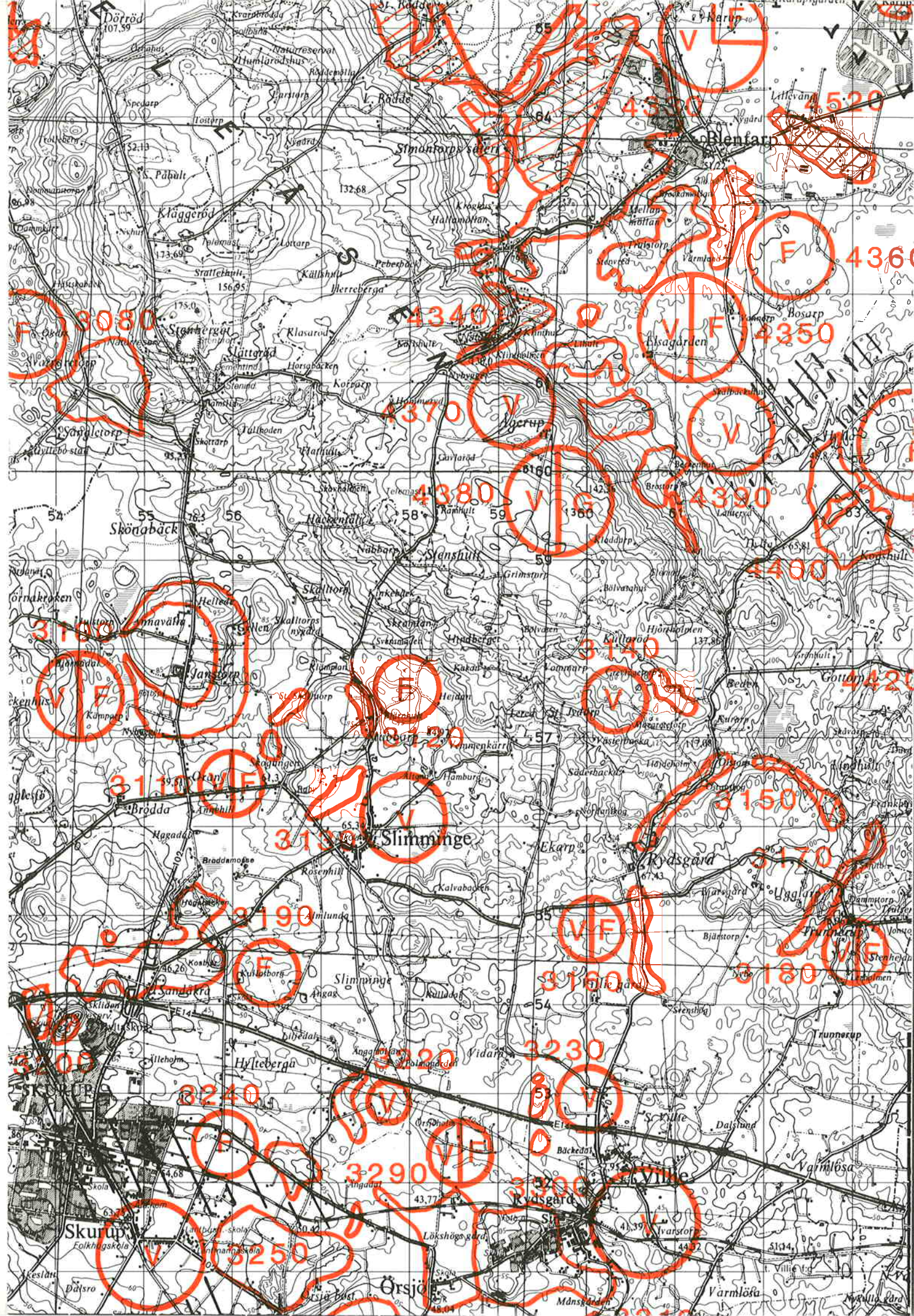
4. Lerskifferslätten

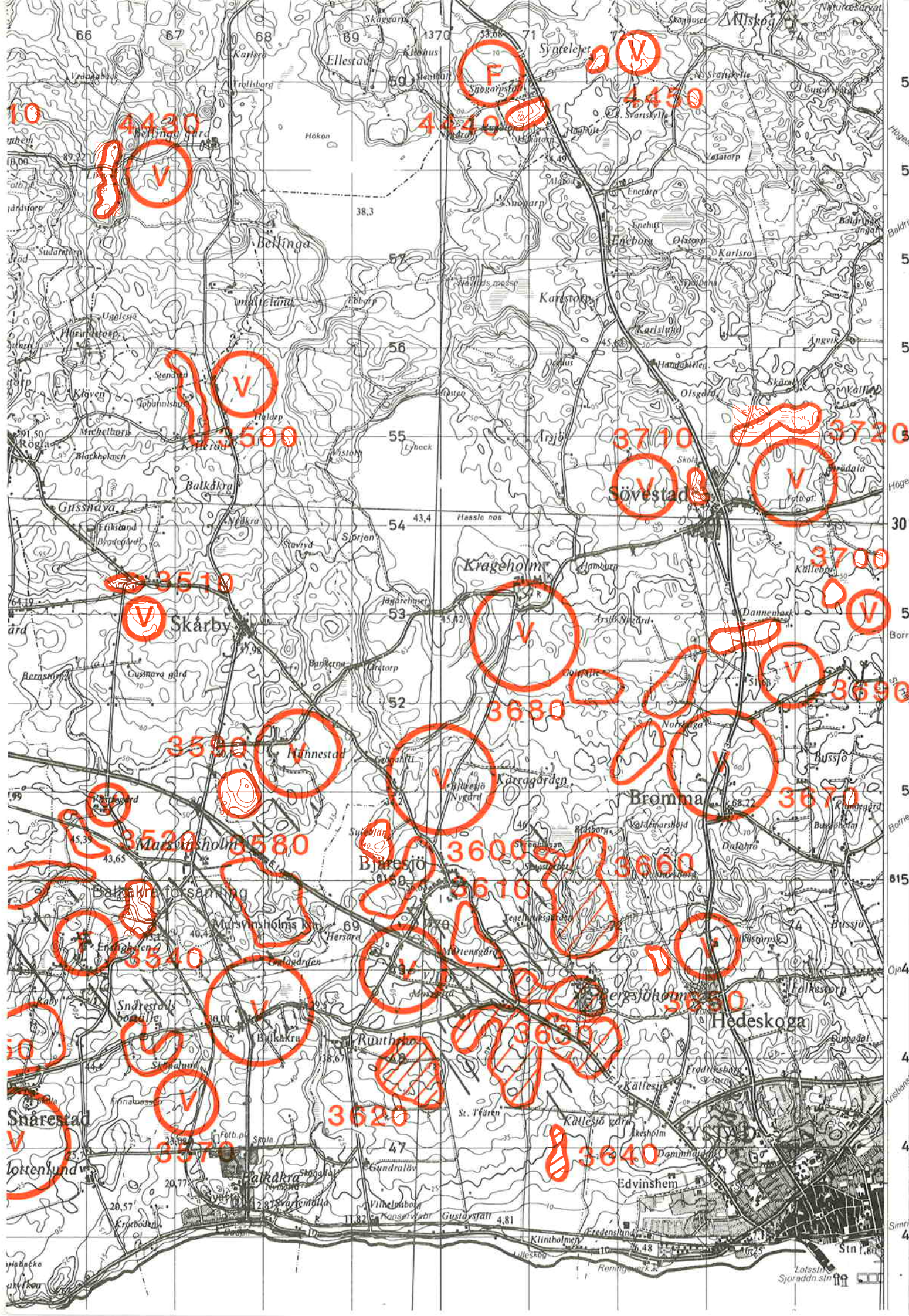
Området utgör kommunens norra delar och omfattar hela delområde 6. Det är relativt flackt och domineras av åker- och betesmark, med mindre inslag av skogsmark. Området underlagras till största delen av siluriska lerskifferar. Mindre områden i sydväst upptas av graniter och den nordligaste delen, utmed kommun- och länsgränsen, upptas av gnejs och kambrisk sandsten. Berggrundsytan ligger relativt ytligt inom större delen av området, varför jorddjupet är ganska ringa.

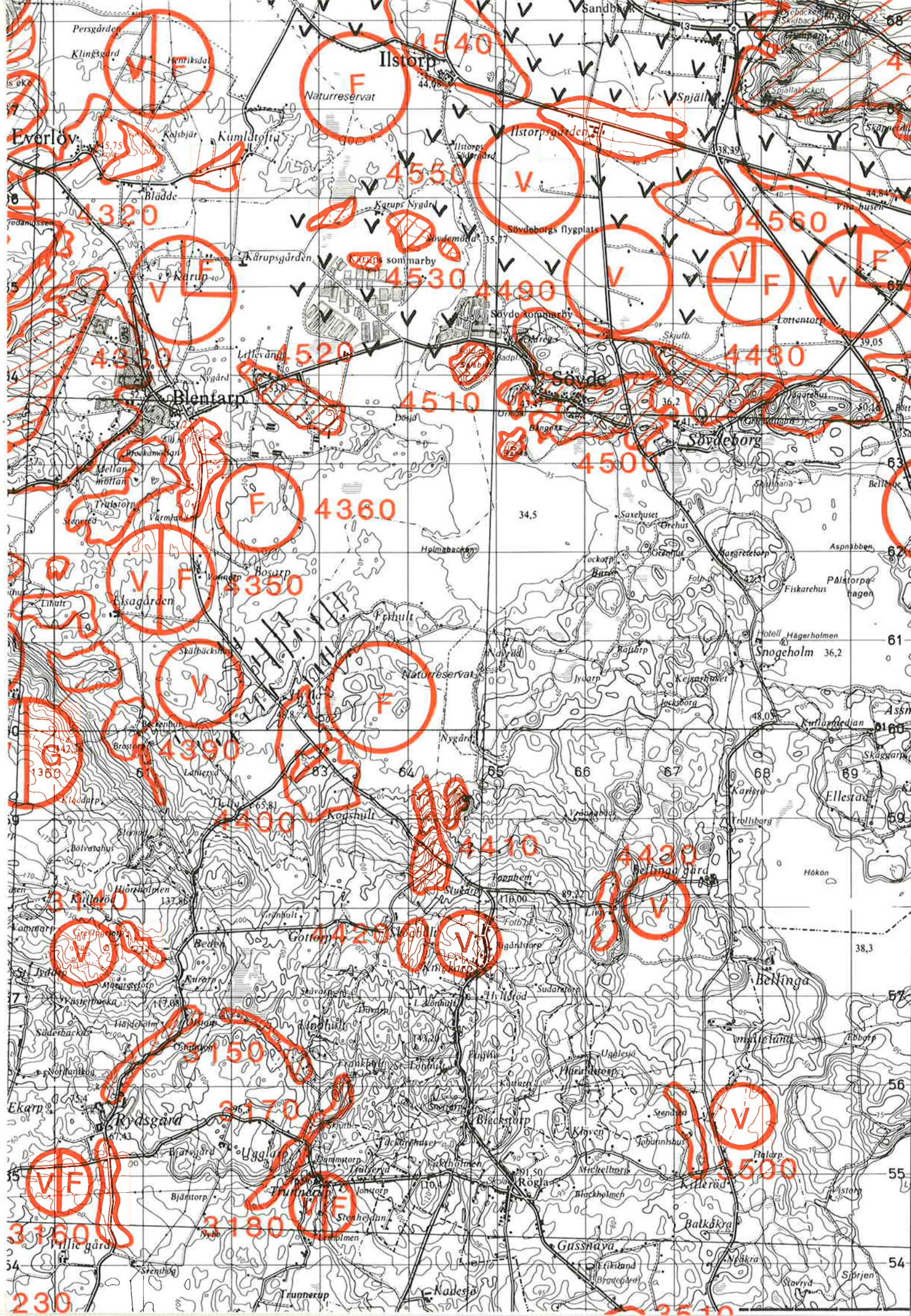
Naturgrus förekommer i brytvärda mängder endast i områdets södra delar. Materialet domineras av grus och stenigt grus. Det är ofta av låg kvalitet med höga halter mjuka sedimentbergarter, främst ler- och alunskiffer. Lokalt kan halten mjuka sedimentbergarter vara lägre. Grova moräner har inte påträffats i brytvärda mängder i området. Förutsättningar för bergkrossmaterial saknas inom större delen av området utom längst i norr och i sydväst. Lokalt finns starka motstående intressen, framförallt naturvårds- och kulturhistoriska intressen.

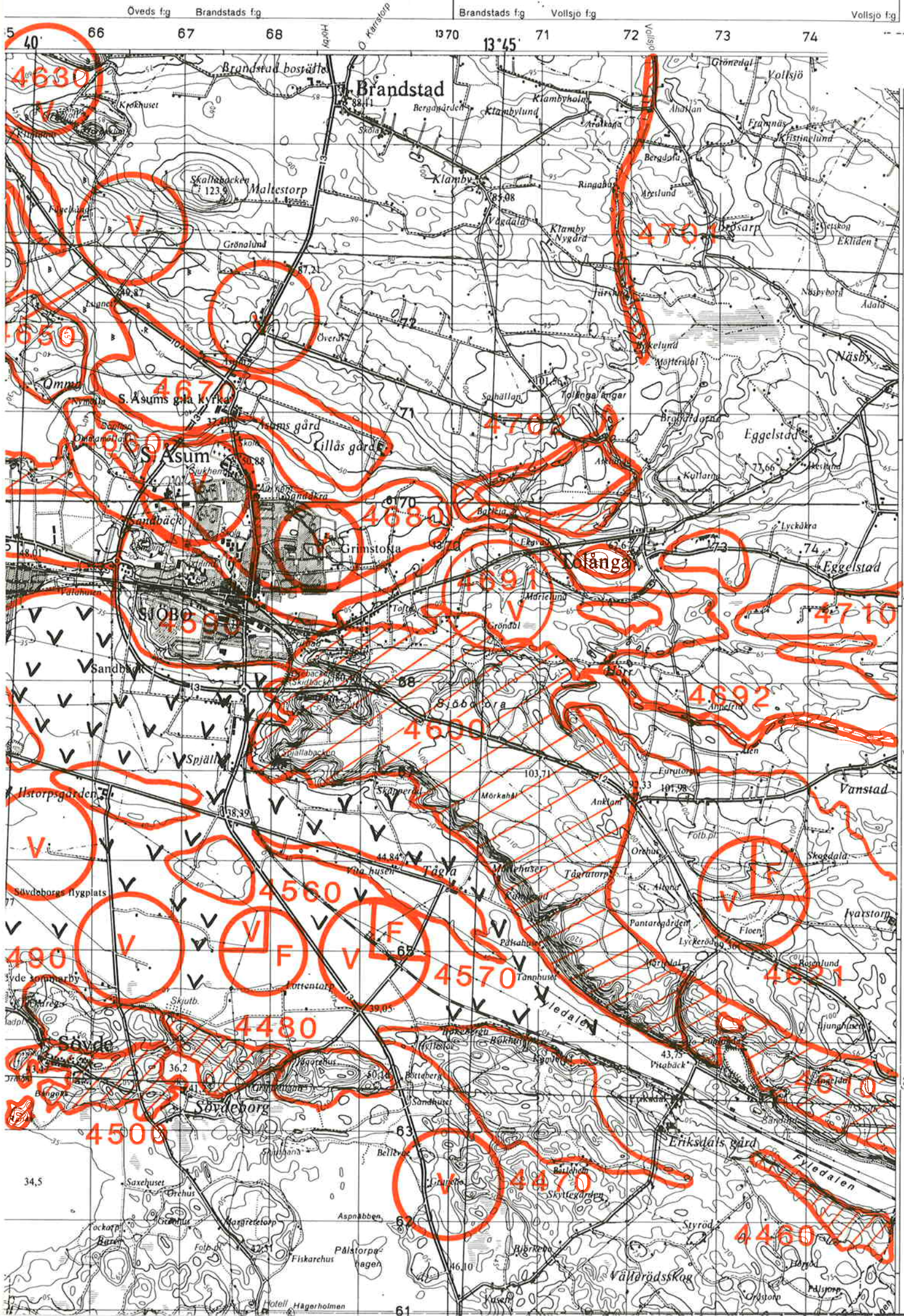

Oveds f:g

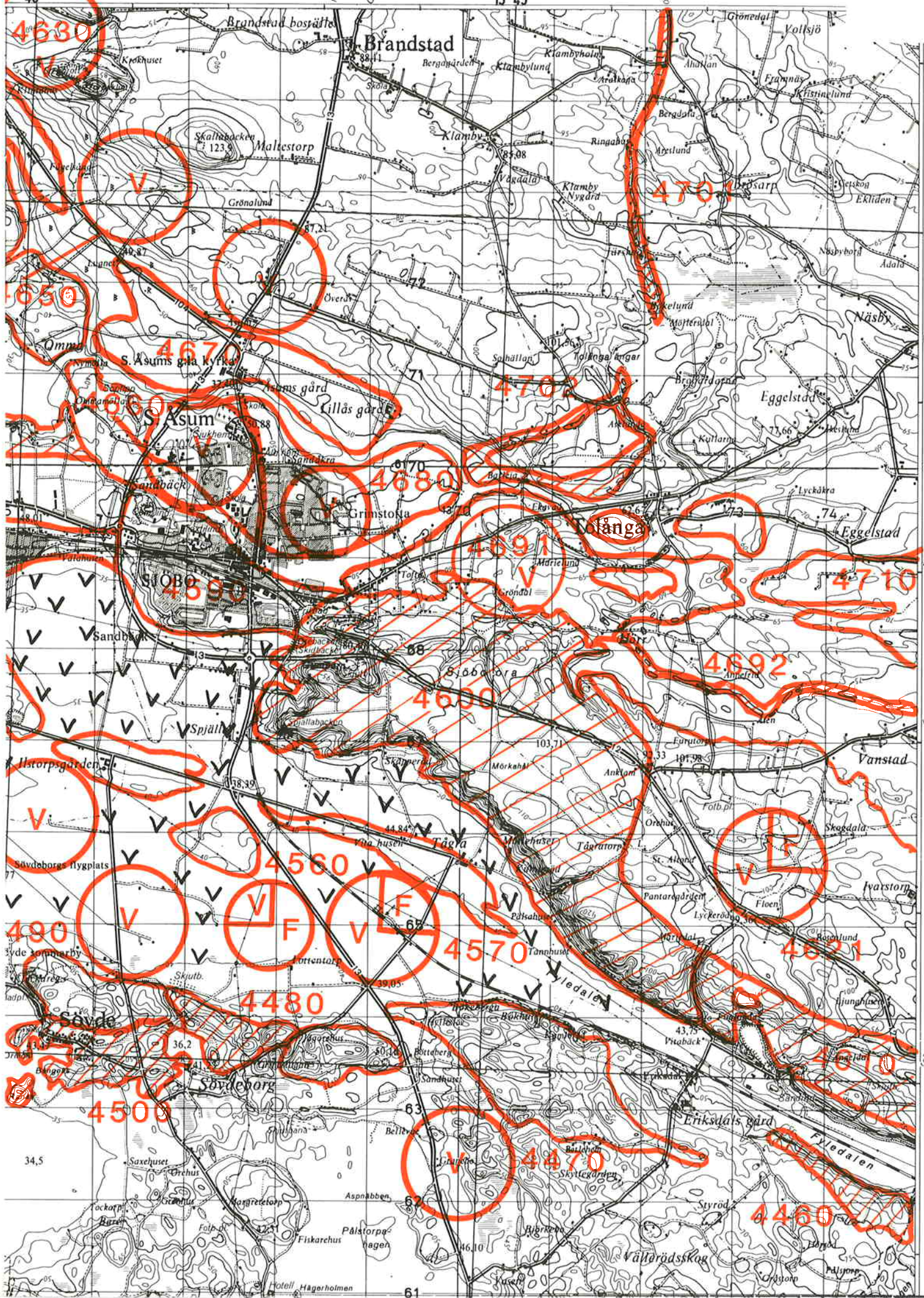
Brandstads f:g

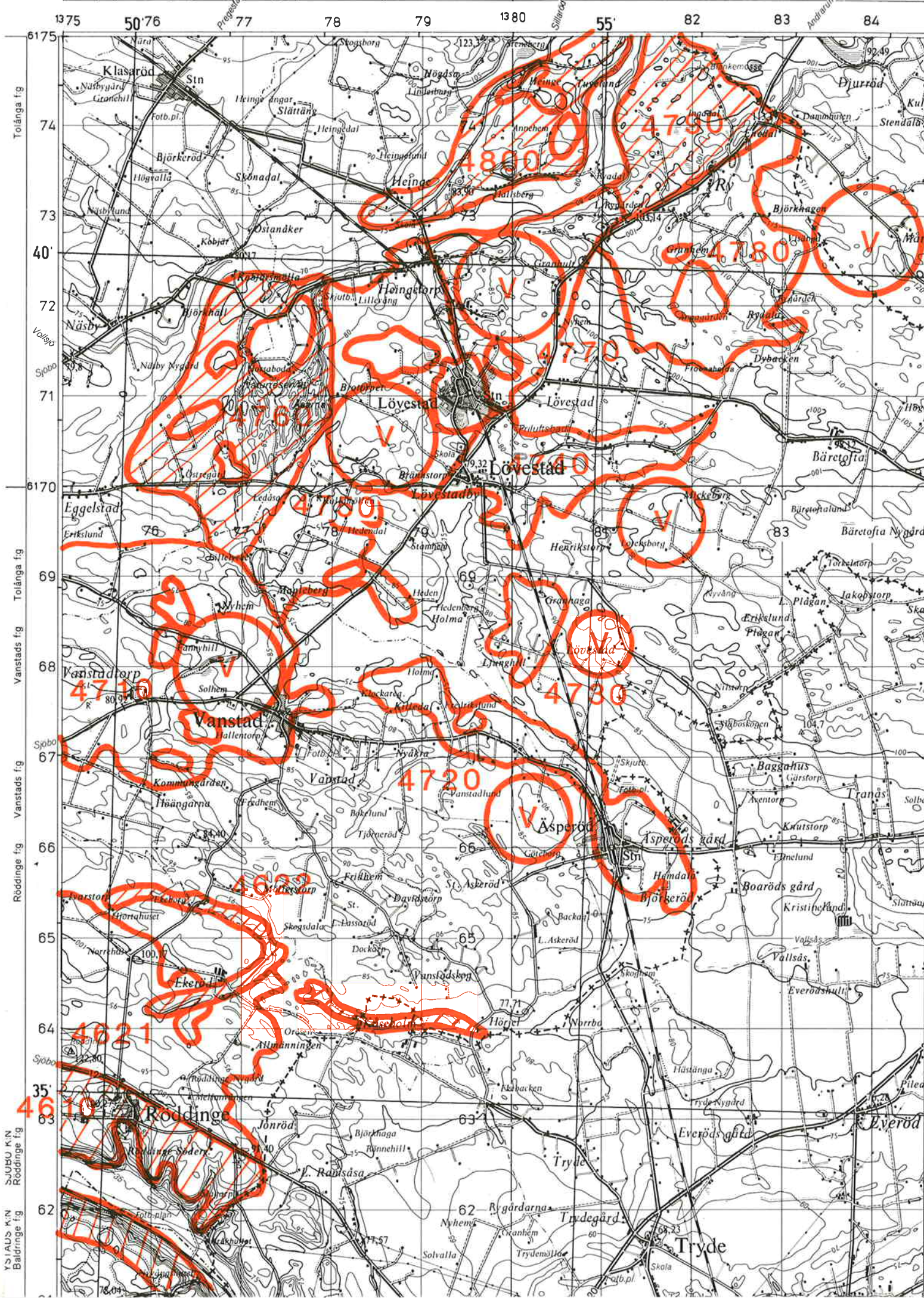
Brandstads f:g

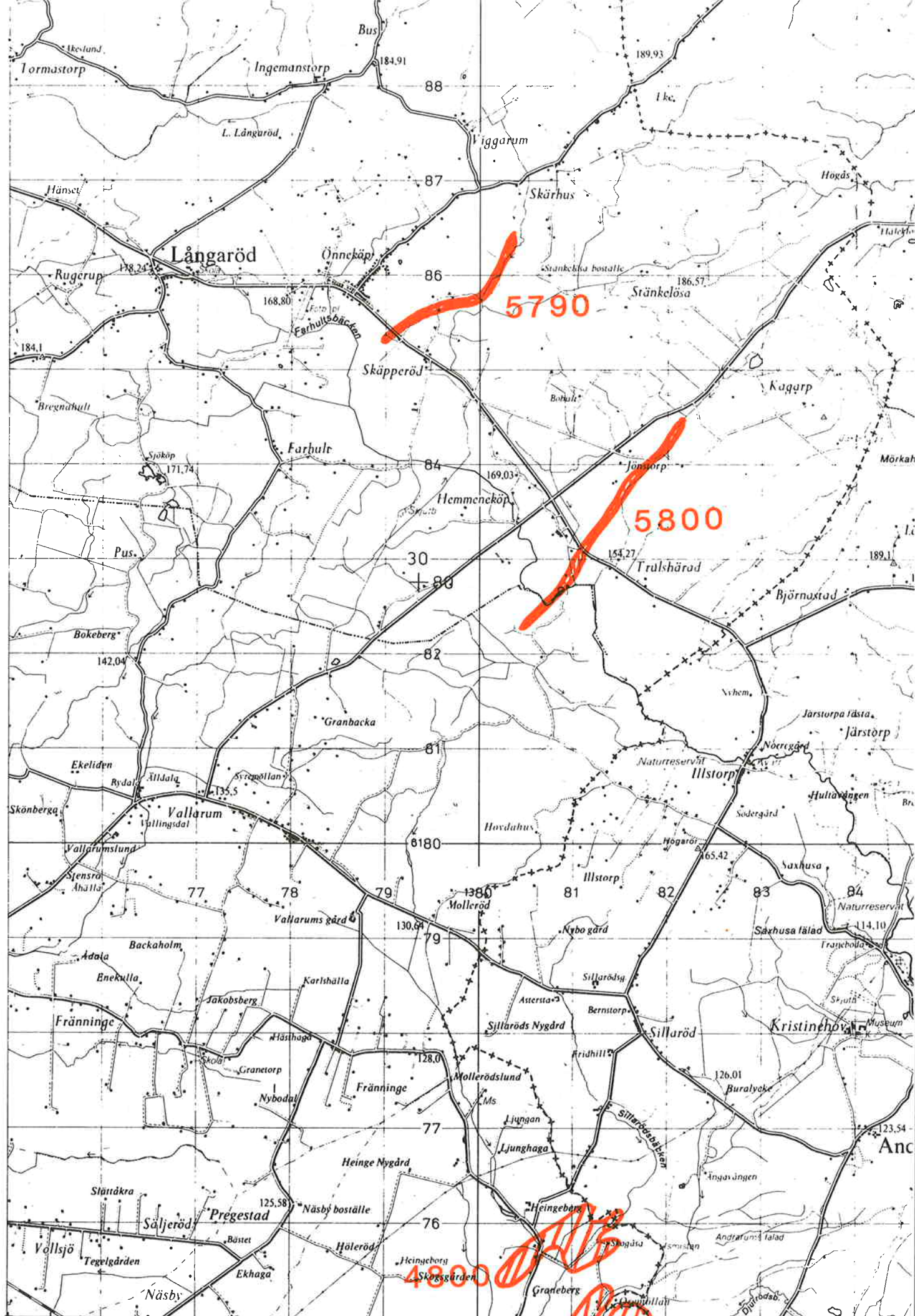
Vollsjo f:g

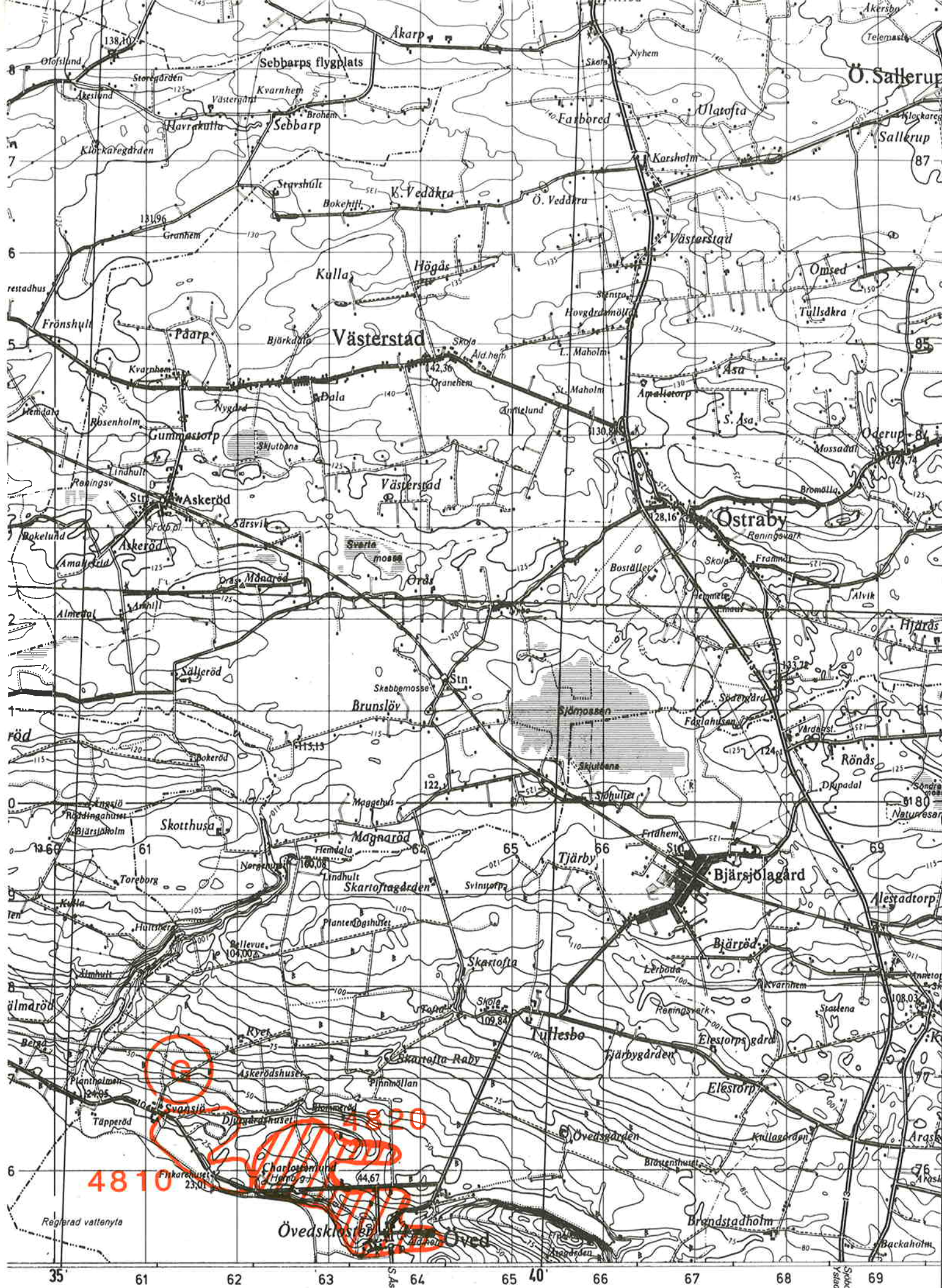
Vollsjo f:g

5 40' 66 67 68 1370 13°45' 71 72 73 74

Vombs fig. LUNDS K:N LUNDS D:A

Öveds fig. SJÖBO K:N YSTADS D:A

Öveds fig. Brandstads fig.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo/Lunds kommun

4300. Hemmetorps fure

Ek karta	2D 3b Östarp
Dom mtrl	Sand
Tot volym	18 000 000 fm ³
Teor utb volym	8 000 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Förekomsten kring Hemmetorps fure utgör del av ett vidsträckt isälvsfält mellan Blentarp och Veberöd. Området är till stor del planterat med tall för att motverka sanddrift. I skogen ligger grupper av bebyggelse. Norrut gränsar förekomsten mot det flacka åker- och beteslandskapet utmed Klingavälsån.

Morfologi: Inom avlagringen är ytan flackt undulerande. I väster är den genomskuren av en smal dalgång. Avgränsningen norrut är väl markerad genom en slänt. I detaljmorfologin märks mer eller mindre väl framträdande sanddyner.

Täkter och material: Vid Ågården har tidigare bedrivits en omfattande täktverksamhet. I omgivningen finns också några mindre husbehovstäkter. Materialet inom förekomstens norra hälft består till övervägande del av sand, ställvis i växellagring med (stenig) grusig sand. Materialet vilar på finkorniga sediment, ca 1-5 m under markytan. Den södra delen ligger på ett högre plan och består av sand, 5-10 m, som vilar på finkorniga sediment. Nedanför det övre planet, utmed länsvägen, ligger finsedimenten ytligt. Bergartsmaterialet i grusfraktionen består till övervägande del av kristallint urberg. Innehållet av skiffer och paleozoisk kalksten uppgår till ca 15 % för respektive grupp. Halten alunskiffer liksom halten kritbergarter är låg.

Material under grundvattenytan (g v y): G v y är vanligtvis belägen på djup under sanden eller i de fall underlaget är tätande, i sanden strax ovanför gränsytan mot finkorniga sediment. Förutsättningar för brytvärda förekomster under g v y saknas.

Bildningshistoria: Förekomsten utgörs av distala smältvattensediment till de grövre delarna av isälvsfältet i söder. Sandavlagringen har byggts upp lobformigt åt norr på ett underlag av finkorniga issjösediment. Den väl markerade slänten i norr mot Klingavälsån, indikerar att sedimenten delvis avlagrats i kontakt med dödis.

Samlat naturvärde: Förekomsten utgör en del av isälvsfältet mellan Blentarp och Veberöd, som i be-

tydande delar är av mycket stort geovetenskapligt värde. Förekomstens nordligaste delar ligger inom ett område av riksintresse för naturvården. Mindre delar berörs av naturreservat.

Övriga större motstående intressen: Bebyggelse och vägar. En sandinvallning skyddas enligt fornminneslagen och det finns fornlämningar i området.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4310. Östarp

Ek karta	2D 2b Stallerhult, 2D 2c Blentarp, 2D 3b Östarp, 2D 3c Everlöv
Dom mtrl	Växlande sand och grus
Tot volym	31 000 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	I

Landskap och topografi: I Vombsänkan, nedanför Romeleåsens sluttningszon mellan Blentarp och Veberöd, finns ett omfattande isälvsfält söderstyckat av djupt nedskurna dalstråk. I huvudsakliga delar är området planterat med tall, men det förekommer också stora lövskogsbestånd, t ex vid Simon-torp.

Morfologi: Områdets formelement består av både flacka och gropiga fält, som i perifera delar är genomskurna av torrdalar. Dessa ansluter till framträdande dalgångar med bäckflöden, vars yttersta källor är belägna på Romeleåsen. Flygsanddriften (under främst 1700-talet) har gett upphov till dyner och dynfält.

Täkter och material: Avlagringens uppbyggnad kan närmast hänföras till ett delta. Generellt för isälvsfältet gäller, att området mellan St Rödde och Blentarp i väsentliga delar består av växlande materialsammansättning, medan sand är den dominerande fraktionen norrut kring Hemmetorps fure-Veberöd. Isälvs materialet överlagrar med skarp gräns finkorniga sediment (silt, lera).

Material under grundvattenytan (g v y): Vanligtvis uppträder finkorniga sediment i nära anslutning till g v y, vilket således innebär att förutsättningar för brytvärda förekomster är dåliga.

Bildningshistoria: Isälvsfältet har bildats genom smältvattenflöden som successivt, allt eftersom isen retirerade åt östsydost, byggt upp lobformade fält med inlagringar av dödis. Under denna tid har av allt att döma existerat en issjö med okänd utbredning inom Vombsänkan. Issjön har avtappats, varefter smältvattenflöden eroderat ut dalar i tidigare avlagrade sediment. I tider av skoglösa förhållanden har vinden omlagrat sedimenten och bl a byggt upp sanddyner.

Samlat naturvärde: Isälvsfältet har ett mycket stort geovetenskapligt värde. Förekomsten uppvisar en rad intressanta former, som ger området en mycket speciell prägel. Den speglar på ett utom-

ordentligt sätt växelspelet mellan de senglaciala smältvattenflödenas transporterande, ackumulerande och eroderande förmåga, i en mycket varierande miljö kännetecknad av avsmältande dödis. De fossila sanddynfälten i trakten av St Röddinge är väl utbildade och av markhistoriskt värde. Fuktstråken i dalgångarna är delvis beroende av de hydrologiska förhållandena i isälvsavlagringen och ger upphov till en särpräglad och värdefull biotop. Naturvärdesklass I, främst med hänsyn till de stora geovetenskapliga värdena men också i beaktande av biologiska och hydrologiska värden i anslutning till dalstråken. Ingår i område av riksintresse för naturvården samt är även av stort intresse för friluftslivet.

Övriga större motstående intressen: Området är av länsintresse för kulturmiljövården med bl a forn-lämningar.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4320. Everlöv

Ek karta	2D 3b Östarp, 2D 3c Everlöv
Dom mtrl	Sand
Tot volym	6 250 000 fm ³
Teor utb volym	5 750 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: I området kring Everlöv finns ett antal små förekomster av sand, som utgör distala avlagringar till isälvsfältet mellan Blentarp och Veberöd (Nr 4310). Landskapet ligger i åkerbygd med inslag av tallplanteringar. Vägen Everlöv-Ilstorp passerar över flera av delförekomsterna. Norrut finns Klingavälsåns naturreservat.

Morfologi: Landskapet är mjukt undulerande, där de positiva formerna markerar de olika delförekomsterna.

Täkter och material: Tåktverksamhet har förekommit strax öster om Everlöv och pågår i en nyöppnad tåkt vid Simontorp. Avlagringarna består övervägande av sand, i de norra delarna som inom vissa delar växellagrar med grusig sand. De är förhållandevis tunna och underlagras av silt och lera. I den södra delen utgörs sedimenten av ett delta med välutbildad mellanbädd, huvudsakligen med sand och grus.

Material under grundvattenytan (g v y): Enligt borrhata och bedömningar med ledning av skärningar, är förutsättningarna dåliga inom de södra delarna. I norr och utanför de avgränsade delförekomsterna är möjligheterna goda, fast materialet är övervägande finsand. Väster om Kumlatofta finns indikationer på grövre sediment.

Bildningshistoria: Avlagringen är avsatt som ett delta i en issjö under isavsmältningen från de södra delarna. De norra är avsatta av distala smältvattenflöden från isälvsfältet i väster. Miljön har präglats av dödis, som gett upphov till de mjukt böljande formerna.

Samlat naturvärde: Förekomsten har i sig själv inga kvalificerade geovetenskapliga värden, men är en del av helheten i isälvsfältet nedanför Romeleåsen. Östra delförekomsten ligger delvis inom ett område kring Klingavälsån som är av riksintresse för naturvården.

Övriga större motstående intressen: Den sammanhängande bebyggelsen i Everlöv samt vägar. Förekom-

sten ligger inom område av riksintresse för kultur-
miljövården med bl a fornlämningar.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4330. Blentarp

Ek karta	2D 2b Stallerhult, 2D 2c Blentarp, 2D 3c Everlöv
Dom mtrl	Växlande sand ³ och grus
Tot volym	10 000 000 fm ³
Teor utb volym	2 000 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Blentarps samhälle ligger i den östra delen av en topografiskt framträdande isälvsavlagring nedanför Romeleåsens sluttningszon. Västra delen av avlagringen har förts till en större förekomst (Nr 4310) av högt naturvärde (I). Förutom sammanhängande bebyggelse och viss fritidsbebyggelse upptas förekomsten av främst tallskog med inslag av jordbruksmark.

Morfologi: I förekomstens södra, avsmalnande del finns oregelbundna kullar, ryggformer och plåtåer. Norrut, där fältet vidgar sig, övergår formerna i flackare, mjukt böljande terräng.

Täkter och material: Inom förekomstens södra del finns större täktområden som är efterbehandlade, dock med ett undantag där verksamhet pågår. Sand dominerar och växellagrar med något stenig, grusig sand. Silt kan förekomma som enstaka, tjockare lager i sand. Borrdata från en central del av förekomsten anger sand och grus till en mäktighet av totalt 30 m. Grovsedimenten vilar på lera. Enligt andra borrhningar får avlagringen en finare kornstorlekssammansättning åt norr och öster.

Material under grundvattenytan (g v y): Med undantag av förekomstens norra, samt perifera delar i öster, är förutsättningarna goda, oaktat bebyggelsen, för brytvärda förekomster under g v y.

Bildningshistoria: Förekomsten, liksom de övriga smältvattenavlagringarna längs Romeleåsen norrut mot Veberöd, kan betraktas som ett komplext isälvsfält. Smältvatten har successivt, allt eftersom isen retirerade åt sydost, byggt upp lobformade fält med inlagringar av död is. Smältvattenflöden har eroderat ut dalar i tidigare avlagrade sediment.

Samlat naturvärde: Förekomsten har stort geovetenskapligt värde, men är delvis kraftigt påverkad genom täkt.

Övriga större motstående intressen: Bebyggelsen i och kring Blentarps tätort, samt vägar. Det finns fornlämningar i området. Länsintr kulturmiljövård.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4340. Klinthus

Ek karta	2D 2b Stallerhult
Dom mtrl	Grovt grus/växlande
Tot volym	800 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	I

Landskap och topografi: Naturreservatet Ramna-kullabackarna ligger inom Romeleåsens sluttningszon och utgör den mest välkända delen av förekomsten. Backarna består av en i terrängen väl framträdande åsformation som är belägen i anslutning till en djupt nedskuren ravin, i vilken urberget är blottlagt. Nedanför ravinen utbreder sig en isälvsavlagring av annan karaktär. Detta området är i huvudsak bebyggt.

Morfologi: Åsen är getryggsformad och förhållandevis kort, men återkommer längre nedåt sluttningen med ytterligare en sträcka, fast mindre framträdande. Isälvsavlagringen nedanför ravinen är relativt flack.

Täkter och material: I det nedre åspartiet finns en igenväxt täkt. I åsen bör materialet vara övervägande grovt, men kan också förväntas innesluta sandiga lager. Bergartssammansättningen i det grövre åsmaterialet karakteriseras av en blandning mellan baltiska bergarter och urberg-skiffer material. I den flacka isälvsavlagringen har materialets sammansättning inte kunnat studeras.

Material under grundvattenytan (g v y): Sannolikt kan materialförekomster förväntas uppträda under g v y i den nedre delen av avlagringen.

Bildningshistoria: Rullstensåsen är bildad genom smältvattenflöden som dränerats längs en tunnel i inlandisen. Det är inte klarlagt från vilket håll smältvattnet har avsatt isälvsaterialet i området och inte heller i vilket skede den djupt nedskurna ravinen har bildats.

Samlat naturvärde: Åsbildningen inklusive ravinen är av mycket stort geovetenskapligt värde från såväl morfologisk synpunkt som för forskningen av inlandsisens dynamik och avsmältning. Ramnaåsen är naturreservat och omgivande områden med isälvs-material, inklusive ravinen, är också av mycket stort geovetenskapligt värde.

Övriga större motstående intressen: Vissa delar av avlagringen ligger under bebyggelse och det finns fornlämningar i området.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4350. Trulstorp

Ek karta	2D 2c Blentarp
Dom mtrl	Sand
Tot volym	1 250 000 fm ³
Teor utb volym	1 250 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: I det något småbrutna jordbrukslandskapet söder om Blentarp breder en isälvs-avlagring ut sig. Inom området finns några skogsdungar. Norrut inramas förekomsten av dalar med små bäckflöden.

Morfologi: Avlagringen är oregelbundet utformad med undulerande yta. Avgränsningen är i stora delar diffus mot omgivande finkorniga jordarter. Därför är uppskattningen av utbredningsområdet grov.

Täkter och material: Den norra delen av förekomsten har varit föremål för omfattande täktverksamhet. Området är numera efterbehandlat. Materialet inom den nordöstra delen är i huvudsak sand, som främst i perifera delar kan övergå i finkorniga sediment (silt). Inom den centrala delen, i sydväst, är materialet grövre och består av växlande sand och grus. Förutom risken för ett visst inslag av finkorniga sediment kan också morän uppträda inom avlagringen. Bergarterna i grusfraktionen utgörs främst av urberg (ca 75 %). Skifferhalten är 10-15 % (varav 1/3 alunskiffer). Anmärkningsvärt är att paleozisk kalksten saknas i provet. En trolig orsak är att den vittrat bort i den del av lagerföljden som provtagits.

Material under grundvattenytan (g v y): Inom det f d täktområdet har brytvärda förekomster under g v y konstaterats. De består av sand med visst inslag av grövre material. Förutsättningarna är goda för att det även kan förekomma material under g v y inom andra centrala delar av avlagringen.

Bildningshistoria: Avlagringen är bildad av smältvattenflöden i en miljö som präglats av dödisavsmältning.

Samlat naturvärde: Förekomsten har i sig själv inga kvalificerade geovetenskapliga värden, men är en del av den helhet som bygger upp ett mångskiftande landskap och som avspeglar en mycket varierad miljö under deglaciationsskedet.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4360. Värmland

Ek karta	2D 2c Blentarp
Dom mtrl	Sand
Tot volym	700 000 fm ³
Teor utb volym	550 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Söder om Blentarp, utmed länsväg 740, finns sandiga sediment belägna förhållandevis högt i terrängen. Härifrån faller markytan österut mot Sövdesjön. En liten markerad dal begränsar förekomsten västerut. Marken utnyttjas i huvudsak för jordbruk.

Morfologi: Avlagringens överyta uppvisar något undulerande former.

Täkter och material: Inom förekomsten finns inga täkter, men däremot en vägskärning som visar drygt 3 m sand överlagrande finkorniga sediment (silt). Österut tunnar sandlagret ut.

Material under grundvattenytan (g v y): Sanden överlagrar finkorniga issjösediment, som har stor utbredning och mäktighet i området ned mot Sövdesjön. Förutsättningar saknas för att finna användbart material under g v y.

Bildningshistoria: Sanden är avlagrad av distala smältvattenflöden i en miljö som präglats av dödisavsmältning.

Samlat naturvärde: Förekomsten har i sig själv inga kvalificerade geovetenskapliga värden, men är en del av den helhet som bygger upp ett mångskiftande landskap som avspeglar en mycket varierad miljö under deglaciationen av området.

Övriga större motstående intressen: Det finns fornlämningar i området.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4370. Lihult

Ek karta	2D 2b Stallerhult, 2D 2c Blentarp
Dom mtrl	Växlande sand och grus
Tot volym	900 000 fm ³
Teor utb volym	900 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Söder om Blentarp, mellan Elsagården och Lihult, ligger en bred höjdrygg som delvis innehåller grus och sand. Områdets östra del upptas av barrskogsplanteringar, medan västra delen består av åkermark. Strax norr om ligger en mindre isälvsavlagring vars yta kläds av naturlig betesmark med enstaka träd. Ett öppet åkerbrukslandskap utbreder sig åt norr och öster. Här har moränytorna en mycket speciell småkuperad morfologi. Västerut höjer sig Romeleåsens skogklädda sluttning brant.

Morfologi: Den södra höjdryggen har en välvd yta som sänker sig österut mot Elsagården, medan den mindre norra kullen består av en oregelbunden kulle.

Täkter och material: Skärningar för studier av höjdryggens uppbyggnad har inte påträffats. Förmodlingen är isälvsavlagringen förhållandevis tunn i förhållande till höjdsträckningens totala mäktighet. Materialet antas ha en växlande sammansättning och vila på lermorän. Bergartssammansättningen i grusfraktionen bör till övervägande del (ca 75 %) utgöras av urberg/sandsten, medan skifferar och paleozoiska kalkstenar troligen svarar för ca 10 % vardera.

Material under grundvattenytan (g v y): Möjligheten att påträffa brytvärda materialförekomster under g v y anses som liten.

Bildningshistoria: Avlagringen har bildats av smältvattenflöden som avlagrat sitt medförda material i en glacial miljö som präglats av dödis.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen. Den södra delen av förekomsten omfattas av förordnande till skydd för landskapsbilden. Den naturliga betesmarken har biologiskt och landskapsestetiskt värde. Området är av riksintresse för friluftslivet.

Övriga större motstående intressen: Avlagringen ligger i söder inom område av länsintresse för kulturmiljövården.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4380. Ågerup

Ek karta	2D 2c Blentarp
Dom mtrl	Stenig, grusig sand
Tot volym	1 250 000 fm ³
Teor utb volym	1 250 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Öster om Ågerup, nedanför Romeleåsens skogklädda sluttning, finns en väl avgränsad isälvsavlagring, som är planterad med bok och gran. Den omges delvis av åkermark. Norrut begränsas förekomsten av en dalgång.

Morfologi: Avlagringen är oregelbundet uppbyggd av bågformade ryggar samt kullar. De bokskogsplanterade ryggarna är särskilt väl markerade ut mot den flacka, öppna åkermarken. I väster ansluter avlagringen mot Romeleåsens branta sluttning.

Täkter och material: Det finns ingen skärning för studier av materialets sammansättning. I ytan är jordarten ofta stenig med grus eller sand som huvudbeståndsdel. Morän kan förekomma, antingen inlagrat i de sorterade sedimenten eller tillhöra uppstickande underliggande lager. Gruset innehåller små lerbollar. Bergartsmaterialet i grusfraktionen domineras av urberg (ca 75 %). Skifferhalten uppgår till ca 10 % (hälften alunskiffer) liksom halten paleozoisk kalksten.

Material under grundvattenytan (g v y): Förhållandena är okända men sannolikt saknas brytvärda förekomster under g v y.

Bildningshistoria: Bildningen utgör ett mindre kamelandskap. Isälvs materialet är således avlagrat i kontakt med dödis.

Samlat naturvärde: Avlagringen har en mycket speciell och ovanlig utformning av stort forskningsvärde, samt även ett geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen. Förekomsten ligger inom ett område på Romeleåsen som omfattas av förordnande till skydd för landskapsbilden. Det berörs även av ett riksintresse för friluftslivet.

Övriga större motstående intressen: Området är av länsintresse för kulturmiljövården

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4390. Bockenhus

Ek karta	2D 1c Beden, 2D 2c Blentarp
Dom mtrl	Sandigt grus
Tot volym	1 000 000 fm ³
Teor utb volym	1 000 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Förekomsten ligger söder om Blentarp i nedre delen av sluttningen till Romeleåsen. Nedanför sluttningen vidtar ett småkuperat backlandskap. Landskapet är öppet i de norra delarna och marken används för jordbruk. Söderut löper en långsträckt isälvsavlagring som upptas av en granplantering och en enskild bilväg.

Morfologi: Inom den avgränsade förekomsten finns markerade kullar och mellanliggande flacka fält med isälvsmaterial. Den södra delen har en åsliknande form som framhävs genom en liten markerad dalgång parallell med avlagringen.

Täkter och material: Några mindre täkter i anslutning till kullarna uppvisar grov eller växlande materialsammansättning. Inom mellanliggande partier förekommer sand och grus. Sannolikt kan morän påträffas som inlagringar i sedimenten. Backlandskapet som sträcker sig vidare ner mot Sövdesjön, är mycket komplext uppbyggt med i huvudsak lermorän i ytan. I vägskärningar har noterats såväl mycket finkorniga sediment som lager av sand och grus. Det krävs detaljerade undersökningar för att lokalisera submoräna grusförekomster inom backlandskapet.

Material under grundvattenytan (g v y): Sannolikt finns mindre förekomster under g v y inom förekomstens mellersta delar, men inte inom övriga delar.

Bildningshistoria: Områdets grovsediment har bildats av smältvattenflöden som sökt sig fram i ett uppsprucket istäcke mellan Romeleåsen och den avsmältande landisen inom Vombsänkan.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala deglaciationsmiljön. Backlandskapet mellan Bockenhus och Frihult har generellt ett stort värde från geovetenskaplig och landskapsestetisk synpunkt. Förekomstens västra del ligger inom område som omfattas av förordnande till skydd för landskapsbilden. Förekomsten ligger inom ett område av riksintresse för friluftslivet.

Övriga större motstående intressen: Området är av länsintresse för kulturmiljövården.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4400. Hylla

Ek karta	2D 1c Beden, 2D 2c Blentarp
Dom mtrl	Sand
Tot volym	2 000 000 fm ³
Teor utb volym	1 500 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Vid Hylla, nedanför Romeleåsens nordsluttning, utbreder sig en isälvsavlagring som i huvudsak är bevuxen med barrskog. Norrut mot Sövdesjön finns ett småkulligt moränlandskap.

Morfologi: Ytan är flack och övergår väster- och österut i finkorniga sediment. Den genomskärs av två bäckraviner med källflöden på Romeleåsen.

Täkter och material: Det förekommer inga täkter, men däremot vägskärningar som uppvisar sand och grusig sand. Avlagringen är grund och underlagras troligen av finkorniga sediment.

Material under grundvattenytan (g v y): Sannolikt förekommer inga brytvärda förekomster under g v y, då sanden förmodligen underlagras av finkorniga sediment i nära anslutning till g v y.

Bildningshistoria: Huvuddelen av förekomsten är avsatt av smältvattenflöden i ett dödislandskap. Finare sand i perifera delar kan vara omlagrat material.

Samlat naturvärde: Bildningen har ett visst geovetenskapligt värde, bl a i relation till backlandskapet i norr. Bäckravinererna är förhållandevis djupt nedskurna och av morfologiskt intresse.

Övriga större motstående intressen: Över avlagringen passerar länsväg 740. Förekomsten berör område av länsintresse för kulturmiljövården med bl a fornlämningar.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4410. Slugarp

Ek karta	2D 1c Beden
Dom mtrl	Sand
Tot volym	3 000 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	I

Landskap och topografi: Söder om Knickarp sträcker sig en komplex kuperad bildning nedför den i huvudsak skogklädda nordsluttningen av Romeleåsen. Som formelement upphör de i släntfoten där ett öppet och flackt beteslandskap tar vid och fortsätter norrut mot Sövdeshöjden.

Morfologi: I sin övre del bildar förekomsten ett åskomplex, som övergår i kullig terräng. Den högsta kullen är "sockertoppsformad" och når en höjd av ca 50 m över betesmarken i norr. Inom den nedre delen av förekomsten överlagras isälvs materialet helt eller delvis av sandiga sediment som verkar utjämnande på formerna.

Täkter och material: Invid länsvägen som passerar igenom området finns en mindre täkt där grusmaterial tas sporadiskt. Materialet består övervägande av skiktad sand med bankar av grovt, stenigt grus. Generellt för förekomsten gäller att de framträdande åspartierna innehåller en grov eller växlande sammansättning, medan kullar och övriga avlagringar innehåller sand eller har en växlande sammansättning. Morän kan uppträda inom förekomsten.

Material under grundvattenytan (g v y): Förhållandena är dåligt kända. Förutsättningarna bör dock vara goda inom det område som upptas av betesmarker i norr, men betydligt sämre inom övriga delar.

Bildningshistoria: Avlagringarna har avsatts av smältvattenflöden i ett dödislandskap. En sjö, vars utbredning inte är känd, har dämats upp mellan Romeleåsen och ismassor i Vombsänkan. I sjön har sand från omgivningen sedimenterat. Den "sockertoppsformade" kullen kan betraktas som en kameskulle, d v s bildad i kontakt med dödis.

Samlat naturvärde: Förekomsten och dess omgivning rymmer ett flertal geovetenskapliga objekt, som är både morfologiskt och stratigrafiskt värdefulla för tolkningen av inlandsisens avsmältning och smältvattnets dräneringsvägar. Storleksmässigt och som form betraktad är den "sockertoppsliknande" kullen en sällsynthet. Naturvärdesklass I med hänsyn till främst de stora geovetenskapliga och landskapsbild-

mässiga värdena som är knutna till området. Väsentliga delar av förekomsten berörs av ett område av riksintresse för naturvården. Den markerade, "sockertoppsliknande", höjden inom förekomstens norra del har föreslagits ett förordnande till naturreservat.

Övriga större motstående intressen: Området är av länsintresse för kulturmiljövården med bl a forn-lämningar.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4420. Skoghult

Ek karta	2D 1c Beden
Dom mtrl	Grus
Tot volym	300 000 fm ³
Teor utb volym	300 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området består av ett mjukt kuperat jordbrukslandskap mellan Romelåsens sluttning i norr och det storkuperade området i söder. Markanvändningen utgörs av åker med en mindre lövskogsridå.

Morfologi: Avlagringen består av en ostlig åsrygg och tre flacka kullar väster om ryggen, skiljda åt av mindre sänkor.

Täkter och material: Ett litet grustag har funnits i åsryggen. Materialet utgörs av ett stenigt grus. Kullarna består av grusig sand. Materialet har god kvalité.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen ingen större grusresurs under g v y då berggrundsytan ligger relativt ytnära.

Bildningshistoria: Åsryggen är troligen avsatt i en smältvattenkanal i stagnant is. När kanalen har fyllts med isälvsmaterial, har älven svämmat över och avsatt finkornigare sediment i sprickor och håligheter i isen vid sidan om kanalen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen. Området är av riksintresse för naturvården.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4430. Lien

Ek karta	2D 1d Bellinga
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	300 000 fm ³
Teor utb volym	250 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området ligger på en kuperad höjdplatå, med en brant sluttning mot öster och söder. Markanvändningen domineras av åker, men inkluderar även mindre områden lövskog.

Morfologi: Avlagringen består av flacka kullar på höjdplatån, plana fält eller sluttningsavlagringar.

Täkter och material: Ett par mindre igenvuxna grustag finns i de södra delarna och innehåller grus eller grusig sand till ett par meters djup.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen ingen grusresurs under g v y i anknytning till avlagringen.

Bildningshistoria: Sedimenten är avsatta under isavsmältningen som kameskullar mellan dödisblock, med stagnant is söder och öster om avlagringen.

Samlat naturvärde: Avlagringen är av ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen. Området är av riksintresse för naturvården och friluftslivet.

Övriga större motstående intressen: Spridd bebyggelse ligger på avlagringen, och det finns forn-lämningar i området.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4440. Hagalund

Ek karta	2D 1e Allskog
Dom mtrl	Sand
Tot volym	300 000 fm ³
Teor utb volym	200 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området ligger i det mjukt kuperade backlandskapet och utgörs av syd- och ostsluttningen på en platå. Landskapet präglas av jordbruksmark och området utgörs av åker.

Morfologi: Avlagringen utgörs av en flack kulle som ligger på sluttningen till en platå.

Täkter och material: Ett mindre igenrasat grustag finns i södersluttningen. Materialet i den 3-4 m höga skärningen, utgörs av sand och grusig sand. Ytsedimenten antyder likartad sammansättning på övriga delar av avlagringen, men det är troligen en relativt begränsad fyndighet.

Material under grundvattenytan (g v y): Bildningens läge i terrängen antyder att det inte finns några större materialvolymmer under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten är avsatta i ett dödislandskap med avsättning mot och på stagnant is. Eventuellt utgör de proximalsedimenten till en dödissjö, men kan också vara glacifluvialt avsatta i ett mindre bäcken.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen. Området har landskapsbildsskydd och ligger inom ett område av riksintresse för naturvården och friluftslivet.

Övriga större motstående intressen: Väg 13 passerar marginellt över avlagringen och det finns spridd bebyggelse på den.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4450. Syntelejet

Ek karta	2D 1e Allskog
Dom mtrl	Grus
Tot volym	60 000 fm ³
Teor utb volym	60 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området utgörs av ett mjukt backlandskap omgivet av torvsänkor. Åkermark dominerar markanvändningen, men östra delen inkluderar även betesmark.

Morfologi: Avlagringen består av en flack kulle som har en markerad sluttning åt öster.

Täkter och material: Det finns inga täkter i kullen, men ytsedimenten antyder att materialet är grusigt och blir finkornigare åt söder.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen inte någon större resurs under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten är troligen avsatta som en mindre kameskulle i ett dödislandskap under isavsmältningen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: En mindre kraftledning passerar över avlagringen.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4460. Eriksdal

Ek karta	2D 2e Eriksdal
Dom mtrl	Sand
Tot volym	850 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	I

Landskap och topografi: Området utgörs av en småkuperad platå, som brant sluttar ned mot Fyledalen åt nordost. Området är mestadels skogbevuxet.

Morfologi: Avlagringen saknar egentlig egenform

Täkter och material: Det finns inga täkter i området. Materialet är sandigt i sluttningen. På dalbotten finns grusiga områden.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen endast en grusresurs under g v y i dalens botten.

Bildningshistoria: Sedimenten är troligen avsatta som en lateral bildning till den dödis som låg i Fyledalen under isavsmältningen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett mycket stort geovetenskapligt värde, genom sitt morfologiska läge och för tolkningen av den regionala isavsmältningen. Landskapsbildsskydd finns för hela området som också ingår i ett riksobjekt för naturvården.

Övriga större motstående intressen: Fornlämningar.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4470. Kumleröd

Ek karta	2D 2e Eriksdal, 2D 2d Sövdeborg
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	15 000 000 fm ³
Teor utb volym	14 000 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området bildar Sjöbo-slättens sydöstra avgränsning och övergång till ett mera kuperat landskap i ett något högre liggande område. Skogsmark med huvudsakligen barrskog dominerar markanvändningen, men vissa delar består även av lövskog, betesmark eller åker.

Morfologi: Avlagringen består av väl markerade ryggar, ryggformer och oregelbundet formade kullar med mellanliggande torvmarker.

Täkter och material: Det finns några små gamla grustag i avlagringen. Söder om Bökeberg visar en 3 m djup täkt att materialet är grusigt i ryggformen. Ett mindre grustag vid Kumleröd innehåller ca 4-6 m mäktig sand, medan ett grustag söder om Bökhult visar på ett stenigt grus. Vid Betlehem finns flera mindre täkter med 4-6 m mäktig sand. Ytsedimenten är ofta sandiga, medan ryggarna kan innehålla ett grövre material.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en relativt stor materialresurs med grus eller grusig sand under g v y.

Bildningshistoria: Sedimenten är troligen avsatta lateralt till stagnant is i Fyledalen. Stagnant is har även funnits söder om avlagringen och mellan kullarna och ryggarna. Sedimenten har avsatts i sprickor och håligheter i isen under isavsmältningen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den regionala isavsmältningen. Den har även en mångformig geomorfologi varför den lokalt är betydelsefull för landskapsbilden.

Övriga större motstående intressen: Spridd bebyggelse förekommer på avlagringen. Fornlämningar.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4480. Jägarehus

Ek karta	2D 2d Sövdeborg
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	14 000 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	I

Landskap och topografi: Området karakteriseras av ett mycket kuperat landskap. Åt söder fortsätter det kuperade landskapet med något mjukare former, medan Sjöboslätten tar vid åt norr. Barrskog dominerar markanvändningen, med inslag av lövskog.

Morfologi: Avlagringen utgörs i de östra delarna av två parallella ryggformer, som mot väster övergår i en kuperad höjdrygg och några kullar. Den västra delen består av en markerad rygg som flackar ut åt väster. Den omges av kullar, dödishålor och en del erosionsformer.

Täkter och material: Det finns ett gammalt igenvuxet, medelstort grustag i de östra delarna av området. Grustaget är 4-10 m djupt, med ett grusigt sandigt material, ganska rikt på skiffer. I de norra delarna finns en äldre, igenvuxen skärning med en ca 10 m mäktig sandavlagring. Ryggarna består troligen av grus eller grusig sand. Täkter saknas i det västra området, men ytsedimenten antyder att avlagringen där består av grus eller grusig sand.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen en stor materialresurs under g v y bestående av grus eller grusig sand.

Bildningshistoria: Sedimenten är troligen avsatta i en zon med stagnant is under isavsmältningen. Sedimenten har fyllt upp sprickor och håligheter i den stagnanta isen, som har utgjort det laterala isstödet.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett stort geovetenskapligt värde ur geomorfologisk synvinkel och för tolkningen av den regionala isavsmältningen. Strandskydd föreligger omkring Sövdeborgssjön. Området är av riksintresse för naturvården och friluftslivet och har landskapsbildsskydd.

Övriga större motstående intressen: Väg 13 och spridd bebyggelse finns marginellt på avlagringen. Området är av riksintresse för kulturmiljövården. Fornlämningar.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4490. Sövde

Ek karta	2D 2d Sövdeborg
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	9 500 000 fm ³
Teor utb volym	4 200 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området utgörs av en höjdrygg, som i söder avgränsas av Sövde by och Sövdesjön, i norr av Vomslätten och en naturlig sänka i öster. Landskapet flackar ut mot väster. Barrskog dominerar markanvändningen, men det finns också ett större område med gräshed. Kring Sövdeborgssjön finns en del mindre lövskogsområden.

Morfologi: Avlagringen består av flera sammansatta ryggar i ost-västlig riktning, med mer eller mindre djupa sänkor emellan. I bland har ryggarna plåtakaraktär.

Täkter och material: Ett större grustag finns i de centrala delarna av området. Schaktväggen är 8-12 m hög och består av växlande lager av sand, grusig sand och grus. Materialet innehåller hög halt skiffer, kvartsitisk sandsten och baltiska ledblock, men även en del kol och kritkalksten. Sedi-
menten i övrigt utgörs troligen av grus och grusig sand, som blir något finkornigare åt väster. I den östra delen av området saknas täkter, men ytsedi-
menten visar att det troligen finns en mäktig sekvens av grusig sand.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen en stor grusresurs under g v y bestående av grus och grusig sand.

Bildningshistoria: Stagnanta isblock har legat lateralt om bildningen men större isblock har även funnits inbäddade av sediment inom höjdryggen. Avlagringen är avsatt som ett kamesfält vid isavsmältningen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett stort geovetenskapligt värde för geomorfologin och för tolkningen av den regionala isavsmältningen. Strandskydd föreligger kring Sövdeborgssjön. Området är av riksintresse för naturvården och friluftslivet.

Övriga större motstående intressen: Det finns bebyggelse på avlagringens västra delar. Området är av riksintresse för kulturmiljövården med bl a fornlämningar.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4500. Bångnäs

Ek karta	2D 2d Sövdeborg
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	3 800 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	I

Landskap och topografi: Området sträcker sig från nordöstra delen av Sövdesjön i ett varierat backlandskap åt öster. Markanvändningen domineras av löv- och barrskog med mellanliggande kärr- och gräsmarker.

Morfologi: Avlagringen består av platåformade kullar, oregelbundna kullar och ryggar med mellanliggande sänkor. Mot söder blir formerna mindre men behåller sin varierade karaktär.

Täkter och material: Det finns inga täkter i området, men ytsedimenten antyder att materialet utgörs av grusig sand och sand och är troligen mer än 10 m mäktigt. Mot söder blir troligen sedimenten relativt tunna.

Material under grundvattenytan (g v y): Det kan finnas en relativt stor grusvolym under g v y, bestående av grus och sand.

Bildningshistoria: Sedimenten är troligen avsatta som ett kamesfält i ett dödislandskap med mycket kvarliggande dödis.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den regionala isavsmältningen och som geomorfologisk bildning. Landskapsbildsskydd föreligger för den västra delen och även strandskydd längs Sövdesjön och Sövdeborgssjön. Området är av riksintresse för naturvården och friluftslivet.

Övriga större motstående intressen: Bebyggelse och en väg ligger på de norra delarna av avlagringen. Området är av riksintresse för kulturmiljövården med bl a fornlämningar och intressanta byggnader.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4510. Salsbjär

Ek karta	2D 2c Blentarp
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	800 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	I

Landskap och topografi: Salsbjär utgörs av en isälvsavlagring som ligger i norra ändan av Sövdesjön. Den reser sig ca 15 m över sjön och är klädd med tallskog.

Morfologi: Isälvsavlagringen är plåtåformad med en markerad slänt.

Täkter och material: Några små, igenvuxna täkter finns i anslutning till slänten. Materialet består av skiktad sand och grus. Enligt uppgift kan glacial lera påträffas i lagerföljden.

Material under grundvattenytan (g v y): Sannolikt förekommer sand och grus även under g v y men risken för inslag av finkorniga sediment är stora.

Bildningshistoria: Avlagringen är en renodlad is-kontaktbildning, d v s en kameskulle.

Samlat naturvärde: Avlagringen är mycket vackert utformad och av stort geovetenskapligt och pedagogiskt värde. Kullen, belägen invid sjön, är av stort värde för landskapsbilden. Vidare utnyttjas området som närströvsområde och är därför av stor betydelse för det rörliga friluftslivet. Naturvärdesklass I med hänsyn till förekomstens samlade naturvärden. Sövdesjön är av riksintresse för naturvården och friluftslivet. Förekomsten berörs av strandskydd kring Sövdesjön.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4520. Lillevång

Ek karta	2D 2c Blentarp
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	2 700 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	I

Landskap och topografi: Förekomsten utgörs av en framträdande höjdsträckning i det öppna åkerbrukslandskapet öster om Blentarp. Den nordvästra delen intas av en liten bokskogsdunge, medan området i övrigt är jordbruksmark eller planterat med tall.

Morfologi: Avlagringen består av en ca 15 m hög rygg utsträckt i västnordväst-ostsydostlig riktning. Österut övergår ryggformen i en småkuperad terräng, bl a med flygsanddyner. Mot Sövdesjön avslutas stråket med en markerad moränbildning.

Täkter och material: Invid länsvägen finns en täkt som visar skiktad sand och grus. Enligt en äldre litteraturuppgift är isälvs materialet delvis underlagrat av glacial lera. Det är inte känt om de fin-sandiga issjöavlagringarna, med flygsandfält i öster, underlagras av isälvs material. Andelen kristallina bergarter i grusfraktionen är förhållandevis låg (50-60 %), medan andelen lerskiffer och paleozoisk kalksten uppgår till nära 15 % vardera. Kritbergarter utgör ca 5 %.

Material under grundvattenytan (g v y): Förutsättningar för brytvärda förekomster under g v y bedöms som små.

Bildningshistoria: Den framträdande isälvsavlagringen i stråkets västra del har bildats av smältvattenflöden, som avlagrat sitt medförda material i en kanal i den sönderfallande inlandsisen.

Samlat naturvärde: Isälvsavlagringen har en intressant morfologi och uppbyggnad och är därför av stort geovetenskapligt värde. Värdet stärks vid beaktande av formationerna i öster med sanddynfältet och den avslutande moränryggen. Avlagringen utgör ett framträdande landskapselement av mycket stort landskapsestetiskt värde. Naturvärdesklass I med hänsyn till geovetenskapliga och landskapsbildsmässiga värden.

Övriga större motstående intressen: Länsvägen Blentarp-Sövde korsar avlagringen i nordväst.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4530. Karups Nygård

Ek karta	2D 3c Everlöv
Dom mtrl	Sand
Tot volym	750 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	I

Landskap och topografi: I omgivningarna kring Karups Nygård och i anslutning till Karups sommarby, finns ett antal föga utmärkande isälvs-avlagringar som sammanförts till en förekomst. Landskapet är flackt och tall har planterats för att motverka sanddrift. Norrut vidtar öppen jordbruksmark genom vilken Klingavälsån slingrar sig fram.

Morfologi: De skiljda delförekomsterna är flackt utformade och omges av områden med finsandiga is-sjösediment, som delvis omlagrats genom vinden.

Täkter och material: Det finns ett flertal mindre, grunda täkter i området. De utnyttjas numera inte. Materialet är i huvudsak sand och grusig sand.

Material under grundvattenytan (g v y): Under is-sjösedimenten, på nivåer under g v y, knyts delförekomsterna samman till en mycket omfattande sand- och grusavlagring. Borrdata visar att grovsedimentens mäktighet kan uppgå till nära 20 m, överlagrande lera.

Bildningshistoria: Bildningen är inte klarlagd. Den övre delen av avlagringen är sannolikt ett sandurfält bildat av ett nätverk av smältvattenflöden, som avsatts i området från ostsydost. Bildningsmiljön har präglats av smältande dödis.

Samlat naturvärde: Avlagringen har framförallt ett värde i den geovetenskapliga forskningen bl a för att klargöra under vilka miljöbetingelser utfyllnaden av Vombsänkan kan ha ägt rum. Naturvärdesklass I med hänsyn till de mycket stora naturvårdsvärden som Klingavälsån med omgivande marker besitter. Förekomsten berörs i norr av Klingavälsåns naturreservat. Förekomstens huvudsakliga delar ligger inom ett område av riksintresse för naturvården. Förekomsten berörs i öster av ett förordnande till skydd för landskapsbilden.

Övriga större motstående intressen: Delar av förekomsten upptas av fritidsbebyggelse och det finns fornlämningar i området.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4540. Ilstorp

Ek karta	2D 3c Everlöv, 2D 3d Sjöbo
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	4 600 000 fm ³
Teor utb volym	3 500 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Landskapet kring Klingavälsåns slingrande lopp och österut till mynningen av Fyledalen, består av utpräglad slättbygd. Över de plana sandytorna välver sig ett antal flacka isälvsavlagringar. Några mindre tallplanteringar kontrasterar mot den öppna jordbruksmarken som betas utmed Klingavälsån.

Morfologi: Avlagringen är till största delen utformad som en plåtå med ett väl markerat släntparti mot söder. Slänten är omformad genom tidigare täktverksamhet.

Täkter och material: I östra delen pågår täktverksamhet. Materialet består övervägande av grusig sand. Materialsammansättningen blir generellt mera finkornig åt nordväst, där sand med ett mindre inslag av siltskikt påträffas. Djupet från plåtåytan till grundvattenytan är 7-10 m. Vid borrhningar har upp till 3 dm kolskikt påträffats i sanden. Bergartssammansättningen i grusfraktionen bör grovt överensstämma med den som uppgivits för Tågraförekomsten (Nr 4570).

Material under grundvattenytan (g v y): Förutsättningarna är goda inom de södra och sydöstra delarna, där den totala mäktigheten hos grovsedimenten kan uppgå till nära 15 m. Avlagringens norra och sannolikt också västra del vilar på finkorniga sediment i nära anslutning till g v y.

Bildningshistoria: Avlagringens övre delar är uppbyggd som ett sandur, vars smältvattenflöden från öster avsatt sitt medförda material i en miljö präglad av dödis.

Samlat naturvärde: Stråket med isälvsavlagringar, som emanerar från Fyledalen, är av såväl morfologiskt intresse som av stort värde för tolkningen av Vombsänkans skilda sedimentationsmiljöer. Den sydvästra delen ligger inom Klingavälsåns naturreservat. Området är av riksintresse för naturvården.

Övriga större motstående intressen: Ilstorps kyrkby samt vägar. Västra delen är av riksintresse för kulturmiljövården med bl a fornlämningar.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4550. Ilstorpsgården

Ek karta	2D 3d Sjöbo
Dom mtrl	Växlande sand och grus
Tot volym	2 100 000 fm ³
Teor utb volym	1 500 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Ilstorpsgården ligger i anslutning till en grusförekomst, i ett stråk som sträcker sig från Fyledalens mynning till Ilstorp. Landskapet är en utpräglad öppen slättbygd med vidsträckta åkerarealer.

Morfologi: Förekomsten kännetecknas av en väl markerad rygg utsträckt i västnordväst-ostsydostlig riktning. Ryggens sydflank sluttar brant ned in under omgivande sandplan. Norr om vägen utbreder sig ett flackt grusfält. I väster ligger en låg, nord-sydligt orienterad sanddyn på förekomsten.

Täkter och material: En husbehovstäkt finns i anslutning till gården. Dessutom finns flera spridda gropar efter tidigare täkter. Förekomsten har en övervägande växlande materialsammansättning. Grovt grusmaterial påträffas liksom lager av väl sorterad sand. Avlagringen ingår som del i stråket mellan Tågra och Ilstorp. Bergartssammansättningen i grusfraktionen bör grovt överensstämma med den som uppgivits för Tågraförekomsten (Nr 4570).

Material under grundvattenytan (g v y): Vid borrhningar har konstaterats att brytvärt material förekommer under g v y. Sammansättningen är sandig eller grusig. Grovsedimenten vilar på siltig finsand. I det flacka fältet söder om förekomsten finns sand till 3 m djup som underlagras av finsediment.

Bildningshistoria: Avlagringen har bildats av smältvattenflöden, som kanaliseras från öster genom en öppen spricka betingad av kvarliggande dödis. Sanddynen är en recent bildning.

Samlat naturvärde: Stråket med isälvsavlagringar, som emanerar från Fyledalen, är av såväl morfologiskt intresse som av stort värde för tolkningen av Vombsänkans skilda sedimentationsmiljöer. Sanddynen har ett värde som studieobjekt för att följa pågående dynbildning.

Övriga större motstående intressen: Allmänna vägar med angränsande bebyggelse. Fornlämningar.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4560. Spjälla

Ek karta	2D 3d Sjöbo
Dom mtrl	Sand
Tot volym	850 000 fm ³
Teor utb volym	850 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Söder om Spjälla höjer sig, nästan omärkligt, ett granskogbevuxet fält med isälvsmaterial. Omgivningen präglas av ett flackt och öppet landskap med vidsträckta jordbruksmarker.

Morfologi: Ytan saknar mera utmärkande formelement.

Täkter och material: Inom avlagringen finns endast några få och igenväxta gropar efter täkt av sand/grus. I ytan är materialet övervägande finsandigt, men djupare förekommer grövre sand. I en av täktgroparna finns grusigt stenigt material. Avlagringen utgör sannolikt del av stråket mellan Tågra och Ilstorp. Bergartssammansättningen i grusfraktionen bör grovt överensstämma med den som uppgivits för Tågraförekomsten (Nr 4570).

Material under grundvattenytan (g v y): Med stor säkerhet finns det brytvärda förekomster av sand och grus till stort djup under g v y.

Bildningshistoria: Övre delen av förekomsten är sannolikt en del av en sanduravlagring som har en vidare utbredning västerut in under omgivningens finsandiga sediment. Finsanden, som också utmärker ytskiktet hos den avgränsade förekomsten, är till viss del ett resultat av sanddrift.

Samlat naturvärde: Förekomsten har ett geovetenskapligt värde för tolkningen av Vombsänkans skilda sedimentationsmiljöer.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4570. Tågra

Ek karta	2D 3d Sjöbo, 2D 3e Tolånga
Dom mtrl	Växlande sand och grus
Tot volym	1 800 000 fm ³
Teor utb volym	1 200 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: I mynningen av Fyledalen utbreder sig ett öppet slättlandskap som domineras av odlad mark. Genom slätten skär ett uppbrutet stråk med flacka isälvsavlagringar i öst-västlig riktning. Vid Tågra har en av förekomsterna i stråket avgränsats. Marken används som åker och för hästbete.

Morfologi: Avlagringen består av en flack rygg som smalnar av åt både öster och väster. Framförallt den södra begränsningslinjen framhäver ryggformen genom branta släntpartier.

Täkter och material: Längs ryggen finns ett mindre antal små täktgropar, varav en används sporadiskt som husbehovstäkt. Inom väsentliga delar av förekomsten är åkerytorna steniga. En övervägande del har en växlande materialsammansättning med lager av stenigt grus framförallt i ytnära delar. I norra delen är avlagringen troligtvis i huvudsak sandig. Bergartssammansättningen i grusfraktionen består till 50 % av urberg. Andelen paleozoisk kalksten är förhållandevis hög, drygt 20 %, medan skifferhalten uppgår till 15 %. Andelen alunskiffer och kritbergarter är mycket låg.

Material under grundvattenytan (g v y): Med stor säkerhet finns brytvärda förekomster med växlande materialsammansättning och till stort djup under g v y.

Bildningshistoria: Avlagringen kan närmast liknas vid en planås och är således uppbyggd i en öppen kanal i isen. Smältvattnet har dränerats västerut från Fyledalen. Den växlande materialsammansättningen speglar flödets variationer.

Samlat naturvärde: Stråket med isälvsavlagringar, som emanerar från Fyledalen, är av såväl morfologiskt intresse som av stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den regionala isavsmältningen och Vombsänkans skilda sedimentationsmiljöer. Förekomsten ligger inom ett område av riksintresse för naturvården.

Övriga större motstående intressen: Allmänna vägar och spridd byggelse. Fornlämningar.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4581. Björka
4582. Bokeslätt
4583. Sjöbo sommarby

Ek karta	2D 4c Björka, 2D 4d Åsum, 2D 3c Everlöv, 2D 3d Sjöbo
Dom mtrl	Sand
Tot volym	4581: 21 000 000 fm ³ 4582: 30 000 000 fm ³ 4583: 11 000 000 fm ³
Teor utb volym	4581: 0 4582: 11 000 000 fm ³ 4583: 0
Naturvärde	4581: I 4582: II 4583: II

Landskap och topografi: Delvis skild från isälvs-avlagringen i Vombs fure genom en lerklack, utbreder sig en omfattande förekomst österut till Sjöbo. Den avgränsas i norr genom Björkaåns dalgång och i söder genom Ilstorps ångar. Centralt ligger Sjöbo flygplats som upptar ett stort område i sydöstra delen. Avlagringen är till största delen täckt med tallplanteringar.

Morfologi: Avlagringen är i stort sett helt plan, med undantag av området för sommarbyn, som bildar en långsträckt höjd. Begränsningslinjen i norr kännetecknas bl a av en brant stående erosionsslänt mot Björkaån. Bland småformerna märks dödisgropar, rännor och sanddyner.

Täkter och material: Förekommande täktgropar är små och med något undantag utnyttjas dessa knappast numera. Uppgifter om lagerföljd och grundvattenförhållanden är knapphändiga. Det är dock sannolikt att övervägande delen av förekomsten består av sand med ett underordnat inslag av grus och sten. Därutöver kan centrala delar innehålla en mer växlande sammansättning, med högre andel grus och sten. Lerlager kan påträffas i främst perifera delar. Grusfraktionens bergartsmaterial inom Björkadelen består till drygt 60 % av urberg, medan skifferhalten är nära 25 %, varav ca 10 % är alunskiffer. Paleozoiska kalkstenar samt kritbergarter utgör mindre än 10 %.

Material under grundvattenytan (g v y): Avlagringen har med största sannolikhet ett genomsnittsdjup på mer än 10 m, varav ca hälften över g v y. Troligvis dominerar sand under g v y.

Bildningshistoria: Isälvsavlagringen är i sin övre del uppbyggd som ett sandurfält, vars smältvatten-

flöden har kanaliserats västerut, omgivna av dödis. Slutligen har isstödet avsmält och dräneringen har kunnat ske på lägre nivåer, t ex längs Björkaådal. Flödena har förstärkt morfologin.

Samlat naturvärde: Framförallt norra delen av bildningen, inklusive Björkaåns dalgång, är av stort geovetenskapligt värde, främst med hänsyn till den storslagna morfologin samt pågående fluviala processer längs ån. I denna del är också landskapsbilden storslagen och förekommande bokskogspartier rymmer en intressant flora. Samma område är också av stort värde för friluftslivet vilket inte minst fritidsfisket i Björkaån bidrar till. Områden utmed Björkaån har föreslagits ett förordnande som naturvårdsområde. Förekomsten 4582 ligger inom område av riksintresse för naturvården.

Övriga större motstående intressen:

- 4581: Björkaån är av riksintresse för fritidsfisket. Björka kyrkby är av länsintresse för kulturmiljövården och det finns fornlämningar i området.
- 4582: Berörs av Sjöbo flygplats, vägar och bebyggelse. Det finns även fornlämningar i området.
- 4583: Delar av förekomsten berörs av bebyggelse och det finns även fornlämningar.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4590. Sjöbo

Ek karta	2D 3d Sjöbo
Dom mtrl	Växlande sand och grus
Tot volym	14 000 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Förekomsten berör hela södra delen av Sjöbo samhälle. På ett lägre plan i söder utbreder sig sandfältet kring Ilstorp.

Morfologi: Ytan är undulerande med en framträdande sluttningszon i söder mot Ilstorp fältet.

Täkter och material: Vid Sandbäck har täktverksamhet pågått i många år. Materialet är övervägande sandigt i skärningens undre del, medan den övre är växlande mellan sand och grus med inslag av sten. Finsand dominerar lagerföljden i den södra delen av förekomsten. Kristallint urberg och sandsten dominerar i grusfraktionen. Därutöver är skiffergruppen representerad med ca 20 % (varav 5 % alunskiffer) och gruppen paleozoisk kalksten med ca 5 %.

Material under grundvattenytan (g v y): Enligt borrhningar sträcker sig grusavlagringen till stort djup under g v y.

Bildningshistoria: Avlagringens övre del är uppbyggd som ett sandurfält, vars smältvattenflöden från öster avsatt sitt medförda material i kontakt med död is.

Samlat naturvärde: Den södra begränsningslinjen är väl utbildad som ett resultat av dödiskontakt. Den är av stort geovetenskapligt värde för tolkningen av både den lokala och regionala deglaciationen.

Övriga större motstående intressen: Hela förekomsten ligger inom bebyggt och detaljplanerat område. Det finns fornlämningar i området och centrala Sjöbo är av länsintresse för kulturmiljövården.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4600. Sjöbo ora

Ek karta	2D 2e Eriksdal, 2D 3d Sjöbo, 2D 3e Tolånga
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	100 000 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	I

Landskap och topografi: Sjöbo ora ligger inom den västligaste delen av den väldiga isälvsavlagringen benämnd Spjälla-Röddingefältet. Stora delar av fältet når upp till över 100 m ö h och utgör därmed ett iögonfallande inslag i landskapsbilden, speciellt vid anblickar från det flacka slättlandskapet kring Ilstorp (35-40 m ö h). Effekten förstärks genom att avlagringen är skogbevuxen.

Morfologi: Utmärkande för avlagringen är att överytan i väsentliga delar bildar en plåtå med branta, starkt markerade sluttningar, framförallt mot Ilstorpsfältet-Fyledalen, samt att slänten sönderstyckas genom mer eller mindre djupt inskurna torrdalar.

Täkter och material: Förekomsten är skonad från täktverksamhet i större skala. Äldre husbehovstäkter är främst lokaliserade längs släntfoten mot söder. Avlagringens totala mäktighet, längs södra gränslinjen, uppgår sannolikt till mer än 50 m. Materialet är främst sand, men enligt borrhdata kan man sluta sig till att väsentliga delar har en växlande sammansättning, där grusigt material alternerar med sandigt. Vid Spjällabacken är noterat lera, som via finsand uppåt övergår i grusblandad sand. I förekomstens sydöstra del består bergartsmaterialet i grusfraktionen av urberg till knappt 50 %, medan halten lerskiffer är förhållandevis hög, ca 30 %. Gruppen paleozoisk kalksten uppgår till nära 15 %. Alunskiffer saknas.

Material under grundvattenytan (g v y): Bl a i anslutning till vissa dalmynningar tränger grundvatten fram som källflöden och ger upphov till kalkfuktängar med rik och säregen flora. Sådana förhållanden indikerar ofta en tätande och därmed fin-kornig jordart i lagerföljden. Borrhningar visar att sand men också grovt grusmaterial, förekommer under g v y till stora djup.

Bildningshistoria: Bildningen är komplext uppbyggd och visar att avsättningsförhållandena, i nära anslutning till inlandsisen, varierat under uppbyggningen. Dalarna har bildats genom erosion av vattenflöden, möjligen som ett resultat av plötslig sänk-

ning av "grundvattenytan" i omgivande ismassors spricksystem.

Samlat naturvärde: Avlagringen har en mycket sär-egen utformning och intressant detaljmorfologi i perifera delar. Dessa kvalitéer tillsammans med storleken och orördheten placerar förekomstens geovetenskapliga värde mycket högt. Vidare är det landskapsbildsmässiga värdet förstklassigt, liksom värdet för det rörliga friluftslivet. Huvudsakliga delar omfattas av ett förordnande till skydd för landskapsbilden. Framförallt sluttningszonerna rymmer flera intressanta biotoper för flora och fauna. Det hydrologiska värdet är stort med flera källflöden. Naturvårdsklass I med hänsyn till områdets utomordentligt stora naturvärden från olika aspekter. Den västligaste delen av Sjöbo ora har föreslagits ett förordnande som naturreservat, bl a med hänsyn till friluftslivets intressen. Området är av riksintresse för naturvården.

Övriga större motstående intressen: Riksväg 12 löper över förekomsten. Det finns fornlämningar i området.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4610. Rödödinge

Ek karta	2D 2e Eriksdal, 2D 2f Rödödinge
Dom mtrl	Sandigt grus
Tot volym	10 300 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	I

Landskap och topografi: Området utgörs av Fyledalens nordsluttning, vars ursprung finns i den stora Fyledalsförkastningen. Förekomsten ligger huvudsakligen ovanför sluttningssonen ned mot Fyledalen och utgörs av ett kuperat landskap som sluttar svagt mot söder. Sluttningen är inskuren på flera ställen av djupa torrdalar. Sluttningssonen är lövskogklädd medan den flackare överytan växlar mellan åker, betesmark och skog.

Morfologi: Avlagringen präglas av den stora Fyledalssluttningen och de inskurna torrdalarna. Formerna på den flackare överytan utgörs av mjukare kullar.

Täkter och material: Det finns flera mindre, gamla täkter, och även blottningar av naturgruset i den stora Eriksdalstakten. Materialsammansättningen varierar, men är oftast sandigt grus eller grusig sand, men det finns även lager med grövre material. Avlagringen har en mycket hög andel skiffer i grusmaterialet.

Material under grundvattenytan (g v y): Områdets läge på Fyledalens sluttning antyder att det inte finns några tillgångar under g v y.

Bildningshistoria: Bildningen är komplext uppbyggd, men visar troligen att avsättningen har skett kring dödis med Fyledalssänkan uppfylld med is, i vars kontakt sedimenten avsatts. Torrdalarna har utbildats efter att isstödet i Fyledalen smält bort genom vattenerosion och skred i sluttningssonen.

Samlat naturvärde: Avlagringen är av mycket stort geovetenskapligt värde ur stratigrafiskt-, bildnings- och morfologiskt hänseende. Detta har givit upphov till skiftande biotoper av mycket stort biologiskt värde. Området har stora landskapsestetiska värden och är av riskintresse för naturvården. Delar av området har landskapsbildsskydd.

Övriga större motstående intressen: Fyledalsverken, Rödödinge samhälle och mindre vägar ligger på avlagringen. Området är av länsintresse för kulturmiljövården med bl a fornlämningar och byggnadsminnesmärke.

Grusinv i M-län
2D SV, 2D SO
Sjöbo kommun

4621. Ivarstorp
4622. Ekeröd

Ek karta	2D 2e Eriksdal, 2D 3e Tolånga, 2D 2f Röddinge, 2D 3f Vanstad
Dom mtrl	Sandigt grus
Tot volym	33 000 000 fm ³
Teor utb volym	4621: 31 000 000 fm ³ 4622: 0
Naturvärde	4621: II 4622: I

Landskap och topografi: Området ligger på lerskifferplatån öster om och över Fyledalsförkastningen. Landskapet karakteriseras av relativt flacka områden som gränsar mot de som präglas av Fyledalen. Mindre områden med mera ursprunglig vegetation finns i de nordöstra delarna i form av bokskogar och betesmarker, medan huvuddelen utgörs av åker och löv- och barrskogsplanteringar.

Morfologi: Området kännetecknas av ett mjukt kuiperat landskap med några mera markerade kullar och höjdstråk. Området flackar ut något mot öster. I nordost, kring Ekeröd (4622), finns ett åssystem som kommer in från öster och utgörs av segmenterade åsryggar. Ryggarna är 2-8 m höga och markeras ofta av bokskog och betesmarker.

Täkter och material: Det har endast funnits mindre täkter i området och väldigt få är tillgängliga i dag. Öster om Rosenlund finns en husbehovstäkt i en kulle som visar en varierad uppbyggnad av stenigt grus, grus och sandiga lager. Över 50 % av materialet utgörs av skiffer. Det är troligt att övriga kullar har en likartad uppbyggnad. Åsarna har dock en mera grusig sammansättning.

Material under grundvattenytan (g v y): Det är inte troligt att det finns några större materialtillgångar under g v y, då berggrundsytan ligger relativt högt och sedimenten troligen är 4-8 m mäktiga i genomsnitt.

Bildningshistoria: Bildningens kullar och åsar visar att sedimenten är avsatta i dödismiljö då inlandsisen avsmälte åt öster.

Samlat naturvärde: Området har stora geovetenskapliga värden, bl a för tolkningen av isavsmältningen från området samt som morfologiska bildningar. Åssystemet kring Ekeröd (4622) är av speciellt intresse för de lövskogar och kulturbetesmarker som finns kring detta.

Övriga större motstående intressen: Riksväg 12 och andra mindre vägar passerar över förekomsten. Det finns fornlämningar i området och sydöstra delen är av länsintresse för kulturmiljövården.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4630. Torps gård

Ek karta	2D 4c Björka, 2D 4d S Åsum
Dom mtrl	Sandigt grus
Tot volym	2 400 000 fm ³
Teor utb volym	1 100 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området ligger på den markerade sydsluttningen till den lilla horsten kring Torpaklint. Avlagringen utgör sluttningens nedre delar mot Vombsänkans flacka ängar i väster och avgränsas i de östra delarna av en mindre bäckdalgång. Huvuddelen av förekomsten utgörs av åkermark med mindre inslag av betesmark och skog.

Morfologi: Avlagringen ligger huvudsakligen som en terrass längs sluttningen, men består framförallt i de östra delarna av flacka kullar som planar ut mot väster.

Täkter och material: Det finns inga täkter i avlagringen. Ytsedimenten är oftast grusiga eller sandigt grusiga, ställvis med en hel del stenmaterial.

Material under grundvattenytan (g v y): Avlagringens läge på en sluttning ned mot Vombsänkans dal antyder att g v y ligger lågt och förutsättningarna för material under g v y är generellt små, möjligen med undantag för de delar som ligger vid sluttningens fot.

Bildningshistoria: Det är troligt att avlagringen är avsatt som en lateral terrass till ett större dödisblock som legat kvar i Vombsjön. Smältvattenströmmar från öster har då varit tvungna att följa sluttningen mot öved.

Samlat naturvärde: Avlagringen är av stort geovetenskapligt värde för tolkningen av isavsmältningen från området. Kring dalgången i de östra delarna finns såväl morfologiska som biologiska värden.

Övriga större motstående intressen: Väg 104 löper längs med hela förekomsten. Området är av riksintresse för kulturmiljövärden med bl a fornlämningar.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4640. Hultan

Ek karta	2D 4c Björka, 2D 4d S Åsum
Dom mtrl	Sand
Tot volym	8 250 000 fm ³
Teor utb volym	6 500 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Öster om Vombsjön ligger det topografiskt framträdande Hultanområdet. Större delen är bevuxet med gran- och tallskog. Lövskogs-partier upptar delar av sluttningszonerna. I söder flyter Björkaån fram mot Vombsjön i den breda dalbotten som bildats mellan Hultanområdet och Vombsjöbofältet.

Morfologi: Förekomsten utgörs av en platåliknande bildning, vars överyta sänker sig flackt ned mot Vombsjön. Slänten mot omgivningen är förhållandevis hög och brant åt norr och öster. Björkaåns meanderande lopp har gett upphov till markerade slänter i avlagringen.

Täkter och material: Det har inte förekommit täktverksamhet i större skala. I de östra och centrala delarna av förekomsten består materialet i huvudsak av mellansand, med visst inslag av grus. Mäktigheten är mer än 7 m. I de perifera delarna, liksom västerut, är jordlagerföljden okänd. Sannolikt kan man här förvänta sig ett ökat inslag av finkorniga sediment, som även kan bilda mäktigare enheter.

Material under grundvattenytan (g v y): Det är knappast troligt att brytvärda materialförekomster uppträder på djup under g v y. Det finns skäl att anta att sanden övergår i finkorniga sediment i anslutning till g v y.

Bildningshistoria: Avlagringen utgör en del av ett större komplex av sandurbildningen som bygger upp landskapet kring Vombsjön. Smältvatten har tillförts från öster och miljön har präglats av dödis. Senare har flödena eroderat i formationen.

Samlat naturvärde: Avlagringen har erhållit en distinkt form och avgränsning. Den utgör en självklar del av det komplex av sandurbildningar som omger Vombsjön och är av stort geovetenskapligt värde. Släntzonerna, speciellt mot Björkaån, har ett stort landskapsestetiskt värde. Speciellt Björkaåns dalgång är känslig för ingrepp som medför störningar på landskapsbilden eller ändrar förutsättningarna för meanderbildningen. Svinavassen, ett mindre kärr i direkt anslutning till förekomstens östra begränsningslinje, hyser sådana bio-

logiska naturvårdsvärden att det föreslagits ett förordnande som naturreservat. Området är dessutom rikt på kronvilt.

Övriga större motstående intressen: Vägar och bebyggelse. Förekomstens norra del ingår i ett större område av riksintresse för kulturmiljövården med bl a fornlämningar.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4650. Omma

Ek karta	2D 4c Björka, 2D 4d S Åsum
Dom mtrl	Växlande grus och sand
Tot volym	3 300 000 fm ³
Teor utb volym	3 000 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Förekomsten vid Omma ligger i Åsumsåns-Björkaåns dalgång, där den bildar en väl avgränsad enhet omgiven av dalstråk med vattendrag.

Morfologi: Avlagringen har en oregelbundet undulerande yta och är väl avgränsad från omgivningen genom markerade slänter mot fossila erosionsrännor. Framförallt de perifera delarna av avlagringen uppvisar intressanta erosionsformer, med markant nedskurna små dalar och terrassformer.

Täkter och material: Inom förekomsten finns några små igenrasade husbehovstäkter. Materialet består av växlande sandiga och grusiga lager. Bergartssammansättningen har inte närmare undersökts, men förmodligen har avlagringen en sammansättning som är jämförbar med förekomsten vid Ommamölla (se Nr 4660).

Material under grundvattenytan (g v y): Sannolikt har avlagringen en finkornigare sammansättning på större djup under markytan. Förutsättningarna för brytvärt material under g v y är troligen bäst inom förekomstens södra delar.

Bildningshistoria: Avlagringen har byggts upp i dödismiljö av smältvattenströmmar från öster.

Samlat naturvärde: Bildningen har stort geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen. Ådalen och erosionsformerna har ett stort landskapsestetiskt värde. De fluviala processerna längs ådalen, som genom erosion och ackumulation förändrar avlagringens form, har stort pedagogiskt värde. Ådalen har föreslagits ett förordnande som naturvårdsområde.

Övriga större motstående intressen: Åsumsån-Björkaån är av riksintresse för fritidsfisket och av särskilt intresse för det rörliga friluftslivet. Det finns även fornlämningar i området.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4660. Ommamölla

Ek karta	2D 4d S Åsum
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	4 200 000 fm ³
Teor utb volym	1 200 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Mellan Omma och Åsumskyrka, söder om Åsumsån präglas landskapet av småskalighet med inslag av träddungar samt trädridåer utmed ån. Marken inom avlagringen används som jordbruksmark men ligger delvis under Sjöbo samhälle. Det finns en avfallsdeponeringplats i de västra delarna.

Morfologi: Den ursprungliga morfologin hos isälvs-avlagringen är delvis förlorad i de västra delarna genom täktverksamhet. Återstående partier av bildningen har en mjukt, undulerande yta. Begränsningslinjen mot ån är hög och skarpt markerad av en erosionsbrant.

Täkter och material: Täktverksamhet pågår i de västra delarna. Materialet i takten domineras av korsskiktad grusig sand, men det finns även tjocka bankar av stenigt-grusigt material som växellagrar med sanden. Bergarterna i grusfraktionen domineras av kristallint urberg, ca 70 %. Skifferhalten uppgår till 20-25 %, varav alunskiffer utgör en mindre del. Kalkstenar och kritbergarter förekommer i halter under 1 %.

Material under grundvattenytan (g v y): Förhållandena är okända inom området, men förutsättningarna bedöms som relativt små.

Bildningshistoria: Förekomsten utgör del av en sanduravlagring, som byggts upp längs Åsumsån av smältvattenflöden från öster, sedan Björkaåns dalgång frilagts från dödis.

Samlat naturvärde: Sandurbildningen är av stort geovetenskapligt värde för tolkningen av isavsmältningen från Vombsänkan. Den nedskurna Åsumsån har skapat en värdefull dalgång ur morfologisk och landskapsestetisk synvinkel med stora biologiska värden.

Övriga större motstående intressen: Åsumsån är av riksintresse för fritidsfisket. Riksintresse för kulturmiljövården vid S Åsums nya kyrka.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4670. Södra Åsum

Ek karta	2D 4d S Åsum
Dom mtrl	Sandigt grus ₃
Tot volym	4 600 000 fm ³
Teor utb volym	3 500 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Norr om Åsumsån ligger ett relativt flackt område som sakta stiger mot norr uppför Vombsänkans förkastningsbrant. De lägre delarna av sluttningen utgör en förekomst som huvudsakligen består av åkermark men längs Åsumsån finns betesmarker och en del lövskog.

Morfologi: Avlagringens morfologi utgörs av svaga kullformer som ofta har en något utdragen ost-västlig riktning. Öster om Åsumsgården löper en mindre rygg i ost-västlig riktning.

Täkter och material: Det har funnits ett par större täkter i områdets sydvästra delar vilka nu är återställda eller utnyttjas på annat sätt. Materialet har troligen dominerats av grusig sand och sandigt grus med en hög andel skiffer. Det finns en större täkt i de östra delarna. Materialet består av grus och sand i växlande skiktningar till ca 4-5 m djup. Det är troligt att hela förekomsten har en likartad uppbyggnad men att sedimenten blir något finkornigare västerut. En stor del av materialet består av skiffer och vittrade bergarter.

Material under grundvattenytan (g v y): I botten på den stora täkten finns leriga sediment strax under brytningsdjup, men ovanför g v y. Då förekomsten ligger på sluttningen ned mot Åsumsån är det inte troligt att det finns några större fyndigheter under g v y. Det kan finnas en del material närmast Åsumsån.

Bildningshistoria: Avlagringen är avsatt med dödiskontakt kring kullarna eventuellt som en lateral bildning till dödissområdet i Vombsänkan.

Samlat naturvärde: Området är av stort geovetenskapligt värde för tolkningen av isavsmältningen i Vombsänkan. Områdena kring Åsumsån är av biologiskt och landskapsestetiskt intresse och det finns strandskydd längs ån.

Övriga större motstående intressen: Väg 13 och 104. Motorbana i den gamla täkten. Åsumsgården och miljön kring S Åsums gamla kyrka är av riksintresse för kulturmiljövården. Fornlämningar.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4680. Grimstofta

Ek karta	2D 3d Sjöbo, 2D 4d S Åsum
Dom mtrl	Sandigt grus
Tot volym	4 100 000 fm ³
Teor utb volym	1 000 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området ligger söder om Åsumsån och öster om väg 104 fram till Tolånga-vägen. Området är relativt flackt och ligger delvis under Sjöbo samhälle. Övriga områden består av åker och betesmark med en del lövskogsdungar.

Morfologi: Området utgörs av kullar sammanbyggda till en plåtå med en relativt skarp sluttning mot Åsumsån i norr.

Täkter och material: Det har funnits en täkt i den nordöstra delen som troligen dominerats av grusig sand och sandigt grus. Övriga delar av avlagringen har troligen likartad sammansättning, men det finns även områden med stenigare eller sandigare samman-sättning. Avlagringen innehåller emellertid en stor andel mjuka sedimentbergarter, framförallt skiffer.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen en relativt stor materialfyndighet under g v y under större delen av förekomsten.

Bildningshistoria: Avlagringen är troligen avsatt som ett sandurfält med dödisstöd då inlandsisen avsmälte österut från Vombsänkan.

Samlat naturvärde: Området är av stort geoveten-skapligt intresse för tolkningen av Vombsänkans is-avsmältning. Kring Åsumsån finns det stora morfo-logiska, biologiska och landskapsestetiska värden.

Övriga större motstående intressen: Området ligger till stora delar under Sjöbo samhälle eller utgörs av detaljplanerat område. Det finns fornlämningar i området och ett länsintresse för kulturmiljövården i Grimstofta.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4691. Tolånga-Hörr
4692. Annefridsåsen

Ek karta	2D 3e Tolånga
Dom mtrl	Sandigt grus ₃
Tot volym	7 400 000 fm ³
Teor utb volym	4691: 4 600 000 fm ³
	4692: 0
Naturvärde	4691:II
	4692:I

Landskap och topografi: Området mellan Tolångaån och Sjöbo ora utgörs av en kuperad slätt genomskuren av en flack sänka. Området domineras av åker och betesmark med några områden med lövskog.

Morfologi: Området karakteriseras av kullar, ofta något ryggformiga utsträckta i ost-västlig riktning (4691) och en mot öster löpande segmenterad ås (4692).

Täkter och material: Det finns ett flertal mindre täkter i åsen och kullarna. Materialet domineras av sandigt grus och grusig sand men ställvis är materialet grövre eller sandigt. Materialet innehåller en hög andel mjuka sedimentbergarter.

Material under grundvattenytan (g v y): Det är inte troligt att det finns några större volymer brytvärt material under g v y, då berggrundsytan ligger relativt ytligt.

Bildningshistoria: Sedimenten är avsatta i ett dödislandskap då inlandsisen avsmälte åt öster. Åsen markerar en av isälvarnas kanaler genom isen.

Samlat naturvärde: Området har stort geovetenskapligt värde för tolkningen av isavsmältningen. Området har en öppen karaktär som präglas av isälvsavlagringarnas former vilket ger området stora landskapsestetiska värden. Den ädellövskogsklädda åsen, (4692) delvis med betesmark, har stora morfologiska, biologiska och landskapsbildsvärden. Stora delar av förekomsten upptas av lövskog och mindre delar av betesmarker. Delar av området har landskapsbildsskydd, medan delar av åsen är föreslaget som naturvårdsområde.

Övriga större motstående intressen: En större väg passerar över förekomstens norra delar. Områdena kring Tolånga är av länsintresse för kulturmiljövården. Det finns fornlämningar i området.

Grusinv i M-län
2D SV
Sjöbo kommun

4701. Ringahus

4702. Asklunda

Ek karta	2D 3e Tolånga, 2D 4e Klamby
Dom mtrl	Grus
Tot volym	2 900 000 fm ³
Teor utb volym	4701: 0
	4702: 0
Naturvärde	4701: I
	4702: I

Landskap och topografi: Södra delen av området ligger på den stora söderslutningen ner mot Tolångaån. Ovanför slutningen uppe på lerskifferplatån flackar landskapet ut mot norr och består av mjukt formade kullar och flacka fält. Åkermark dominerar markanvändningen med mindre områden av betesmark och skog.

Morfologi: Det norra området (4701) utmärks av en segmenterad åsrygg som löper i nord-sydlig riktning uppe på den mjukt kuperade platån. Åsen är 2-4 m hög. Det södra området (4702) domineras av en 3-8 m hög åsrygg som löper nerför slutningen mot söder i två olika åsryggar. I Tolångaåns dal förtjockas den ena åsen till en större kulle, medan den andra övergår i ett flackt fält längs ån.

Täkter och material: Det finns flera mindre, gamla täkter i åsarna och kullarna. Materialet varierar från grusig sand till stenigt grus och domineras av mjuka sedimentbergarter, framförallt skiffer.

Material under grundvattenytan (g v y): Det är inte troligt att det finns några större grusvolymmer under g v y i området då denna ligger lågt och berggrundsytan relativt ytnära.

Bildningshistoria: Avlagringarna är bildade under den successiva isavsmältningen mot öster omgivna av dödis som avsnörts från inlandsisen. Åsarna är avsatta i några av de smältvattenskanaler som fört fram material till uppbyggnaden av kullarna och fälten i området. Den nord-sydliga åsen (4701) visar troligen att dräneringsmönstret från den smältande inlandsisen har varit riktat mot Vomb-sänkan även i de områden som ligger i anslutning till denna.

Samlat naturvärde: Områdets läge kring den markerade förkastningsbranten och ån är av stort geovetenskapligt värde ur morfologisk synvinkel och intressant för tolkningen av isavsmältningen för området. Åsarnas utbildning och läge med ädellövskog och betesmarker är av stort intresse och av

landskapsestetiskt värde tillsammans med övriga områden. Delar av området är föreslaget skydd enligt naturvårdslagen och längs ån finns det strandskydd.

Övriga större motstående intressen: Södra delen av förekomsten är av länsintresse för kulturmiljövården. Fornlämningar.

Grusinv i M-län
2D SO
Sjöbo kommun

4710. Vanstad

Ek karta	2D 3f Vanstad
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	13 500 000 fm ³
Teor utb volym	7 200 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Väster om Vanstad utbreder sig en bred isälvsavlagring i det småkuperade men relativt flacka åkerlandskap som präglar lerskifferplatån norr om Fyledalen. Det finns mindre lövskogsdungar och betesmarker i den dominerande åkermarken.

Morfologi: Området består av kullar med relativt flack morfologi och av ett par åsliknande ryggar.

Täkter och material: Det är troligt att kullarna i området helt eller delvis består av morän. Det innebär att kullarna ibland endast är täckta av en tunn gruskappa, medan inom andra områden kullarna kan bestå av mer än 10 m sorterat material, vilket troligen domineras av grusig sand. Några täkter finns inte i området.

Material under grundvattenytan (g v y): Det är inte troligt att det finns brytvärda tillgångar under g v y, då underliggande berggrund med täckande morän ligger relativt ytligt.

Bildningshistoria: Det är troligt att områdets morfologi delvis är berggrundsbetingad men, att denna överlagras av kull- och åsformer bildade vid inlandsisens avsmältning i en dödiszon framför den aktiva isen.

Samlat naturvärde: Områdets morfologi och öppna landskap har ett landskapsestetiskt värde och området är av geovetenskapligt värde för tolkningen av isavsmältningen.

Övriga större motstående intressen: Ett par vägar och Vanstad samhälle ligger på avlagringen. Områdena kring Vanstadtorp är av länsintresse för kulturmiljövården med bl a fasta fornlämningar.

Grusinv i M-län
2D SO
Sjöbo kommun

4720. Äsperöd

Ek karta	2D 3f Vanstad, 2D 3g Äsperöd
Dom mtrl	Sandigt grus
Tot volym	1 800 000 fm ³
Teor utb volym	900 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Längs vägen mellan Vanstad och Äsperöd och under Äsperöds samhälle ligger en isälvsavlagring på en höjdrygg söder om Äsperödsån. Området utgörs av åkermark med enstaka betesmarker och lövdungar.

Morfologi: Avlagringen ligger i ett flackt, kulligt landskap. Den avgränsas åt norr, mot Äsperödsbäcken, av en markerad sluttning. Avlagringen utgörs troligen av mindre, flacka kullar i söder och en åsliknande rygg i bäckdalen.

Täkter och material: Det finns inga täkter i området, men troligen utgörs sedimenten av sandigt grus med ganska stora variationer. Avlagringen har troligen liten mäktighet då materialet antagligen endast täcker en moränmorfologi men kan lokalt uppgå till 10 m vilket vissa borrhuggifter antyder.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen inte några möjligheter att finna brytvärt material under g v y, då berggrunds- och moränytan ligger ytligt.

Bildningshistoria: Avlagringen är troligen avsatt från inlandsisen mellan kvarliggande dödisblock.

Samlat naturvärde: Området är av geovetenskapligt värde för tolkningen av isavsmältningen och har också genom sin morfologi och öppna karaktär ett landskapsestetiskt värde.

Övriga större motstående intressen: Äsperöds samhälle ligger på avlagringen och längs den större väg som löper längs med den finns ett stort antal gårdar och hus. En större kraftledning passerar över förekomsten. Det finns fornlämningar i området och delar av Äsperöd är av länsintresse för kulturmiljövården.

Grusinv i M-län
2D SO
Sjöbo kommun

4730. Ljunghill

Ek karta	2D 3f Vanstad, 2D 3g Äsperöd
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	400 000 fm ³
Teor utb volym	200 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området ligger inom en svagt kuperad lerskifferplatå i ett landskap som domineras av åkermark med en del betesmarker.

Morfologi: Avlagringen utgörs av korta ryggar eller kullar som har blivit utflackade genom odling.

Täkter och material: Det finns inga täkter i området, men troligtvis utgörs materialet av grusig sand. Avlagringarna kan vara ganska mäktiga i vissa kullar, men är generellt troligen ganska begränsade.

Material under grundvattenytan (g v y): Det är inte troligt att det finns material under g v y, då berggrunds- och moränytan ligger högt i området.

Bildningshistoria: Sedimenten är avsatta av smältvatten från inlandsisen under isavsmältningen åt nordost i en zon med död is framför den aktiva isen.

Samlat naturvärde: Området har ett geovetenskapligt värde för tolkningen av isavsmältningen och en varierad morfologi med landskapsestetiskt värde.

Övriga större motstående intressen: Spridd bebyggelse och mindre vägar finns på avlagringen.

Grusinv i M-län
2D SO
Sjöbo kommun

4740. Lövestad by

Ek karta	2D 3f Vanstad, 2D 4f Lövestad, 2D 3g Äsperöd, 2D 4g Ry
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	1 600 000 fm ³
Teor utb volym	800 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området utgörs av en is-älvsavlagring kring ån öster om Lövestadby. Landskapet är ganska flackt och domineras av åker- och betesmark med inslag av lövskogsdungar.

Morfologi: Avlagringens former med flacka kullformer och ryggformiga kullar är delvis genomskurna av en bäck.

Täkter och material: Det finns en mindre husbehovstäkt i området som visar ett grusigt, sandigt material till ett par meters djup. Det finns flera mindre gamla täkter i området, som troligen innehåller samma material.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns troligen inte några förutsättningar att finna brytvärt material under g v y, då berggrundsytan ligger relativt ytligt.

Bildningshistoria: Avlagringen är troligen avsatt framför den aktiva inlandsisen i en zon av dödis under isavsmältningen från området.

Samlat naturvärde: Avlagringen är av geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen. Områdets karaktär kring bäcken med en nedskuren dalgång, betesmarker och lövskogsdungar är av stort landskapsestetiskt värde. Ingår i område av riksintresse för naturvården.

Övriga större motstående intressen: Lövestadby ligger i de västra delarna av förekomsten och österut löper en väg längs vilken det finns spridd bebyggelse. Området kring Lövestadby är av länsintresse för kulturmiljövården och det finns även fornlämnningar i området.

Grusinv i M-län
2D SO
Sjöbo kommun

4750. Lövestad

Ek karta	2D 3f Vanstad, 2D 4f Lövestad
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	7 300 000 fm ³
Teor utb volym	3 200 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Mellan Lövestad och Lövestadsåsar (Nr 4760) och söderut finns ett relativt flackt jordbrukslandskap med endast mindre inslag av skog och betesmark.

Morfologi: Avlagringen utgörs av oregelbundet formade kullar, ibland något ryggformiga med större och mindre sänkor mellan kullarna.

Täkter och material: Det finns inga täkter i området. Det dominerande materialet utgörs troligen av grusig sand där huvuddelen av tillgångarna ligger i kullarna.

Material under grundvattenytan (g v y): Det är inte troligt att det finns brytvärda tillgångar under g v y, då berggrundsytan ligger relativt ytligt i området.

Bildningshistoria: Avlagringen är avsatt i smältvattenströmmar i en zon av död is framför den aktiva inlandsisen under isavsmältningen åt nordost.

Samlat naturvärde: Avlagringen är av geovetenskapligt värde för tolkningen av den lokala isavsmältningen. Områdets morfologi och öppna karaktär är av landskapsestetiskt värde.

Övriga större motstående intressen: En större kraftledning, ett par vägar och viss bebyggelse ligger på förekomsten. Det finns fornlämningar i området och Lövestads kyrkby är av länsintresse för kulturmiljövården.

Grusinv i M-län
2D SO
Sjöbo kommun

4760. Lövestads åsar

Ek karta	2D 3f Vanstad, 2D 4f Lövestad
Dom mtrl	Grus
Tot volym	9 000 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	I

Landskap och topografi: Förekomsten utgörs av ett kuperat område som övergår i mindre och flackare former mot väster. Västra delarna består mest av åker och betesmark med inslag av kulturbetesmarker, medan östra delarna är huvudsakligen lövskogs-klädda.

Morfologi: Området utgörs av flera komplexa åsnät vars tillflöden markeras av två större åsryggar som löper norrut från åsnäten. Mot söder och väster finns utlöpare och angränsande ryggar till åsnäten som ingår i den komplexa isälvsavlagringen.

Täkter och material: Det finns flera mindre, gamla täkter i området. De domineras av ett grusigt material i åsryggarna, ställvis grövre, men distalt och lateralt blir sedimenten något finkornigare.

Material under grundvattenytan (g v y): Det är inte troligt att det finns några större materialtillgångar under g v y, då berggrundsytan ligger relativt ytligt.

Bildningshistoria: Avlagringen visar att materialet är avsatt i kanaler i en zon av stagnant is framför den aktiva glaciären. Då en kanal har fyllts upp har smältvattnet tvingats över till en annan kanal. Hela förekomsten visar många dödisformer.

Samlat naturvärde: Området utgör det bäst utvecklade åsnätet i Skåne och är därför av mycket stort geovetenskapligt värde för tolkning av bildningsmiljön och som morfologiskt objekt. Områdets beteshageskaraktär, kombinerad med de ädellövskogar som täcker en del av åsnätet, gör området till ett av de värdefullaste områdena i regionen och av mycket stort landskapsestetiskt värde. Området är av riksintresse för naturvården. Östra delarna av området har landskapsbildsskydd och vissa delar är föreslagna att avsättas som naturreservat.

Övriga större motstående intressen: Ett par större vägar passerar marginellt över avlagringen samt en större kraftledning. Det finns även fornlämningar i området.

Grusinv i M-län
2D SO
Sjöbo kommun

4770. Granhult

Ek karta	2D 4f Lövestad, 2D 4g Ry
Dom mtrl	Sandigt grus
Tot volym	4 700 000 fm ³
Teor utb volym	2 900 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området ligger norr om Lövestad upp mot bäckdalen vid Hallsberg. Det utgörs av ett kuperat landskap med huvudsakligen åkermark med inslag av lövskogsdungar och betesmarker.

Morfologi: Landskapet karakteriseras av oregelbundet formade kullar, ibland något ryggformigt utbildade.

Täkter och material: Det finns en täkt i den norra delen av området som innehåller ett växlande material, sand och grus. Ytsedimenten i området domineras ofta av ett något grusigt material. Det finns en relativt hög andel mjuka sedimentbergarter i materialet. Huvuddelen av materialförekomsten ligger i de kullar som dominerar området.

Material under grundvattenytan (g v y): Det är inte troligt att det finns brytvärt material under g v y, då den troligen ligger ganska djupt och berggrundsytan relativt ytligt.

Bildningshistoria: Avlagringen är avsatt i smältvattenströmmar i en zon av stagnant is framför den aktiva avsmältande inlandsisen, som drog sig tillbaka mot nordost.

Samlat naturvärde: Området är av geovetenskapligt intresse för tolkningen av den lokala isavsmältningen. Landskapets morfologi är av landskapsestetiskt värde. Det är en del av ett riksintresse för naturvården.

Övriga större motstående intressen: Mindre bebyggelse och vägar ligger marginellt på avlagringen. Det finns fornlämningar i området och en vattentäkt i de södra delarna.

Grusinv i M-län
2D SO
Sjöbo kommun

4780. Ry

Ek karta	2D 4g Ry
Dom mtrl	Sandigt grus ₃
Tot volym	2 500 000 fm ³
Teor utb volym	2 000 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Öster om Ry finns ett kupe-
rat landskap av växlande karaktär som domineras av
åkermark, men det består också till stora delar av
mindre lövskogsområden.

Morfologi: Området utgörs av mindre åsryggar som
löper i olika riktningar och av oregelbundet form-
ade kullar.

Täkter och material: Det finns ett par små husbe-
hovstäkter i åsryggarna som visar att materialet
består av grus och sandigt grus.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns
inga förutsättningar för materialtillgångar under
g v y, då morän- och berggrundsytan ligger relativt
ytligt.

Bildningshistoria: Avlagringen är avsatt i en zon
med stagnant is framför den aktiva glaciären som
avsmälte åt nordost.

Samlat naturvärde: Avlagringen är av geovetenskap-
ligt värde för tolkningen av den lokala isavsmält-
ningen. Områdets växlande uppbyggnad och utbildning
med åker, betesmark och lövskogsområden skapar ett
landskapsestetiskt värdefullt område. Området är en
del av ett riksintresse för naturvården.

Övriga större motstående intressen: Spridd bebygg-
else och mindre vägar samt fornlämningar.

Grusinv i M-län
2D SO
Sjöbo kommun

4790. Ingadal

Ek karta	2D 4g Ry
Dom mtrl	Grus
Tot volym	4 300 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	I

Landskap och topografi: Norr och väster om Ry präglas landskapet av kuperade områden som domineras av småbrukskaraktär med stora områden kulturbetesmarker, betesmarker, lövskogsdungar och åker.

Morfologi: Från norr löper ett åssystem med flera parallella ryggar in i östra delen av området och dominerar där den varierade morfologin. I väster utgörs avlagringarna av oregelbundet formade kullar och korta ryggar.

Täkter och material: Det finns flera små och gamla täkter i åsryggarna som alla visar ett stenigt grus eller grusmaterial. Det är troligt att grus eller sandigt grus dominerar i de övriga kullarna i området. Dessa innehåller huvuddelen av områdets tillgångar.

Material under grundvattenytan (g v y): Det är inte troligt att det förekommer brytvärda grustillgångar under g v y, då berggrundsytan ligger relativt ytligt.

Bildningshistoria: Avlagringen är avsatt i en zon av dödis framför den aktiva glaciären under isavsmältningen åt nordost.

Samlat naturvärde: Området är av stort geovetenskapligt intresse för tolkningen av den lokala isavsmältningen och för dess morfologi. Området är av gammal kulturbeteskaraktär med mycket värdefulla marker, som tillsammans med den morfologiska utbildningen ger området ett mycket högt naturvärde. Området har landskapsbildsskydd och är av riksintresse för naturvården.

Övriga större motstående intressen: En större väg passerar marginellt över avlagringen. Det finns fornlämningar i området.

Grusinv i M-län
2D SO/2D NO
Sjöbo kommun

4800. Hallsberg

Ek karta	2D 4f Lövestad, 2D 4g Ry, 2D 5g Kristinehov
Dom mtrl	Sandigt grus ₃
Tot volym	5 600 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	I

Landskap och topografi: Nordost om Heinge upp mot länsgränsen finns ett kuperat landskap norr och väster om den markerade dalgången. Området utgörs av betesmarker och skogspartier med en del åkermark.

Morfologi: Avlagringen består i de södra delarna av markerade plåtåformiga kullar, oregelbundna kullformer och mindre ryggar. I de norra delarna finns ett åsnät utbildat med flacka fält i anslutning.

Täkter och material: Det finns ett par mindre husbehovstäkter i kullarna som visar en starkt växlande sammansättning med sand, silt och grovt grus men där huvuddelen av materialet blir ett sandigt grus. Åsryggarna innehåller troligen ett stenigt grusmaterial av relativt god kvalitet.

Material under grundvattenytan (g v y): Det finns inga större förutsättningar för att finna brytvärt material under g v y då berggrundsytan ligger relativt ytligt.

Bildningshistoria: Avlagringarna är avsatta med dödiskontakt i en zon med dödis framför den aktiva inlandsisen som avsmälte åt nordost.

Samlat naturvärde: Avlagringen har stora geovetenskapliga värden för tolkningen av den lokala isavsmältningen och för områdets morfologiska utbildning. Områdets morfologi är starkt varierad och området genomskuret av bäckdalar. Det finns flera kulturbetesmarker på avlagringen och särskilt bäckdalarna är av biologiskt värde. Området har ett stort landskapsestetiskt värde och östra delarna har landskapsbildsskydd. Området är en del av ett riksintresse för naturvärden.

Övriga större motstående intressen: Det finns ett par större vägar på avlagringen. Områdena kring Hallsberg är av riksintresse för kulturmiljövärden med bl a fornlämningar.

Grusinv i M-län
2D NV
Sjöbo kommun

4810. Svansjö

Ek karta	2D 5c Övedskloster
Dom mtrl	Stenigt grus
Tot volym	1 100 000 fm ³
Teor utb volym	300 000 fm ³
Naturvärde	II

Landskap och topografi: Området ligger på Vombsänkans norra sluttningsszon invid Vombsjön och sluttar svagt mot söder. Sluttningen är genomskuren av ett par ganska djupa bäckdalgångar. Huvuddelen av området består av åkermark, men i de östra delarna längs bäckdalen finns barr- och lövskogsplanteringar och ett mindre område med skogsbetesmark.

Morfologi: Avlagringarna utgörs av flacka, större och mindre kullar som ligger upp mot sluttningen. Formerna flackar ut mot väster.

Täkter och material: Det har funnits en täkt i avlagringen men den är numera efterbehandlad. Materialet är troligen ganska grovt i hela förekomsten framförallt i backarna där ett stenigt grus förekommer. Materialet varierar emellertid inom avlagringen och består delvis av grus och grusigt sandigt material.

Material under grundvattenytan (g v y): Avlagringens läge på sluttningen mot Vombsänkan omgiven av bäckdalar medför att g v y ligger ganska lågt och att några brytvärda fyndigheter inte finns under denna.

Bildningshistoria: Sedimenten är avsatta mellan dödisblock, lateralt till den stora dödismassa som låg kvar i Vombsjön under isavsmältningen österut.

Samlat naturvärde: Avlagringen har ett ganska stort geovetenskapligt värde för tolkningen av isavsmältningen i området. Förekomsten är genomskuren av ett par bäckdalar av morfologiskt intresse och delvis med hydrologiska förhållanden som ger upphov till rika alkärr och lövskogsområden. Förekomsten är en del av ett riksintresse för naturvården. Strandskydd föreligger vid Vombsjön.

Övriga större motstående intressen: Väg 104 passerar över förekomsten. Området är av riksintresse för kulturmiljövården med bl a fornlämningar.

Grusinv i M-län
2D NV
Sjöbo kommun

4820. Övedskloster

Ek karta	2D 5c Övedskloster
Dom mtrl	Grusig sand
Tot volym	2 300 000 fm ³
Teor utb volym	0
Naturvärde	I

Landskap och topografi: Området ligger på nedre delen av sluttningen till Vomsänkans norra förkastningsbrant och avgränsas delvis av Torpaklintshorsten i öster. Området är ganska kuperat och genomskuret av mindre dalar. Området är huvudsakligen skogklätt med bokskogar och granplanteringar, men en del av området utgörs även av åker och betesmark.

Morfologi: Avlagringen utgörs av en terrass med sänkor och dalgångar som har relativt branta sluttningar, framförallt mot Vombsjön. Mot väster och nordväst blir området mera kuperat och terrassformen avtar.

Täkter och material: Det finns flera gamla, små igenvuxna skärningar i avlagringen. Vid Övedskloster finns en liten täkt som visar ett grusigt, sandigt material. Det är troligt att detta dominerar hela förekomsten då ytsedimenten är likartade inom hela förekomsten.

Material under grundvattenytan (g v y): Förutsättningarna för material under g v y är troligen bäst närmast Vombsjön. G v y ligger lågt i området varför möjligheterna är små att finna brytvärda tillgångar.

Bildningshistoria: Under områdets deglaciation var Vombsjön fylld med is och en mindre kanal fanns mellan isen och sluttningen. Från nordost kommer en mindre, segmenterad ås ner till området och har troligen varit ett av flera tillflöden som mynnat i en mindre sjö omgiven av död is. Utfyllnaden av sjön har givit upphov till den terrassartade uppbyggnaden.

Samlat naturvärde: Området har stort geovetenskapligt värde med avseende på bildningsmiljö och morfologi. Avlagringens läge invid Vombsjön med en markerad erosionsbrant och flera sänkor och dalgångar skapar varierande biotoper som är biologiskt intressanta och landskapsestetiskt tilltalande. Stora delar är ädellövskogklädda. Området är en del av ett riksintresse för naturvården. Området är föreslaget skydd enligt naturvårdslagen och strandskydd föreligger längs Vombsjön.

Övriga större motstående intressen: Området korsas av väg 104. Övedsklosters gods med flera kulturhistoriskt intressanta byggnader ligger på östra delen av avlagringen. Hela förekomsten är av riksintresse för kulturmiljövården med bl a fornlämningar.

Meddelande från länsstyrelsen i Malmöhus län, miljövårdsenheten

- 1978:1 Kullabergs häckfåglar
- 1978:2 Konsekvenser för täktverksamheten och grusförsörjningen i Västra Skåne om fasta förbindelser anläggs över Öresund
- 1978:3 Översiktliga volymleräkningar av i ytan liggande grusförekomster i Västra Skåne
- 1978:4 Rapport rörande fördelning och kvalitet av berg- och jordarter i Sydsverige och Danmark med avseende på grusproduktion
- 1978:5 Häckfågelfauna i Foteviksområdet
- 1978:6 Christinelunds lövskogsreservat - vegetation och fauna
- 1978:7 Kustområdet mellan Skäret och Svanshall - vegetation och markhistoria
- 1979:1 Markinventering av landskapet mellan Hörby och Långaröd inom Hörby kommun
- 1979:2 Vegetationsundersökningar på Kullaberg
- 1979:3 Sjöinventering i Malmöhus län
- 1979:4 Våtmarker i Malmöhus län
- 1979:5 Måkläppen 1900-1978
- 1980:1 Hagestad naturreservat
- 1980:2 Välleröds kärr i Fyledalen
- 1980:3 Klingavälsån. Vattenundersökningar 1980
- 1981:1 Stångby mosse
- 1981:2 Luftkvaliteten i Malmöhus län
- 1981:3 Allarps berg
- 1981:4 Krankesjön. En fågelsjös utveckling under 50 år
- 1982:1 Alléer vid Övedskloster och Silvåkra
- 1982:2 Naturminnen i Malmöhus län
- 1983:1 Vombsjön. Faktasammanställning 1983
- 1983:2 Utvärdering av verksamheten med försöksreservatet för kronhjort i Skåne 1971-1982
- 1983:3 Möllehässle naturreservat
- 1983:4 Dagstorpssjön. Limnologisk undersökning
- 1983:5 Inventering av jordbruksdriften i Ringsjöns tillrinningsområde. Del 1
- 1984:1 Sanddynor i Malmöhus län
- 1984:2 Förändringar i vegetation och fågelfauna på Karups ängar
- 1984:3 Inventering av jordbruksdriften i Ringsjöns tillrinningsområde. Del 2.
- 1985:1 De sydvästskånska sjöarna. Sedimentens sammansättning och funktion.
- 1985:2 Ekholmssjön. En Skånsk sjö med lågt pH. Sjöns fysikaliska och kemiska förhållanden.
- 1985:3 De sydvästskånska sjöarna. Vattenkvalitetens förändring 1972-1983.
- 1985:4 Erosionskänsliga områden i Ringsjöbygden
- 1985:5 Vattenvårdsåtgärder i Ringsjöområdet - en företagsekonomisk analys

Meddelande från länsstyrelsen i Malmöhus län, miljövårdsenheten

- 1986:1 Hantering av bekämpningsmedel i Skåne 1985
- 1986:2 Saxån-Braåns avrinningsområde - en kunskapssammanställning
- 1986:3 Vandringshinder för fisk
- 1986:4 Vegetationsutveckling på Kullaberg 1975/76 - 1984/85
- 1987:1 Inventering av jordbruksdriften i Ringsjöns tillrinningsområde - Slutrapport. Jordbruksdrift och vattenkvalitet inom Rååns avrinningsområde.
- 1987:2 Det sydvästskånska sjölandskapet. Sjöarnas fosfor- och kvävebelastningar samt översiktliga näringsbudgetar.
- 1987:3 De sydöstskånska sjöarna. En kunskapssammanställning
- 1987:4 Kronhjorten i Skåne 1971 - 1987. En sammanställning om kronhjortsreservatet.
- 1987:5 Holländsk almsjuka. (Del I)
- 1988:1 Småvatteninventering i det sydvästskånska sjölandskapet.
- 1988:2 Krossbergsinventering i Malmöhus län.
- 1988:3 Yddingen. Förutsättningar för en vasslåtter i sjöns norra vik.
- 1988:4 Börringesjön. Förutsättningar för en vasslåtter i sjöns södra del.
- 1988:5 Häckebergasjön. Effekter av låga syrgashalter i tillrinnande vatten från Skoggårds ängar.
- 1988:6 Ytavrinningen i Ringsjöbygdens jordbruksområden. Kartläggning och förslag till åtgärder.
- 1989:1 Holländsk almsjuka. Del II. Litteratursammanställning.
- 1989:2 Inventering av grus och alternativa material i Malmöhus län. Del 1: Nordvästra området.
- 1990:1 LINREG. Modellsystem för landskapsinformation i regional naturvårdsplanering.
- 1990:2 Höje å landskapsvårdsplan.
- 1990:3 Riddarehagen - Simontorp. Markanvändning, vegetation och flora
- 1991:1 Vassvegetationens utveckling i sex sydskaånska sjöar under perioden 1938/39-1986.
- 1991:2 Natur och kultur på Ven.
- 1991:3 Inventering av grus och alternativa material i Malmöhus län. Del 2: Sydvästra området.
- 1991:4 Inventering av grus och alternativa material i Malmöhus län. Del 3: Sydöstra området.